

Szerkezetek megerősítése

előadás

Építőmérnöki MSc hallgatók számára

Dr. Bukovics Ádám egy. adjunktus

Szerkezetépítési és Geotechnikai Tanszék

Az előadás anyagának forrásai:

- *saját tervezési munkák*
- *saját tartószerkezeti szakvélemények*
- *Pattantyús – Ábrahám Ádám: Épületrehabilitáció (Tartószerkezetek helyreállítása, átépítése és megerősítése) [1]*
- *Szabó Zoltán: Tartószerkezetek megerősítése (Esettanulmányok) [2]*
- *Sika Carbodur és SikaWrap szénszálas szerkezet-megerősítő rendszerek [3]*

Ez az előadásvázlat kizárólag oktatási célokra készült a felsorolt forrásokban található anyagok felhasználásával.

Épületdiagnosztika:

az épület állapotának és az épületkárosodások mértékének a meghatározásával foglalkozik

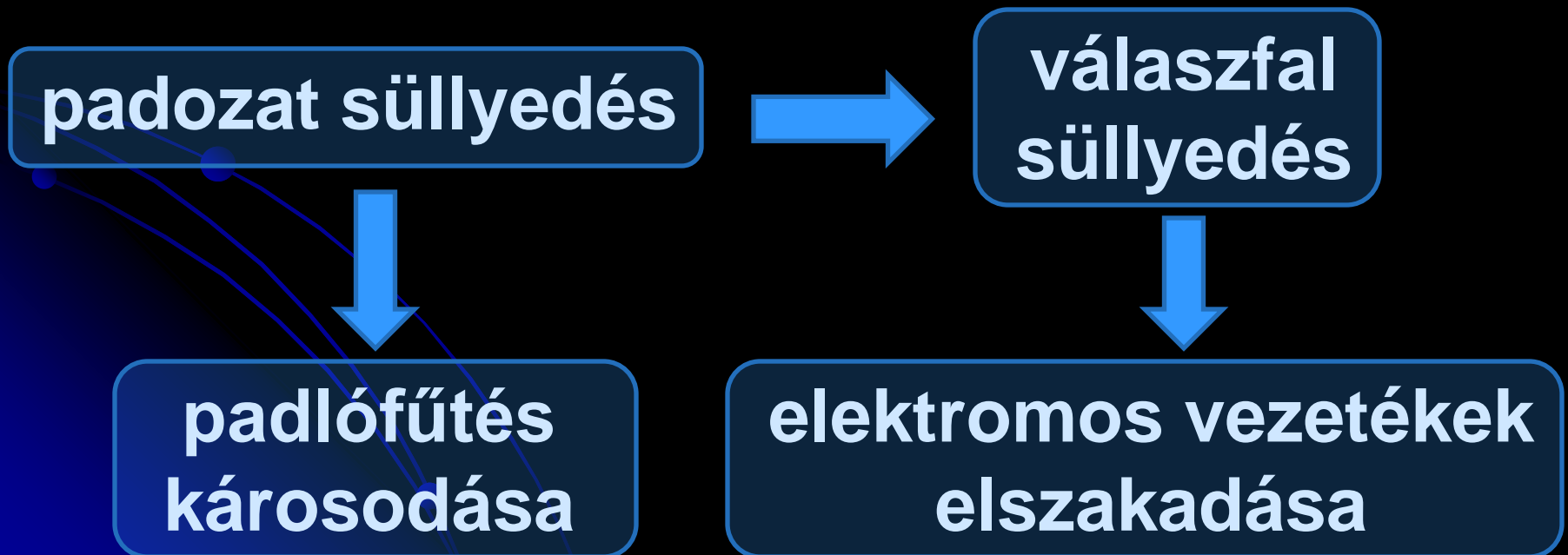
Épületpatológia:

az épületszerkezetekben keletkező károsodások folyamatait elemzi és feltárja e folyamatok okait és következményeit

Alapozási hibák miatti süllyedésekből adódó szerkezetkárosodások (példák)

- a hibák javítása a lakók kiköltözése és a ház kiürítése után
- jelentős javítási költségek
- halmozódik a károsodott szerkezetek listája PI:

1. példa
1999,
Szigetköz

- 25 cm vastag monolit vasbeton lemezalapozás
- 30 cm vastag YTONG falazatok
- POROTHERM gerendás födém
- szimmetrikus nyeregtető,
hagyományos ácsszerkezettel, cserépfedéssel
- 10 cm vastag YTONG válaszfalak

- válaszfal repedések javítás; új repedések
- a talajvíz szintje megemelkedik (2002)
- a repedések hirtelen megnőnek
- repedéstágasság akár 4-5 cm
- fő teherhordó szerkezetek
- válaszfalak, padlóburkolat, (nyílászárók)
- ez a válaszfalak és burkolatok süllyedésére utal
- a károsodások (repedések, süllyedések) a főfalak mentén nem jelentkeztek, attól távolodva egyre jelentősebbek) **Feltételezés:**

Válaszfal alapozásának nem megfelelő kialakítása!

A válaszfalak terheinek a lemezalapra történő közvetítésére:

1. Amennyiben a lemezalapon megfelelő minőségű, és megfelelően tömörített (homokos kavics, $\text{Trg}=95^\circ$) feltöltés készül, a válaszfalak a vasalt aljazaton és a feltöltésen keresztül a lemezalapra támaszkodnak.

2. A lemezalapokon a válaszfalak alatt felbetonozás vagy felfalazás készül, a válaszfalak ezen keresztül terhelnek a lemezalapra.

3. A válaszfalak alatt a terheléseket a főfalakra, illetve a lemezalapra kiváltó talpgerendarendszer készül.

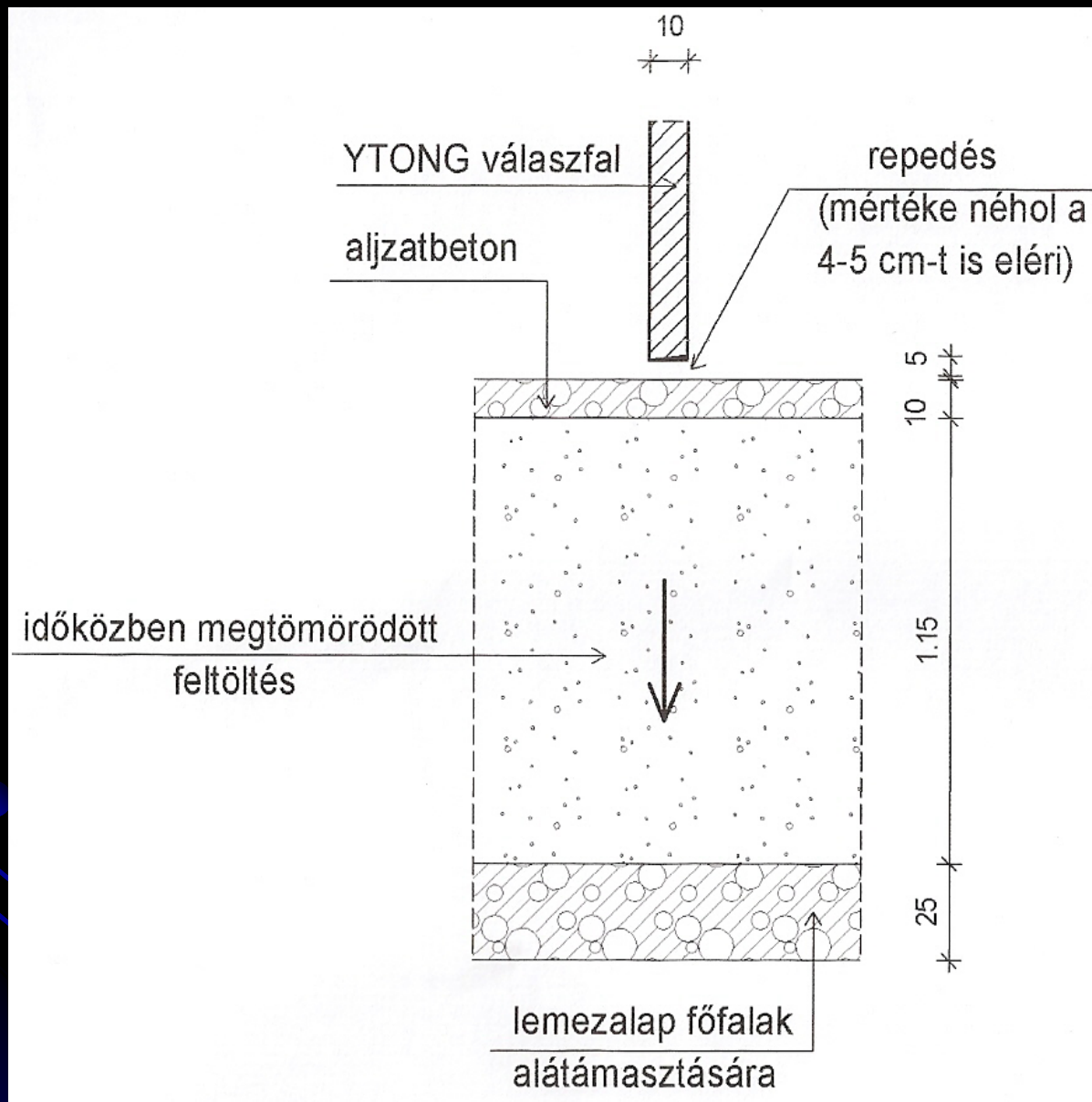
Vasbeton lemezalap készítése

Sávalapok közötti feltöltés

- Az alaplemez felett 1,15 m vastag feltöltés
- Az **előírás**nak megfelelő anyagú és tömörségű feltöltést kellett volna készíteni!

➤ A feltöltés helyi laza anyagból készült!!!

➤ A feltöltés helyi laza anyagból készült!!!

a lemezalapon lévő feltöltés fokozatosan terhelődött, fokozatosan összenyomódott

így a válaszfalak egyenlőtlen süllyedése, és repedése folyamatosan jelentkezett.

-
- ❑ Közepes minőségű, illetve tömörségű feltöltés esetén 1-2 cm süllyedés jelentkezik,
  - ❑ Ezután a válaszfalak „beállnak”, további repedések általában nem jelentkeznek.

a válaszfalak repedéseinek javítása, újravakolása mert további süllyedésekre számtani nem kell!

2002-es árvízi helyzet

```
graph TD; A[2002-es árvízi helyzet] --> B[a belvizek vízszintje rendkívüli mértékben megemelkedett]; B --> C[átáztatta a feltöltést]; C --> D[a feltöltés nagymértékű és gyors tömörödése]; D --> E[A válaszfalak süllyedése és repedése];
```

a belvizek vízszintje rendkívüli mértékben megemelkedett

átáztatta a feltöltést

a feltöltés nagymértékű és gyors tömörödése

A válaszfalak süllyedése és repedése

Válaszfal repedés
2002 áprilisában...

... és 2002
szeptemberében

4-5 cm nagyságú
repedés

A nappali válaszfalának
süllyedése

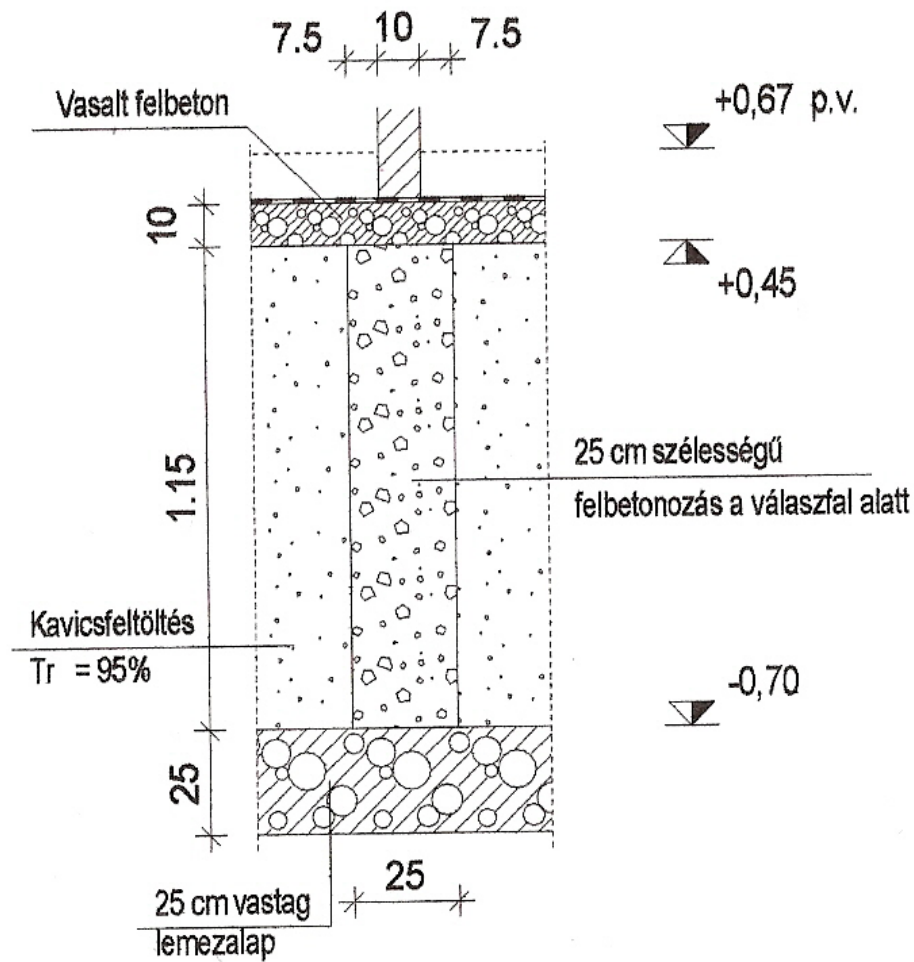

A nappali
válaszfalának
süllyedése

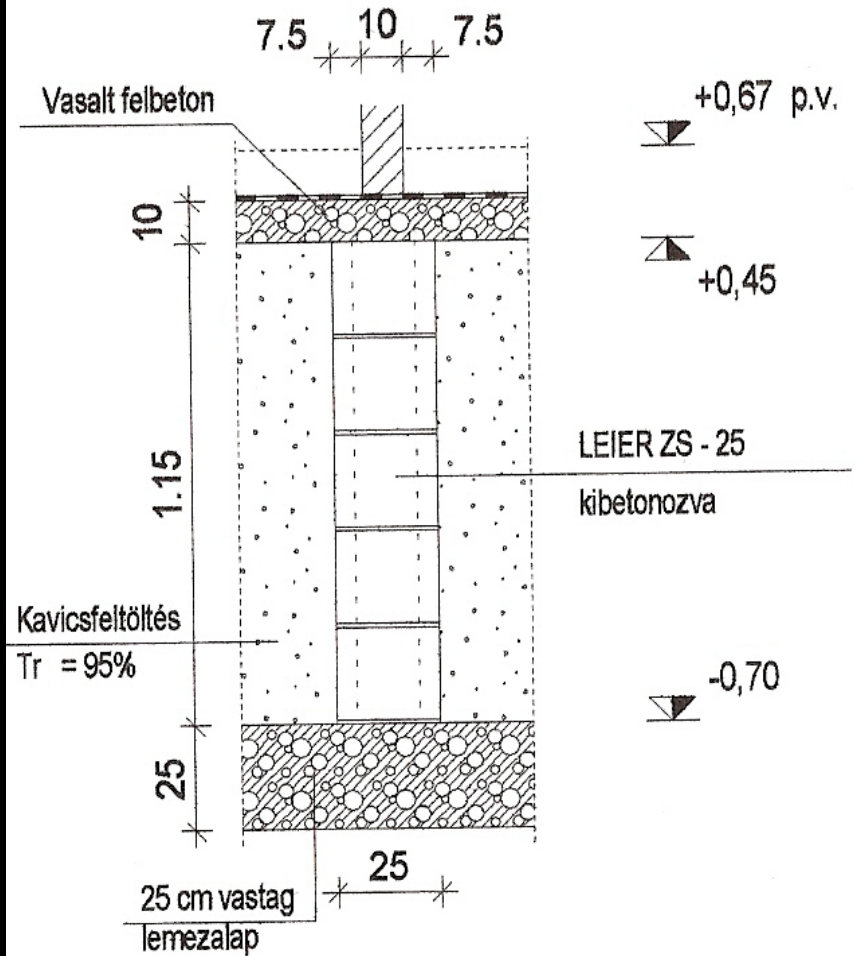

A konyha melletti
válaszfal alul
megrepedt

25 cm felbetonozás a válaszfal alatt

Aláfalazás LEIER ZS-25 zsaluelemből kibetonozva

2. példa

1993,
GY-M-S
megye

- kétlakásos földszint + tetőtérbeépítéses ikerépület
- sávalapozás
- 38 cm-es teherhordó falak
- E-gerendás födém
- tetőszerkezete nyeregtető, hagyományos ácsszerkezettel, cserépfedéssel
- 10 cm vastag YTONG válaszfalak

- 1995 nyarán szerkezeti károsodások
- az akkoriban épített községi szennyvíz csatornázással kapcsolatos víztelenítési munkák (van összefüggés???)
- a repedések és padozatsüllyedések tovább nőnek
- A válaszfalak több helyen megrepedtek.
- A repedések helyenként a 4-5 cm-t is elérték
- A padozat megsüllyedt.
- A padozat alatti aljzatbetonban lévő fűtési, víz, elektromos stb. vezetékek károsodtak
- Az egyik szobaajtó melletti kapcsolóhoz vezető villanyvezeték elszakadt

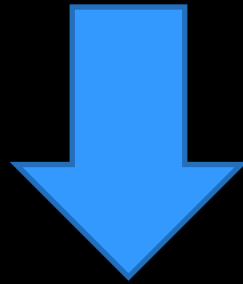
- ❖ Az egyik vasalt, de a szélső alapokhoz nem bekötött sávalap a szélső főfalra "fennakadt"
- ❖ A válaszfal alól csupán önsúlyának hatására a padlóvonallal együtt 7,5 - 8 cm mértékben lesüllyedt
- ❖ Azonnali beavatkozásra volt szükség, ugyanis a 6 m belméretű válaszfal bizonytalan kapcsolatokon (válaszfalak huzalozása, esetleg szélső alapra történő minimális feltámaszkodás) támaszkodott fel, s emiatt akár hirtelen tönkremenetel, kidőlés veszélye

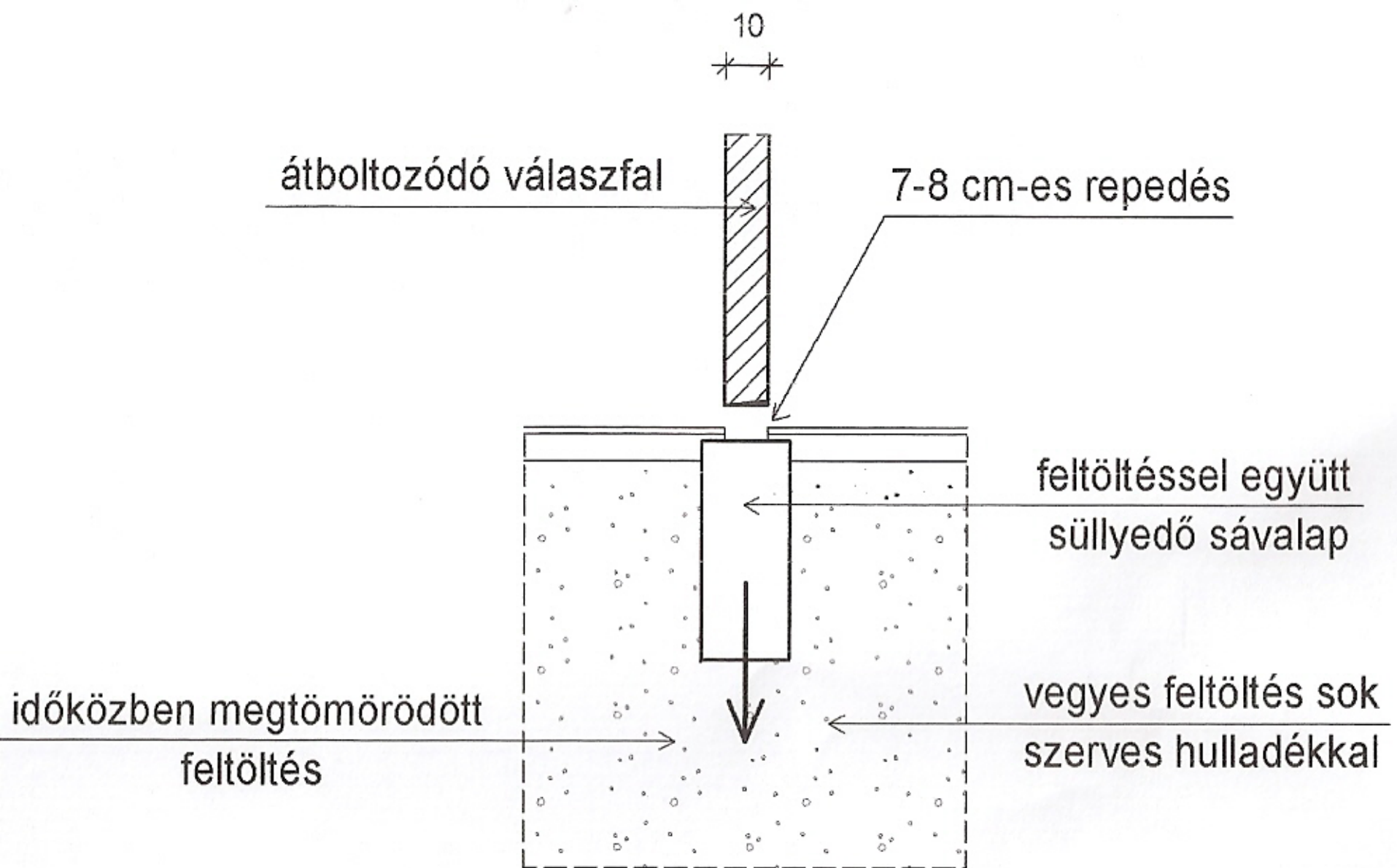
- A válaszfalak alapozása kis keresztmetszetű beton sávalapokkal történt.
- Ez a nagy vastagságú (közel 2 m) vegyes feltöltésre nem volt megfelelő.
- Nem volt megbízható megoldás a talajmechanikai viszonyok mellett a földszinti padló alá készített vasalatlan aljzatbeton, különös tekintettel arra, hogy benne különböző gépészeti és elektromos vezetékek is voltak.
- Indokolt lett volna a válaszfalak talpgerendarendszerre történő kiváltása.

Részlet a talajmechanikai szakvéleményből:

"a közel 2 m vastag feltöltés igen laza, háztartási szeméttel kevert, tömörítetlen, sőt tömöríthetetlen állapotú, és összetételű. A talajvíz szintje viszonylag magas, és sűrűn ingadozó értékű,"

a padozat és a válaszfalak alatti sávalapok süllyedése az idők folyamán szinte természetes a vegyes feltöltés roskadásszerű mozgásának hatására

A károsodott szerkezet sematikus ábrája

Szakszerű megoldás:

- vasalt aljzat alkalmazása,
  - a válaszfalak talpgerendarendszerre történő kiváltása
  - a vegyes feltöltés részleges vagy teljes cseréje és tömörítése.
-

3. példa

200 éves,

boltozatos pince
Győr

- funkcióváltás
(vendéglátóipari helyiség kialakítása)
- belmagasság növelése
padlóvonal mélyítéssel
- a meglévő 60 cm magas
alapok takarása jelentősen
(40 cm-rel) lecsökkent
- a pincefalón jelentős
repedések keletkeztek

- az épület közvetlenül egy úttest mellett helyezkedett el
- a járműterhelésből nagy oldalnyomás a pincefalakra

➤ a probléma már az építés időszakában keletkezett

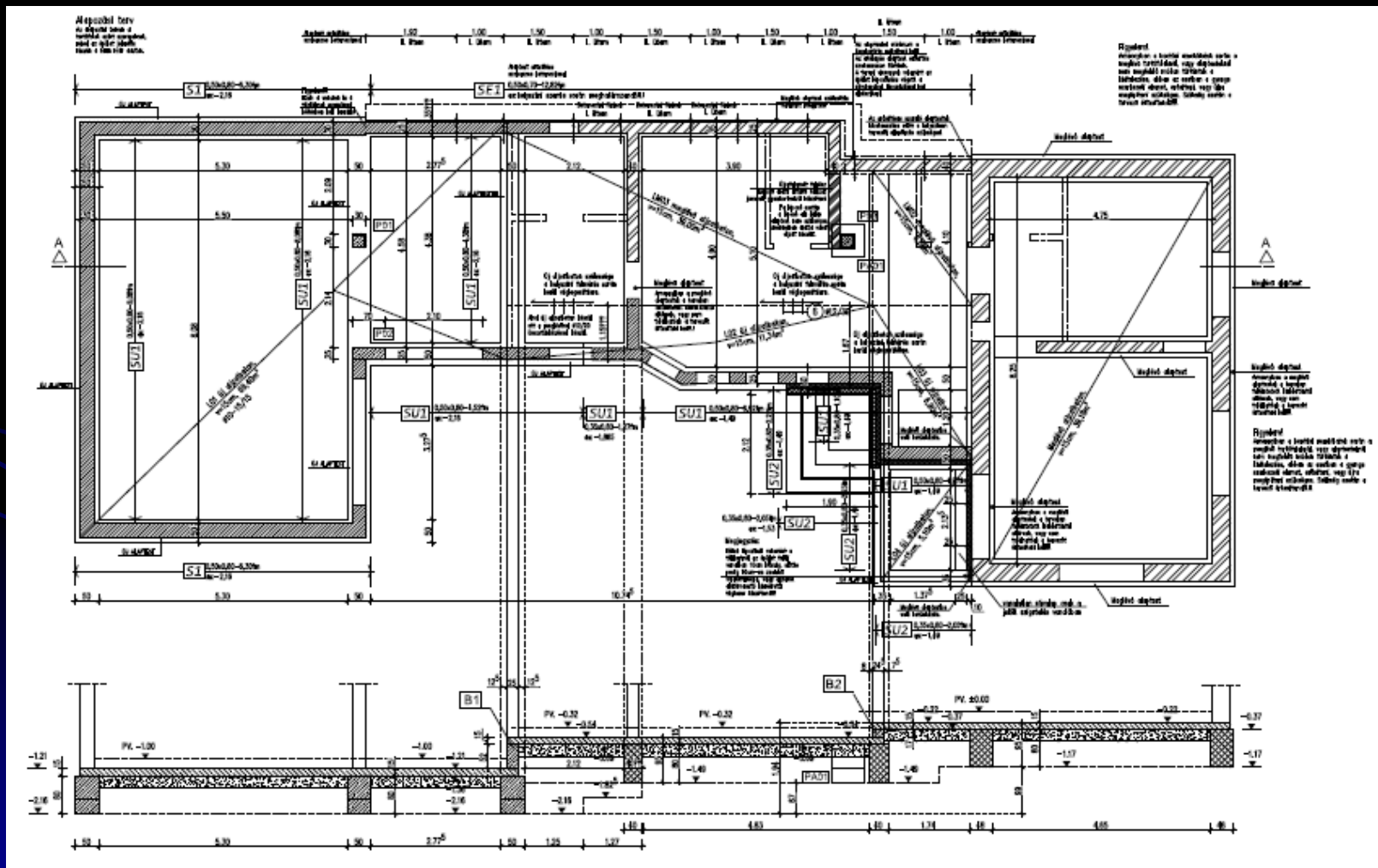
MEGOLDÁS: a pince „kibélelése”

- medenceszerűen kialakított vb. szerkezetek
- falai a meglévő alaptestek oldalain megfelelő magasságig kialakítva készültek
- (oldalról megtámasztják az alaptestet)
- az új vb szerkezet és a meglévő alapok együttdolgoztatása bekötő kapcsolatok

4. példa Győrság Családi ház bővítés

Utólagos alaptest megerősítés

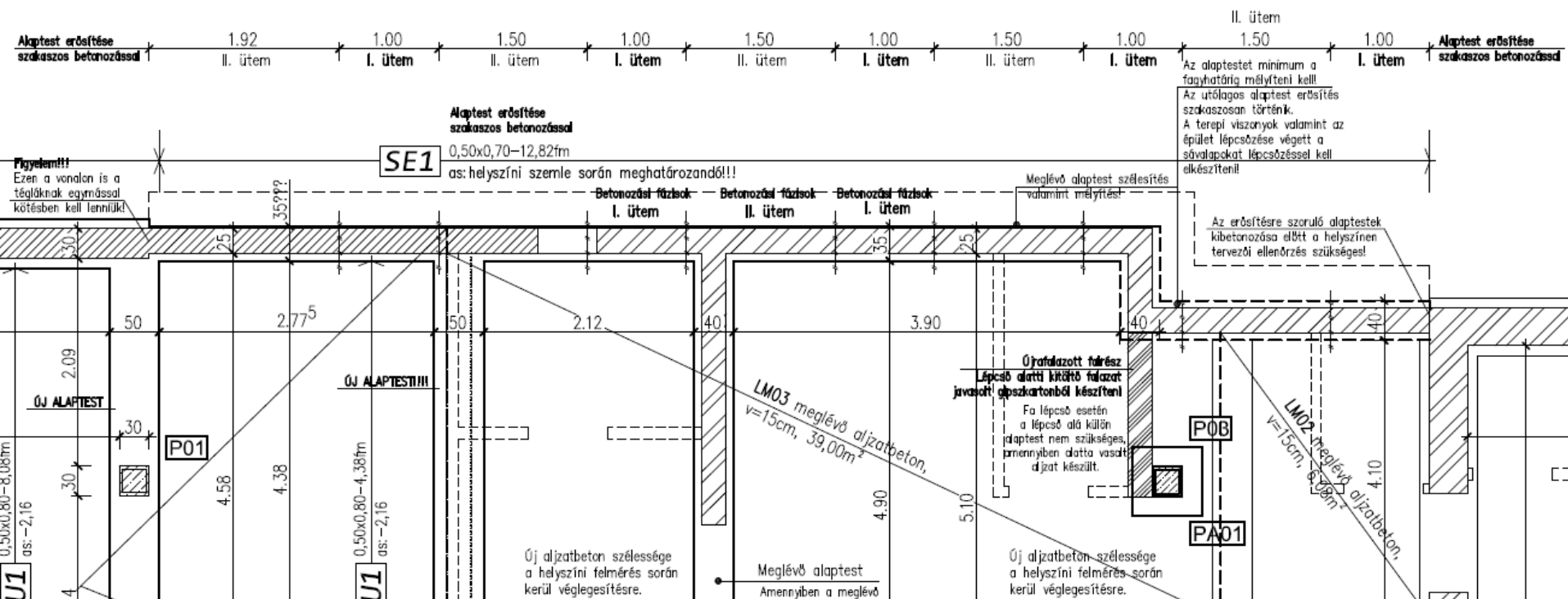

➤ az utólagos alaptest megerősítés
SZAKASZOSAN !!! Történik

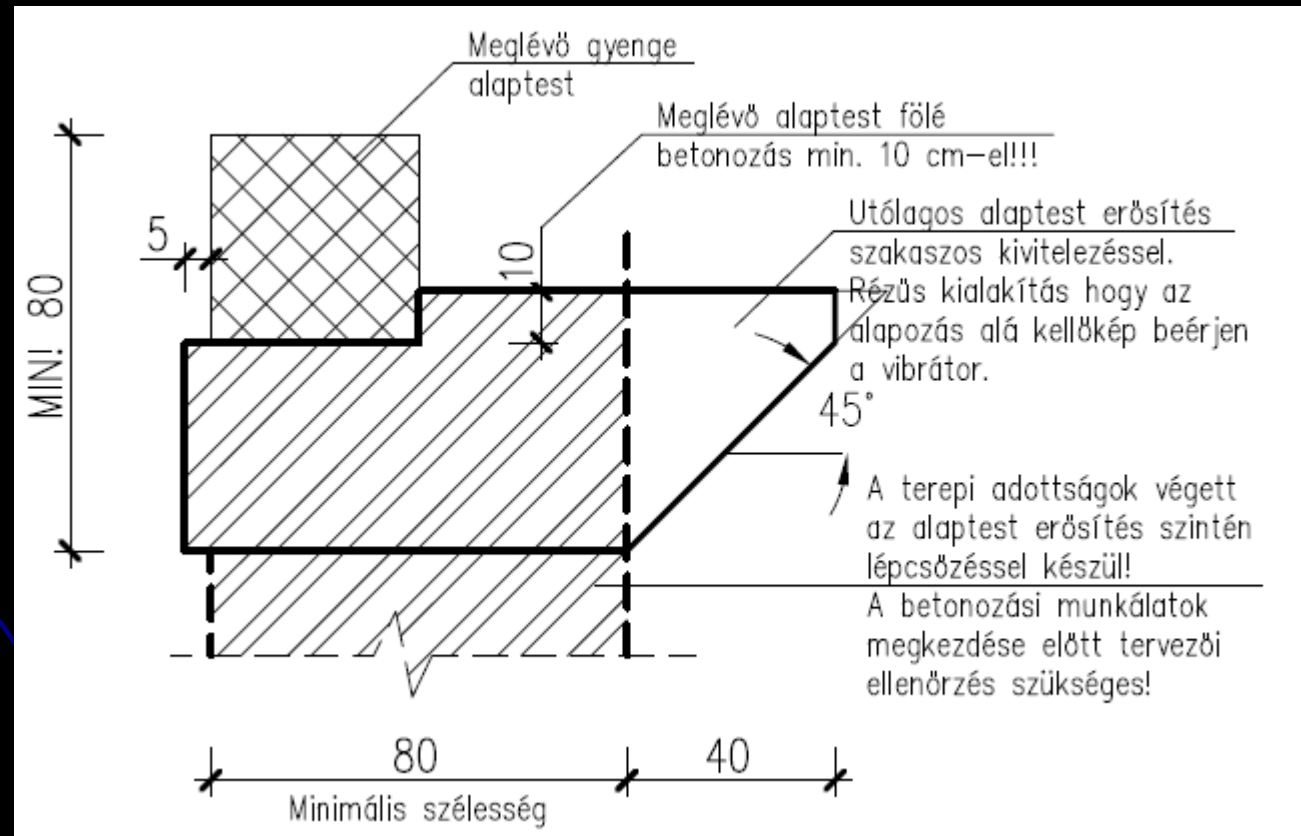
➤ az alaptestet minimum a fagyhatárig mélyíteni kell!

➤ a beton szakszerű bevibrálása

- az alaptest erősítés kivételesen vasalatlan kivitelben készült
- Erre a kis fesztávolságok és az utólagosan elkészülő szakaszosan kivitelezendő alaptömbök nagy szélessége ad lehetőséget

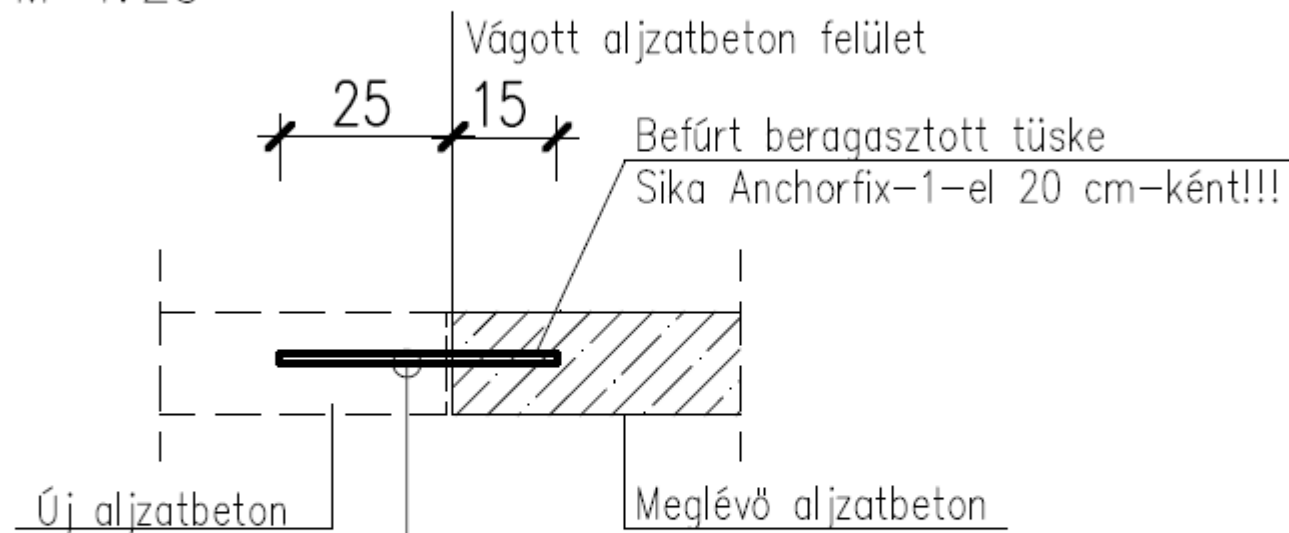
meglévő
alptest
szélesítése és
mélyítése

Meglévő aljzatbeton összetüskézés

Készül: 13,60 fm

M=1:25

6 45Ø12/30

6 45Ø12, L=0.40m

-40-

5. példa

Szállodaépület bővítése, Balaton

- fsz + 1 emeletes, magastetős szálloda
- fsz felett E-gerendás, béléstestés földém
- az első emelet felett csak a fogópáros ácsszerkezet burkolása történt
- harántfalas rendszerű
- beton sávalapok

bővítés: fsz + 2 emelet

- a meglévő épületben egy szilárd földem készült
- további két vb. földem készül
- komoly többletterhelések a falakra és az alaptestekre
- beton sávalapok

1. verzió

- új pillérek betervezése (önálló pontalapokkal)
- ok: hogy ne kelljen alap megerősítést alkalmazni
- a verzió elvetése: nagy belső átalakításokat és bontásokat igényel

2. verzió

- a meglévő harántfalak és azok alapozásának a megerősítése

2.1 verzió

- az alaptestek megerősítése, azok szélességének megnövelésével
- a verzió elvetése: a módszer megnövelte volna a kivitelezési időt
- a szálloda üzemeltetésében jelentős kiesést okozott volna!

2.2 verzió

- Injektálásos alapmegerősítés
- költségesebb de időtakarékosabb módszer
- a teherhordó altalaj injektálásos talajszilárdítása
- a talaj határfeszültségi alapértéke:
min 450 kN/m² legyen

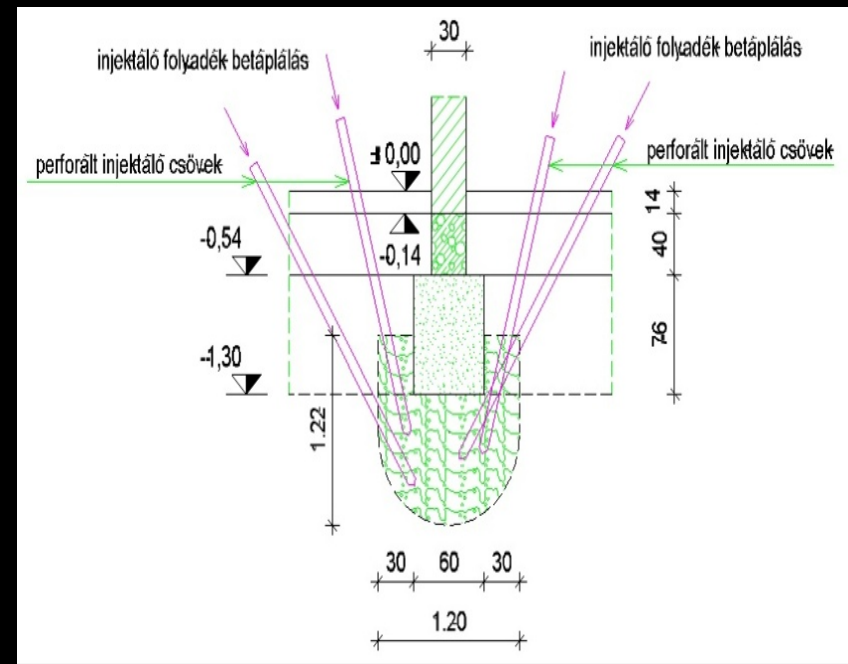

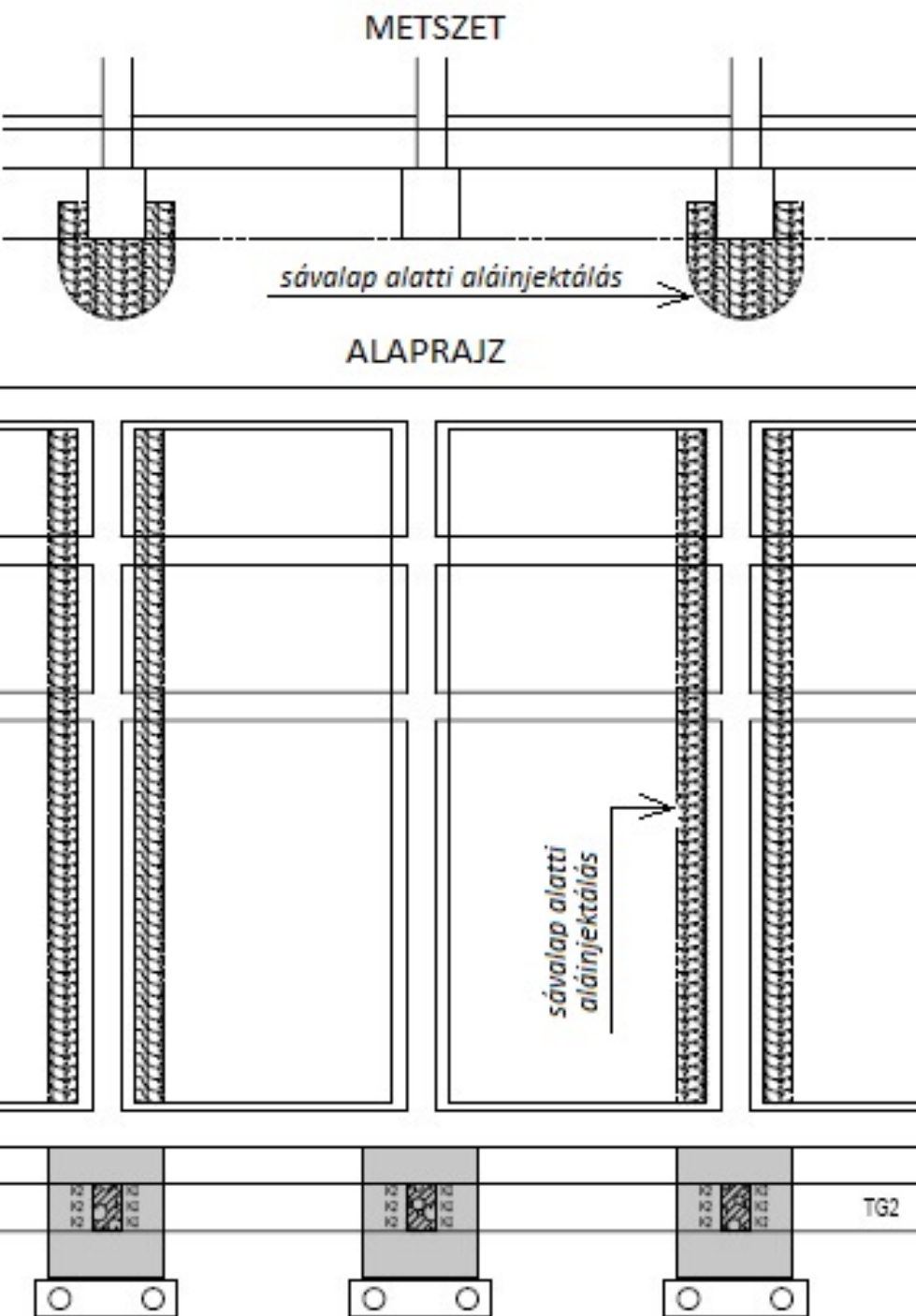
2.2a. verzió

- Az alapozási sík alá cementhabarcs alapú injektáló anyagot juttatnak le
- elkerülhetőek a kedvezőtlen mozgások
- a sávalapok viselni tudják az emeletráépítés következtében az alapozási szerkezetre kerülő többlet terheléseket is
- az injektáló csöveket 50 cm-ként kell körülbelül 3,0 m mélységbe lefúrni
- a cementhabarccsal kitöltött injektáló csőbe betonacél kerül elhelyezésre

2.2b. verzió

- A talajréteg stabilizálása kétkomponensű poliuretán műgyanta beinjektálásával
- a sávalapok alatti talajrétegek teherbíró képességének növelése a meglévő szerkezetek nagymértékű bontása nélkül
- a műgyanta az alapozási sík alatt gyökérszerűen szétterjed (az anyag kitölti a meglévő mikroszkopikus hézagokat)

az alapterre terhelő
teherhordó szerkezetek
kissé megemelkednek

a talaj teherbírása
megfelelő

➤ a sávalapok alatt 2,0 m
mélységig szükséges
elvégezni a talaj
stabilitásának növelését

- Első ütemben az emeletráépítés megkezdése előtt kell az injektálás egy részét elvégezni
- a második injektálási ütem az emeletráépítés után történik, amikor az állandó terhek legalább 80%-a terheli az alapozási szerkezetet

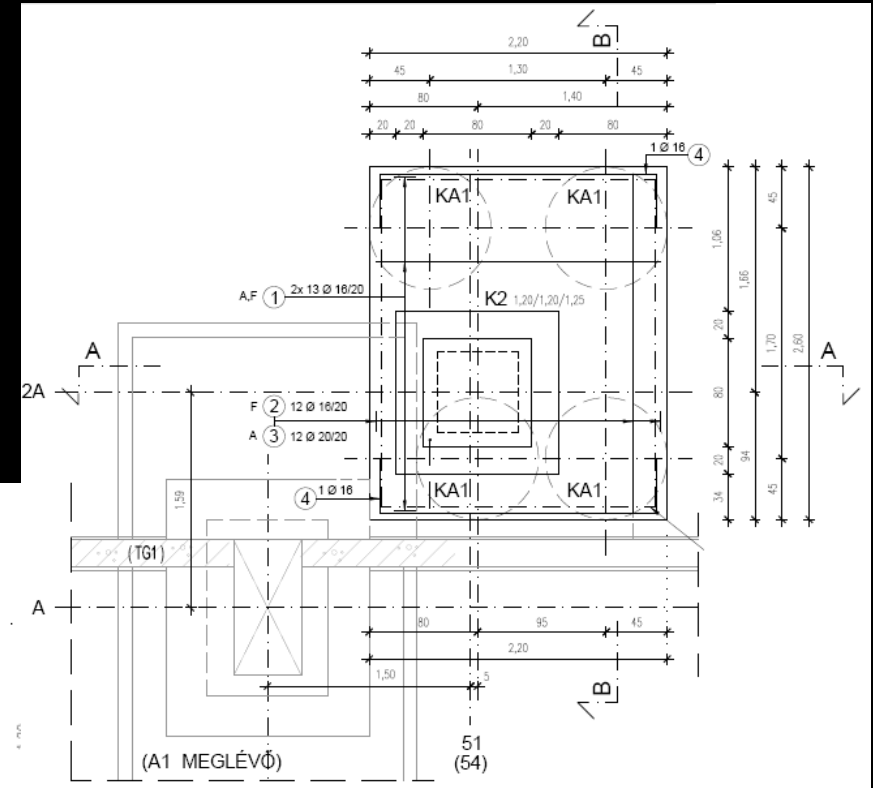
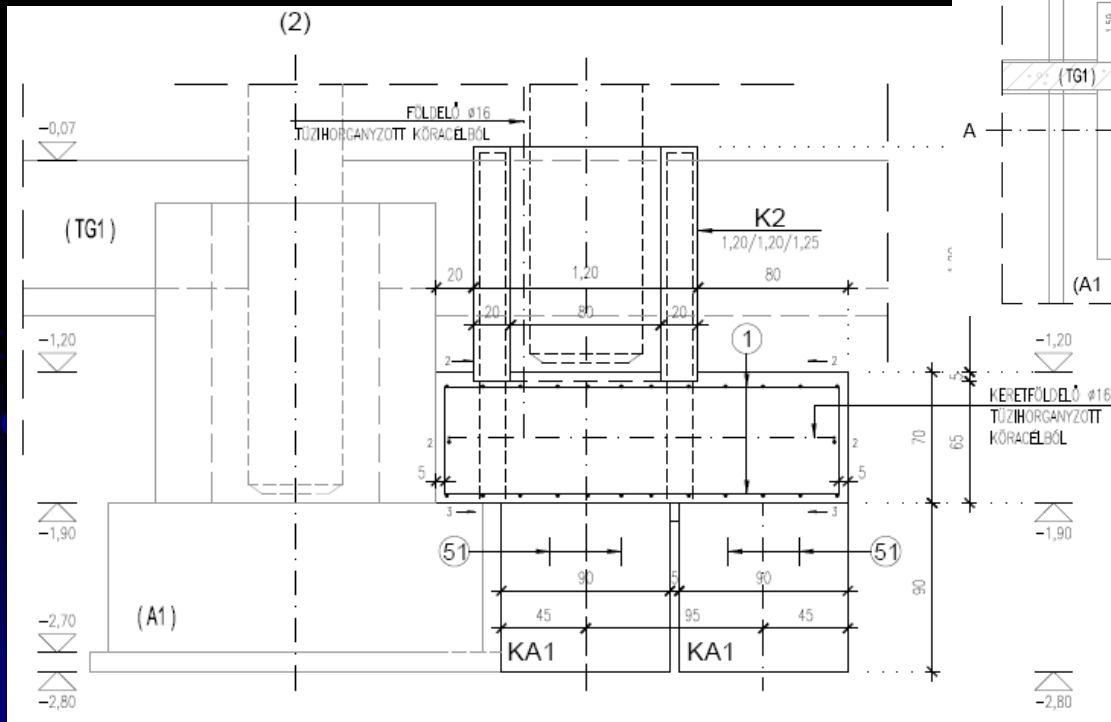
LÉPÉSEI:

- a beinjektálandó anyag mennyiségének meghatározása
- injektálási pontok helyének (és egymástól való távolságának) kijelölése
- furatok készítése
- injektáló csövek elhelyezése
kis átmérőjű furatok
(az átmérője jellemzően a 20 mm-t sem éri el)

Csarnokbővítések esetén gyakran előforduló alapozási problémák

- új csarnokrész építése meglévő csarnokok mellé
  - célszerű az új csarnok fő teherviselő szerkezeteit a meglévő csarnok szerkezeteihez képest eltoltan kialakítani
  - néhány esetben elkerülhetetlen, hogy az új szerkezetek közvetlenül a meglévő alapozási szerkezetek mellé kerüljenek
-
- alaptest ütközések problémája!!!

Alaptestek
ütközése

6. példa

Iparterület, távvezeték
oszlop alapja

Tervező és kivitelező
összehangoltságának
fontossága

- tervtől eltérően 90°-kal elforgatva építették meg
  - csökkent a felborulással szembeni biztonsága
  - a kivitelezéskor, tervezői művezetés során kiderült
- ➔ alaptest megerősítés

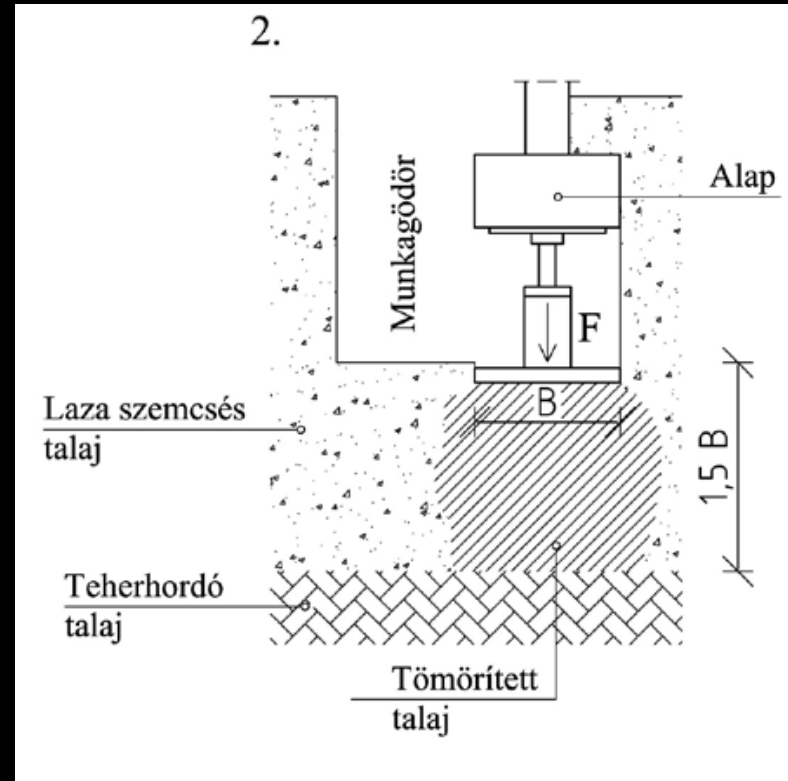
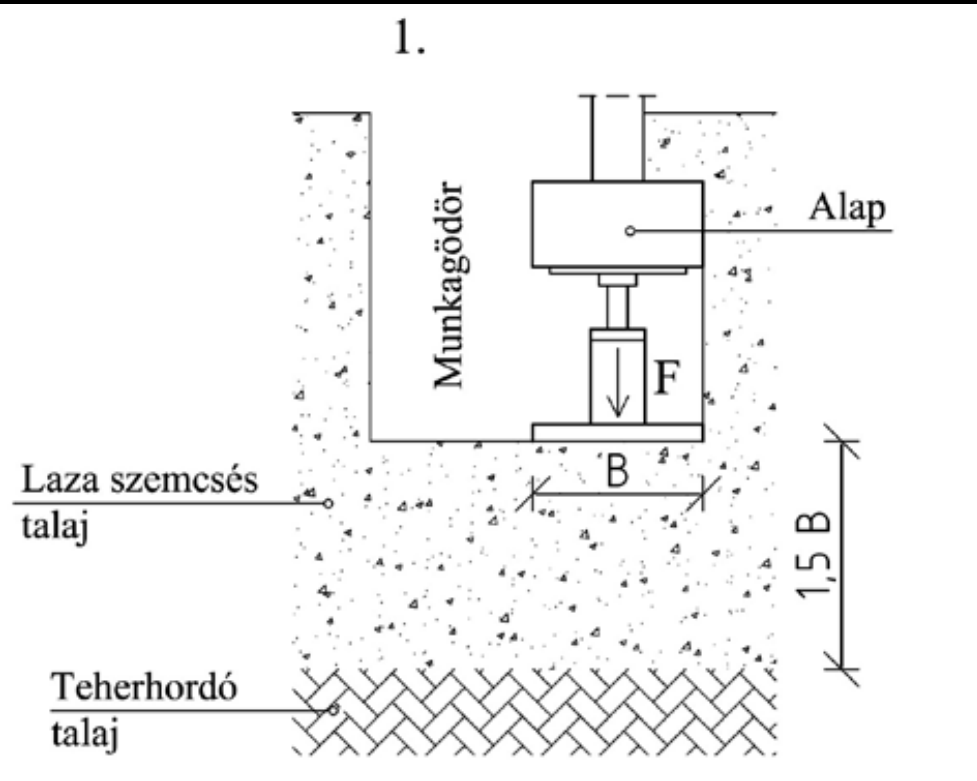
Csatornák meghibásodása vagy törése

Csapadékvíz elvezetése az alapokról
(Különben az alaptestek alá bejutó csapadékvíz a talajt kiüregelheti)

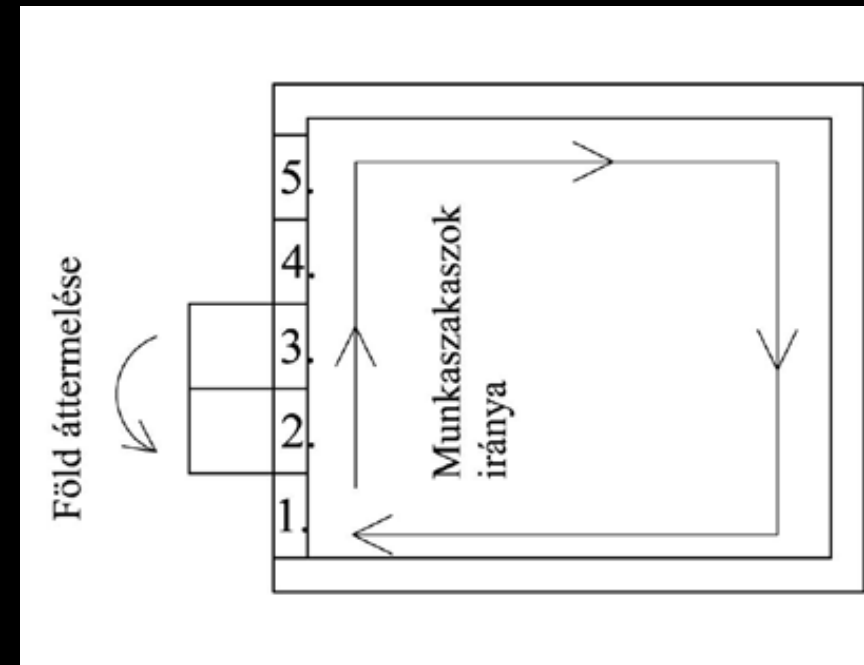
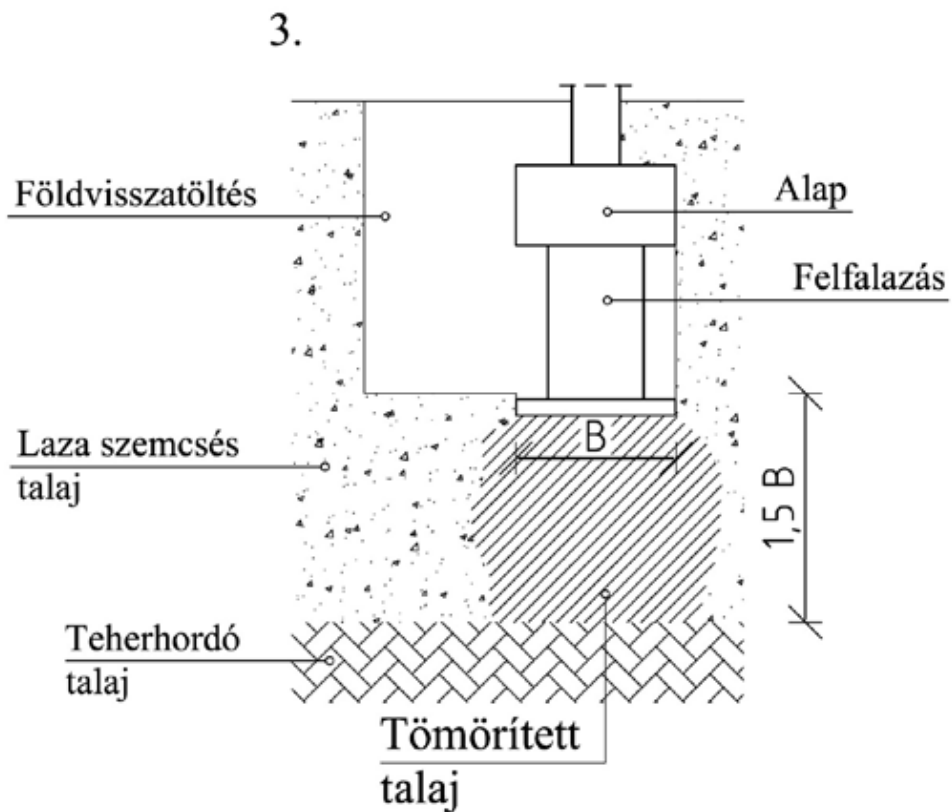
- laza talajréteg
- az alapok alá e.gy. Vb lemezt helyezünk
- hidraulikával terhelünk

Terhelőlapos alap-megerősítés [2]

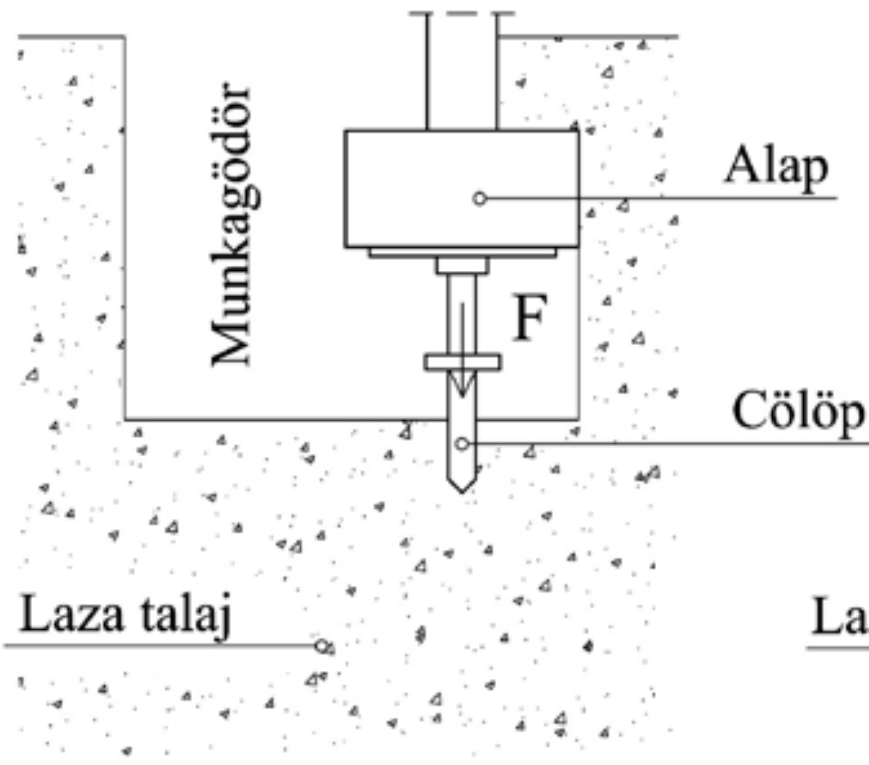
□ a ház egységnyi alapszakaszára jutó terhelésének a háromszorosát is képes ellensúlyozni a fal egy ilyen tömörítés után

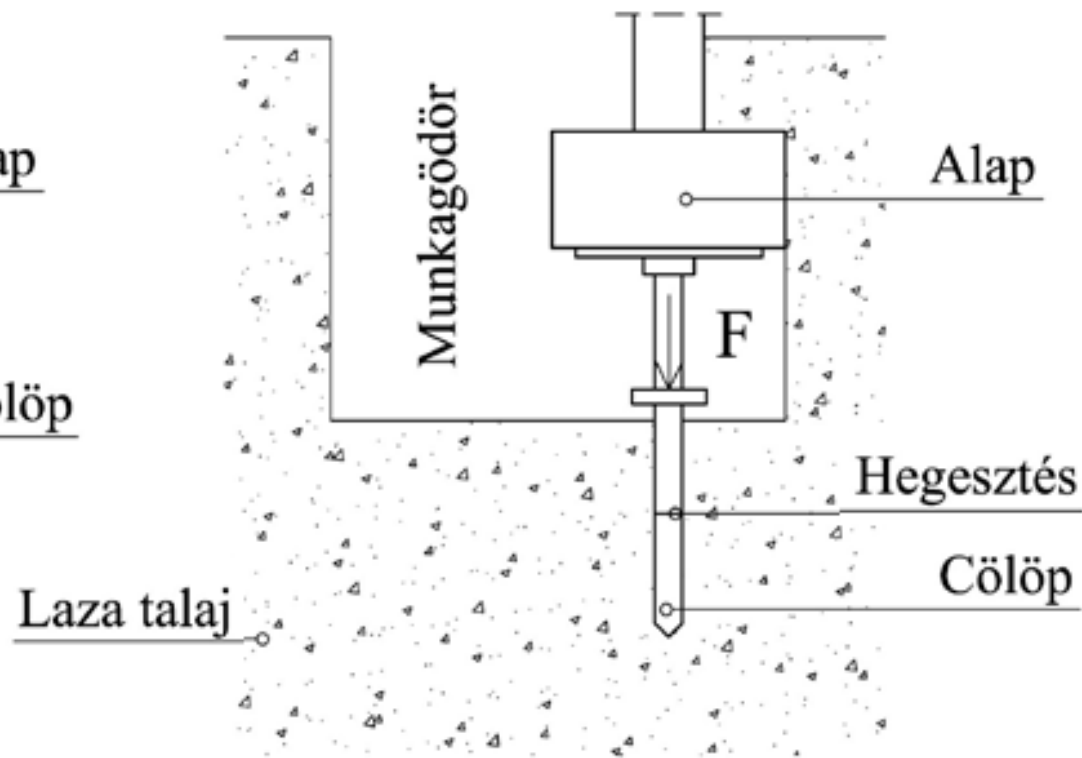
Terhelőlapos alap-megerősítés [2]

- a megerősítés mértéket kontrolálni lehet a sajtó mérőóráján keresztül
- ha nincs a közelben teherviselő talajréteg

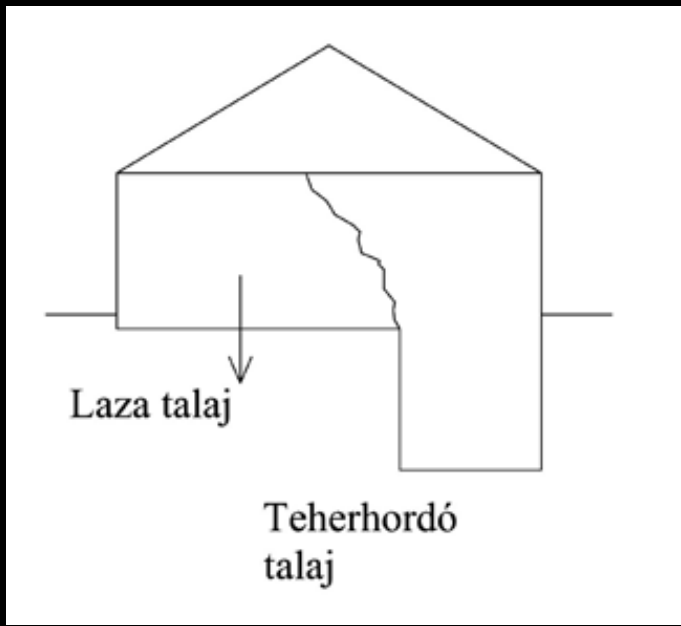
1.

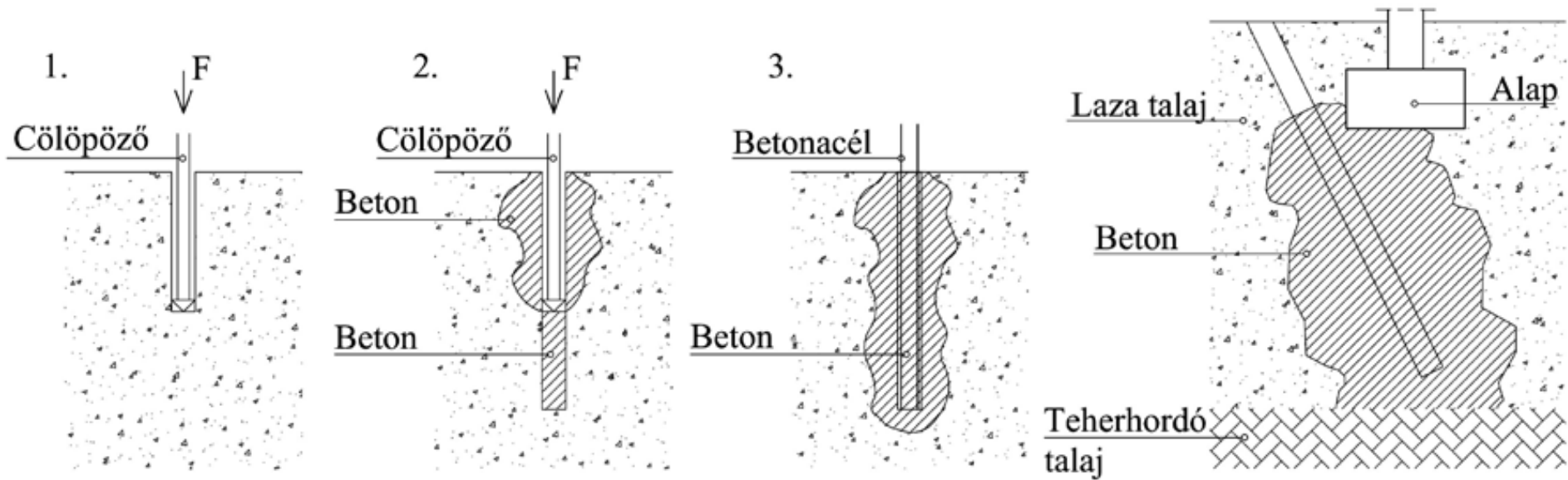
2.

Megacölöpös alap-megerősítés [2]

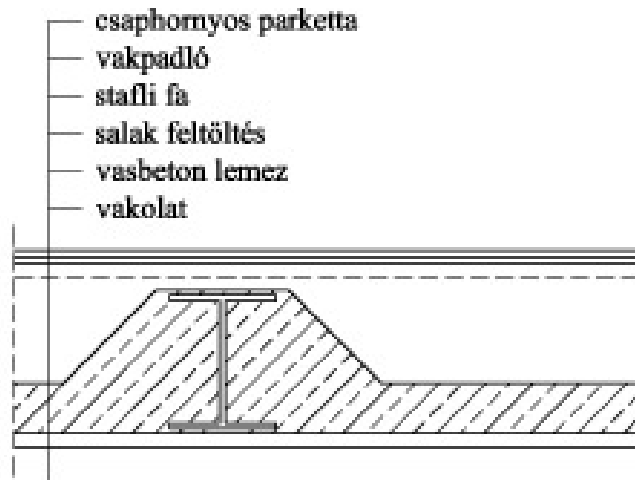

- acél cölöpöt vernek ferdén a talaj alá
- behajtják a teherbíró rétegbe, majd visszahúzzák

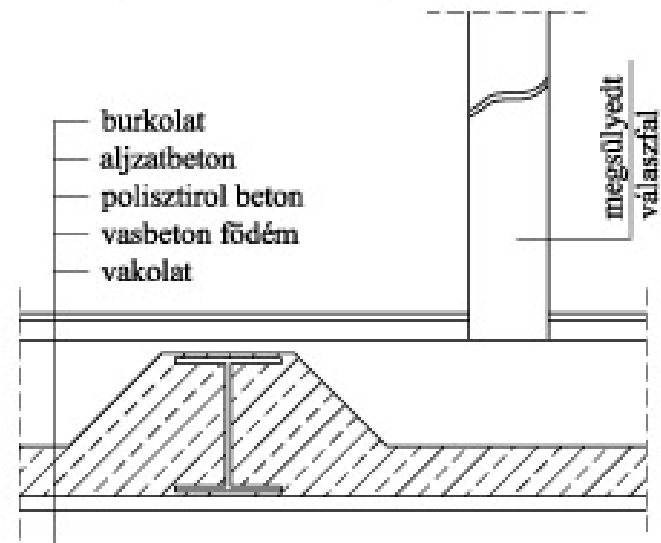

Tömörítőcölöpös alap-megerősítés [2]

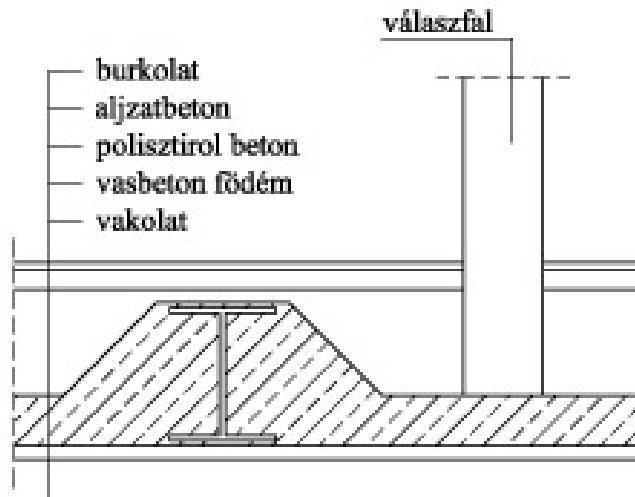
Régi földém

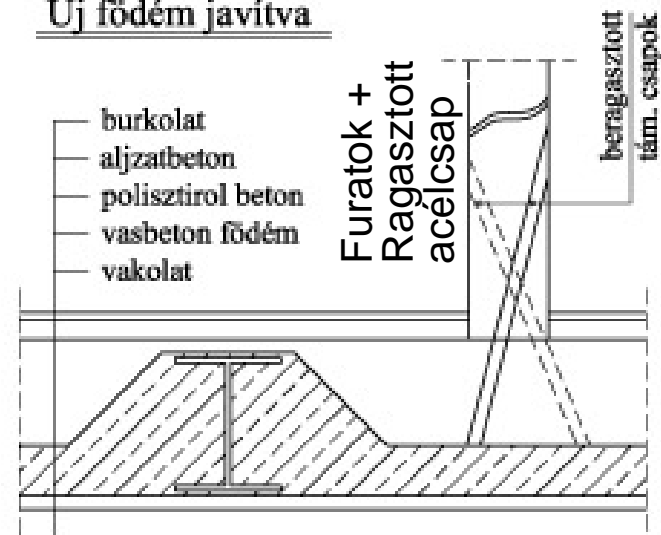
Új földém rosszul

Új földém jól

Új földém javítva

Csarnokszerkezetek

gyakorik a dinamikus hatást
okozó gépek

A gépalapok és a
tartószerkezeti
elemek alapjai
egymástól
függetlenek

Közös alaptest a
gépeknek és a
szerkezeti
elemeknek

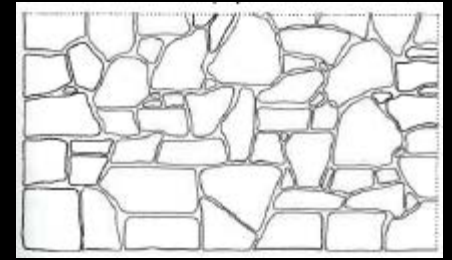
Az épület
alaptestjei
károsodhatnak!!

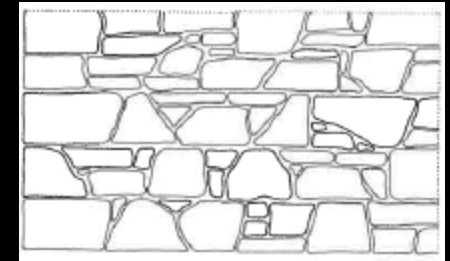
Falak, pillérek

Építőanyag:

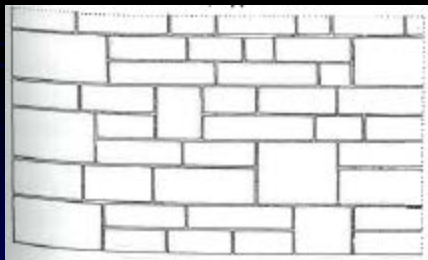
- kő
- nem égetett agyagtégla
- égetett agyagtégla
- kő-tégla

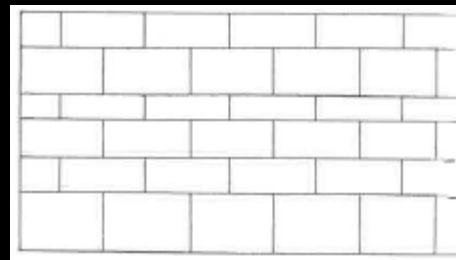
szabálytalan kövekből épült fal

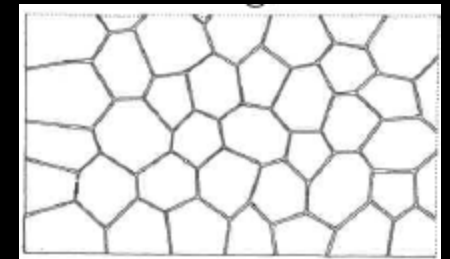
nagyobb kövekből váltó sorosan épült fal

faragott kövekből váltó sorosan épült fal

faragott kövekből szabályosan rakott fal

egymással összefaragott kövekből épült fal

Falak, pillérek

Kőfalak anyag:

- tufa
- mészkő
(sokszor nem fagyállóak)

„nagy méretű tömör téglá”

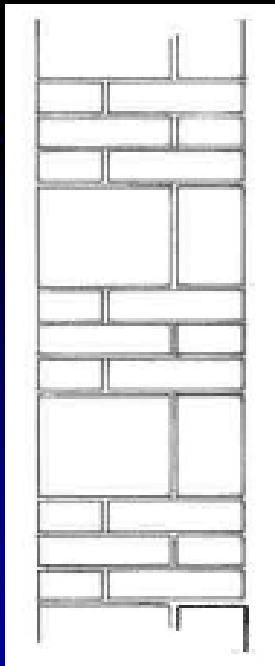
XVII. századtól

14 cm * 29 cm * 6,5 cm

„kisméretű tömör téglá”
1929-es gazdasági világválságtól

12 cm * 25 cm * 6,5 cm

Kő téglá
vegyes fal [1]
(3 * 7,5)

Középkor:

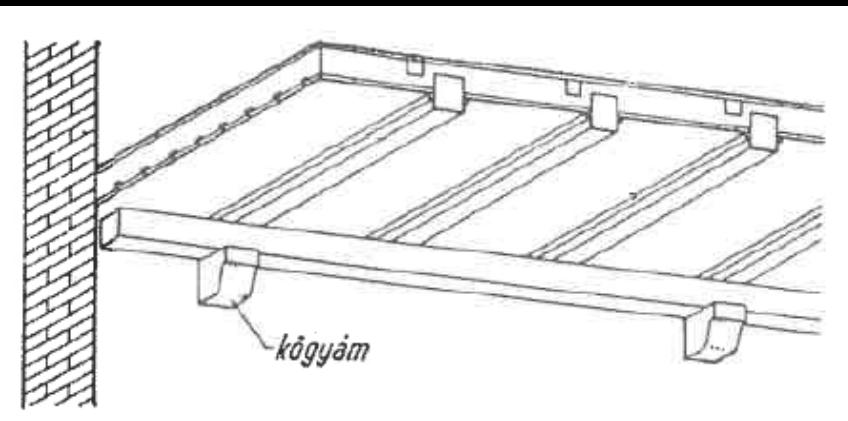
Vastag falak

több szint magasan is
megálltak magukban

nincs szükség a födémek
által megátámasztásra!

Fafödém gerendavégeinek
alátámasztása [1]

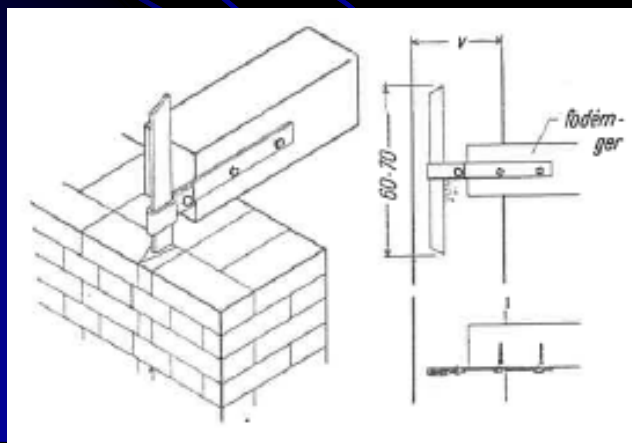
19. század:

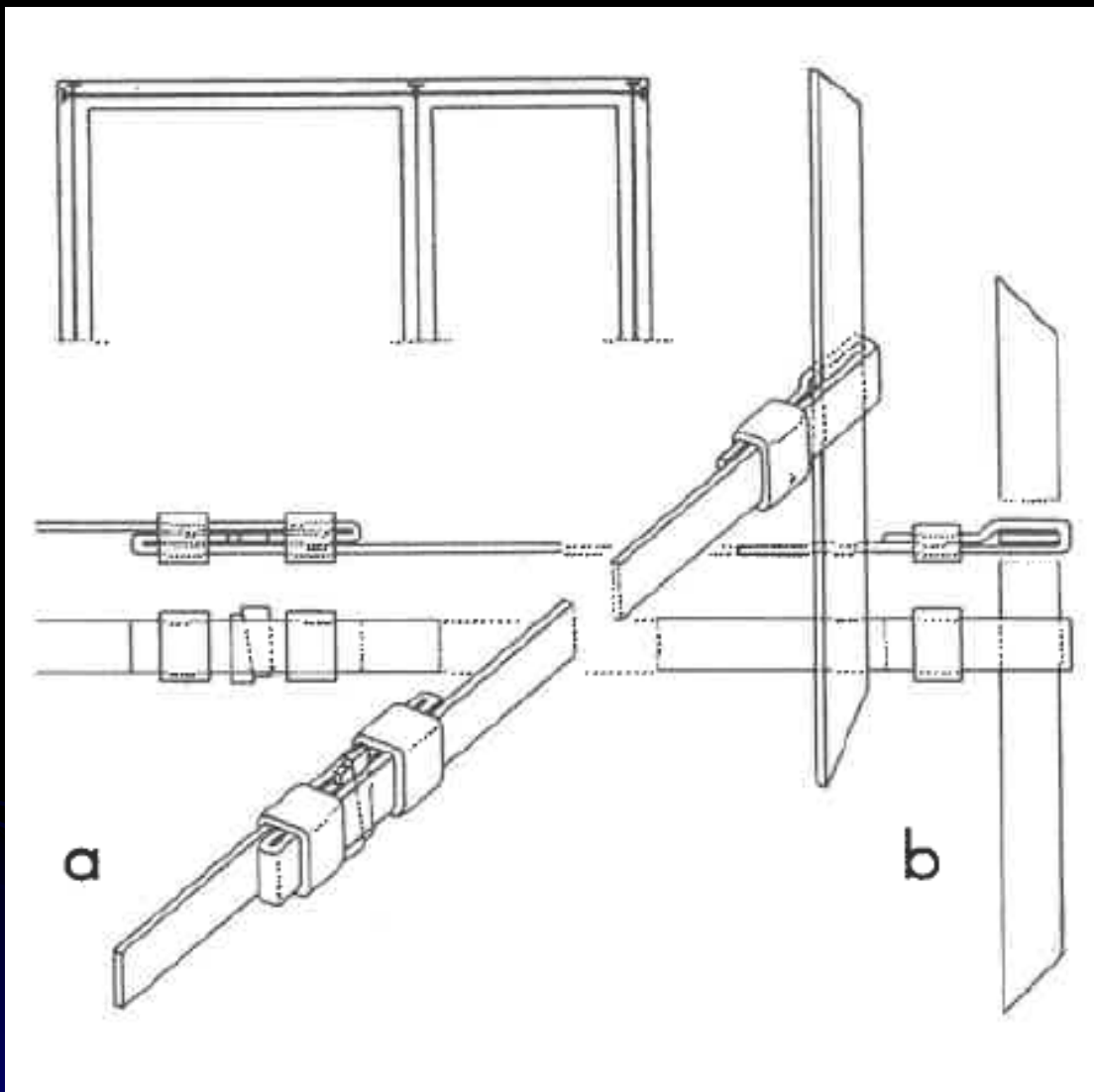
Vékonyabb falak

A födémek által biztosított
szintenkénti
megtámasztást igényelnek

Fal-fafödém kapcsolata [1]
(kovácsoltvas bekötőszerelvény)
(2,0-2,5 m-ként)

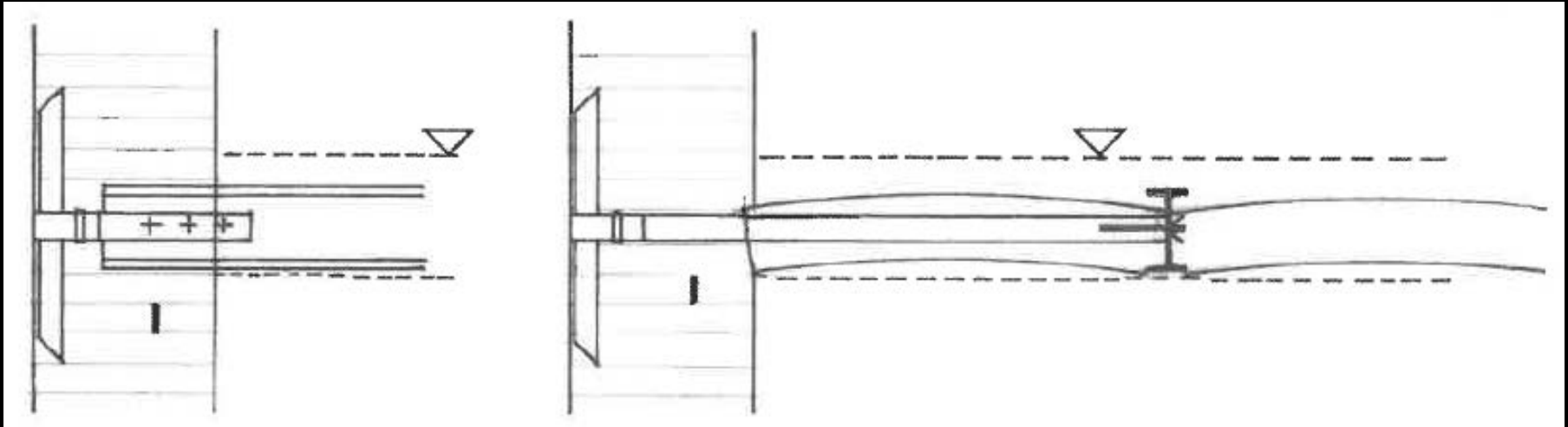

- behorgonyozzuk a falakba
- 60-70/8-10 mm laposacél
- a falak alatti egyik belső álló fűgáva illesztették
- Kovácsolt eljárással toldották
- végigvezették a fal teljes hosszában

Falkötő vasak (kovácsoltvas vonóvasak) alkalmazása [1]:

- boltozatoknál (a vállban működő oldalnyomás vízszintesen nyomja a falakat)
- falaknál (a koszorú szerepe) (később vb. koszorú)

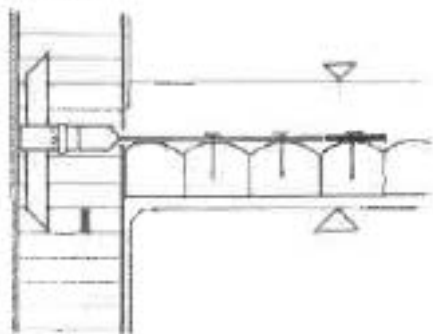

Acélgerendák és teherhordó falak kapcsolata [1]

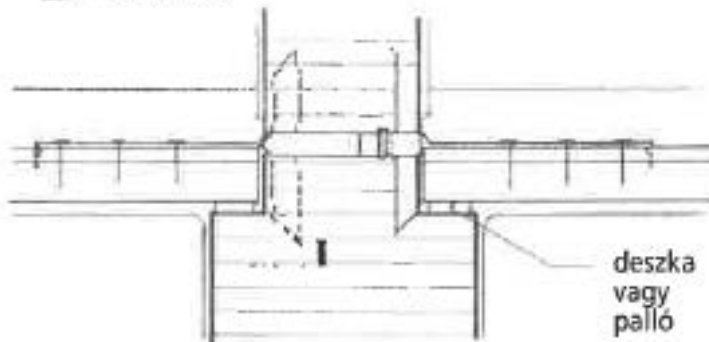
- lehorgonyozott bekötőszervek (minden 3.-4. gerenda végére a gerinclemezre szegecselve)
- a végfalat bekötő szerelvény végére köracélt vagy csavart kovácsoltak
- a falat megkímélték a boltozat oldalnyomásától

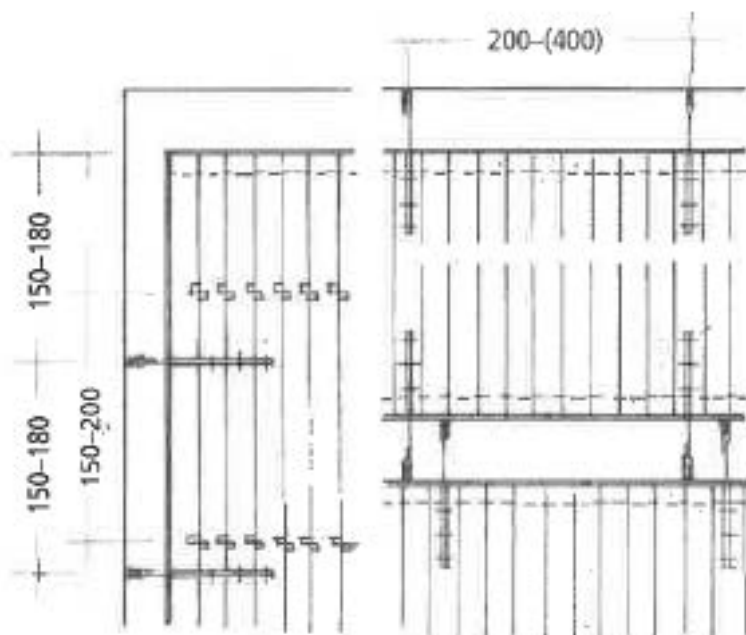
A. tűzfal

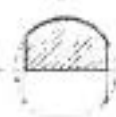
B. belső főfal

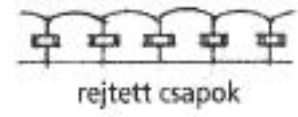
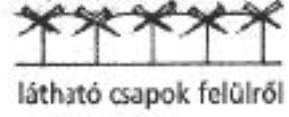
C. belső főfal

födémgerenda

csapok

❖ 2,0-4,0 m-ként bekötővasat szegeztek a gerendákra (ezeket a falba bekötötték)

Végfal és tűzflmerekvítés: 1,5-2,0 m-ként 3-4 gerendát közrefogva)

Csaposgerenda-födém és teherhordó falak kapcsolata [1]

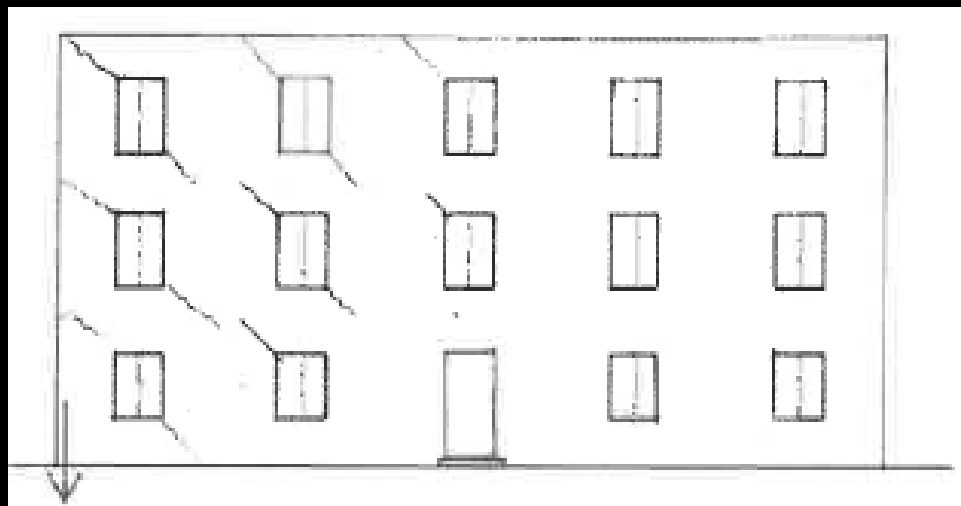
A falak jellemző vastagsága:

- önhordó fal 29 cm, 25 cm (1 t)
(csak önsúly, födémekkel nem terhelt falak)
- a födémek terhét is viselő falak 44 cm, 38 cm (1,5 t)
- legfelső szinti orom- és tűzfalak 29 cm, 25 cm
- válaszfalak 14 cm, (6,5 cm)

A falak károsodásának három fő oka:

- az alapok alatti talaj mozgása
- a fal vagy a terhelésének a hibája
- dilatációs hatások

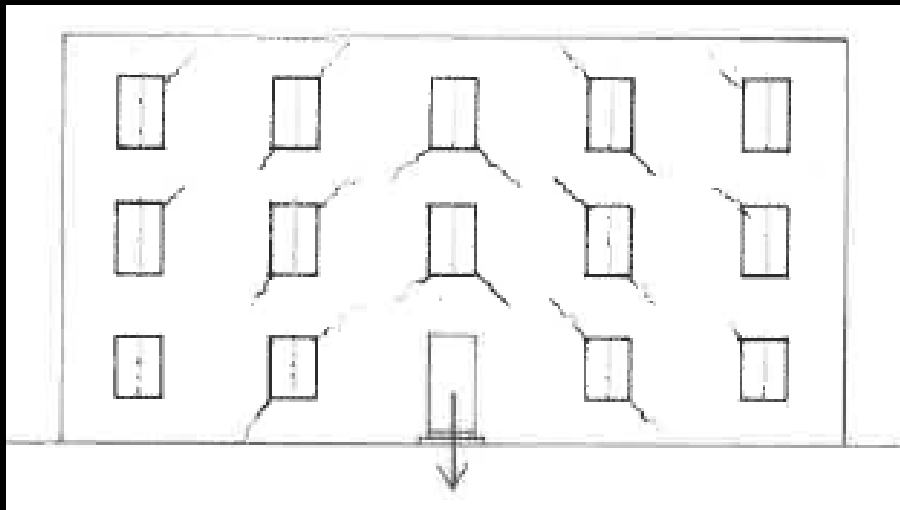
Az alapok egyenlőtlen
süllyedése
(ferde repedések)

Az épület széle süllyed [1]

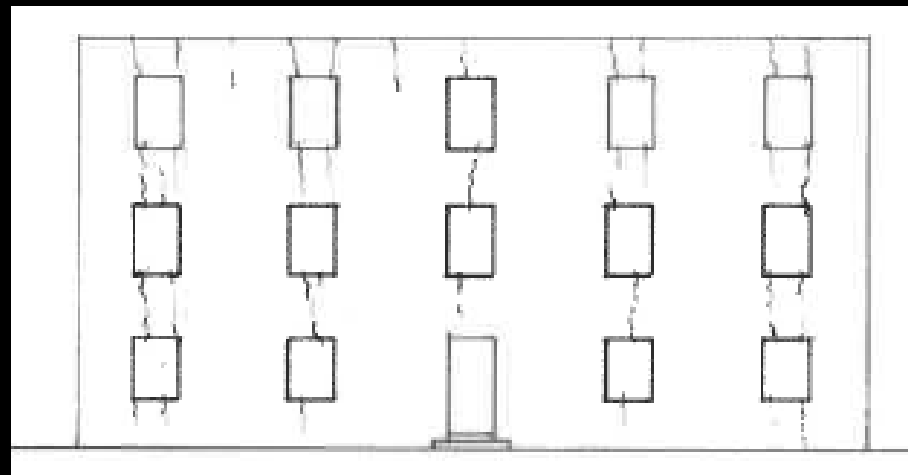
Okai:

- nem megfelelő csapadékvíz elvezetés
- a szomszéd ház hibás alapozása (zárt beépítésnél)
- rosszenyomhatóbb talaj van az épület sarka alatt
(pl: tőzeglencse)

Az épület közepe süllyed [1]
 (gyakran a csatorna hibája miatt elázott
 és összetömörödött talaj okozza)

- a talajnedvesség változásának hatására a talaj duzzad vagy zsugorodik
- fagy hatására duzzad vagy zsugorodik a talaj (fagyhatár szerepe)

Duzzadó agyagtalaj mozgásából
 származó süllyedés [1]

➤ Fagyhatár:

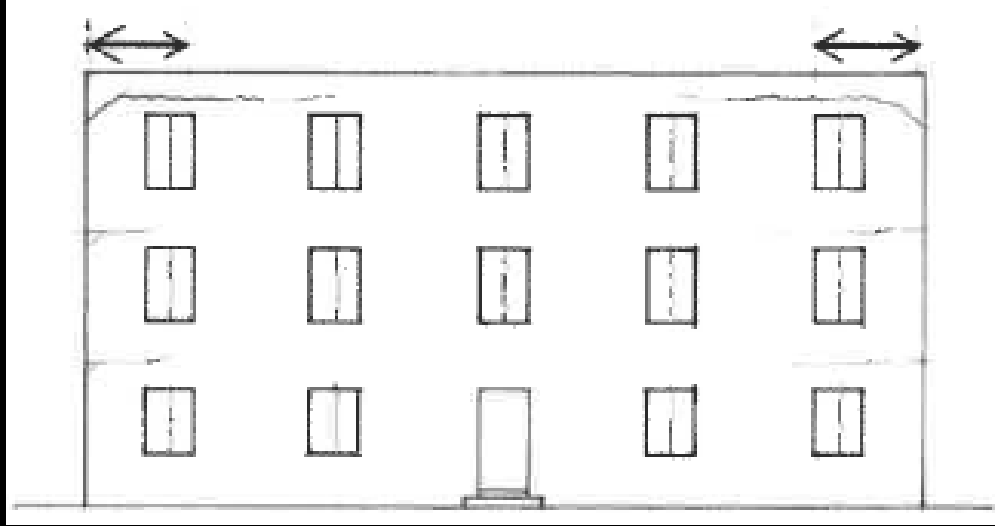
(télen 0° alá lehűlő réteg legnagyobb vastagsága)

- szemcsés talajban: 0,8 m
- kötött talajban
 (ha $> mB_f$ 500 m): 1,0 m
- szilárd kőzeten: 0,5 m
- fagyhatásnak ki nem tett épületrészek (pl: pincék): 0,4 m

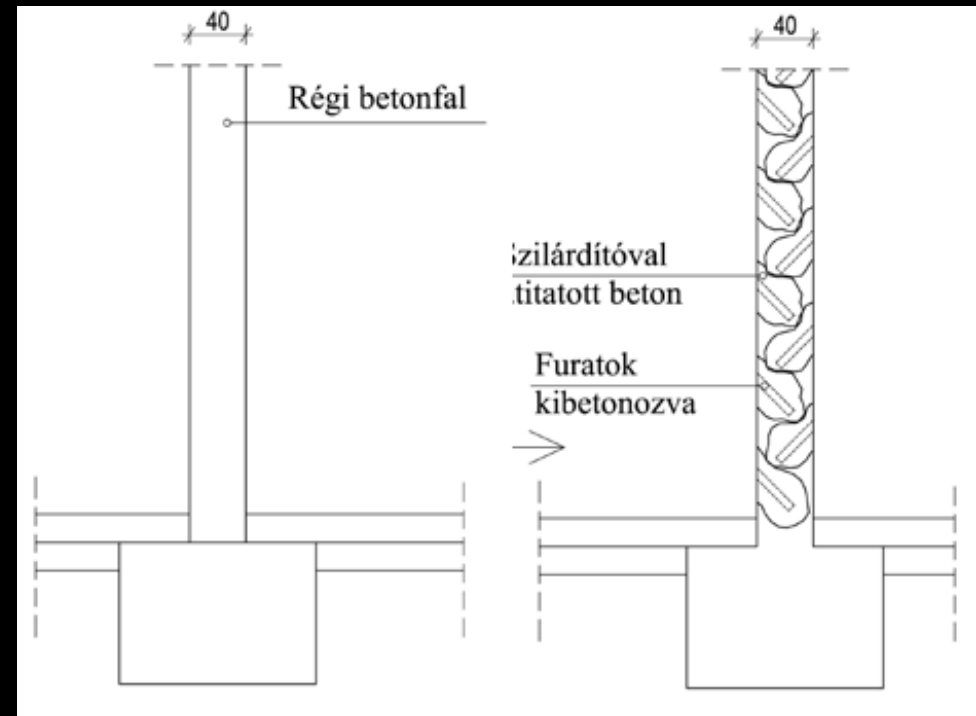
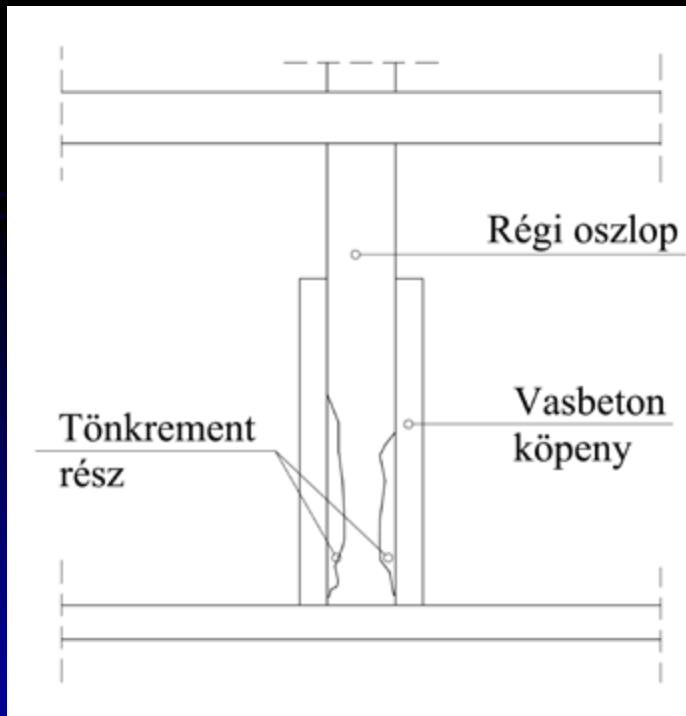

Hőmérséklet változás okozta
(dilatációs) repedés [1]

- **Vízszintes falrepedés:** jellemzően a legfelső szint földemének vb. Koszorúja alatt jelentkezik
- **Oka:** a vb. hőtágulási együtthatója többszöröse a tégláénak (eltérő hőtágulás)
- **faltestek túlterheltsége:** függőleges repedés a falpilléren (nagyon veszélyes lehet!)
- **fagy okozta alapmozgás:** az alapokat le kell mélyíteni szakaszos aláfalazással vagy alábetonozással

Fal- és oszlopszerkezetek leggyakoribb megerősítési módjai 1.

- A szerkezet köpenyezése (ragasztással, hegesztéssel, egyéb kötőelem alkalmazásával)
- Anyagszilárdítás injektálással

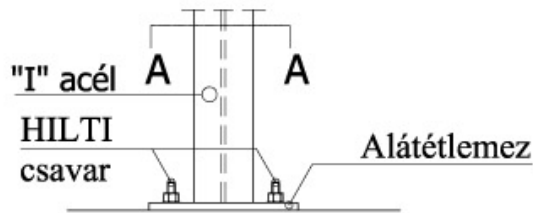

Fal- és oszlopszerkezetek leggyakoribb megerősítési módjai 2.

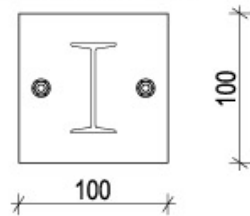
- Oszlop végek utólagos merev megfogása
- Új szerkezeti elemekkel biztosítani az oldalmegtámasztást a meglévő falnak vagy oszlopnak

[2]

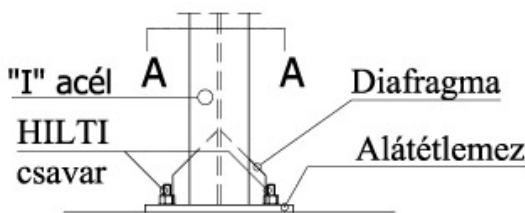
Oldalnézet

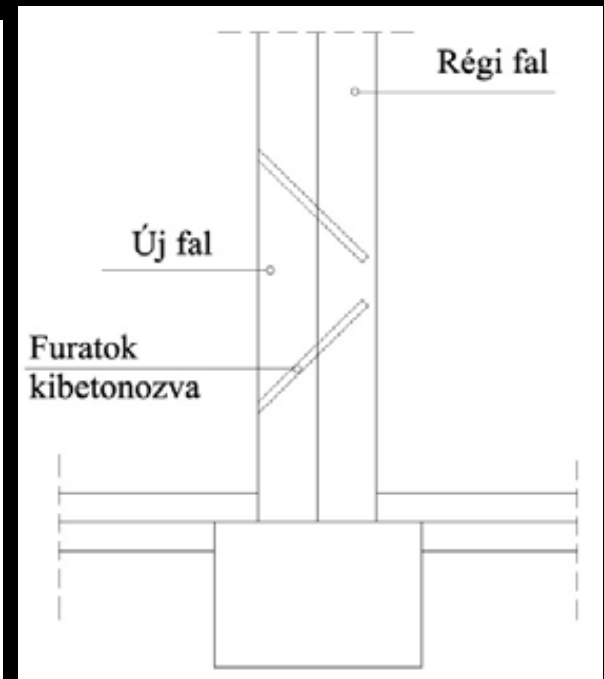
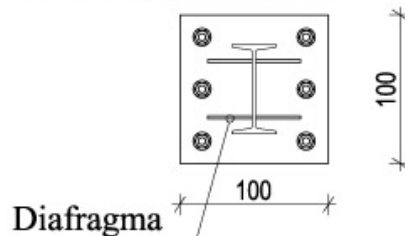
A-A Metszet M=1:5

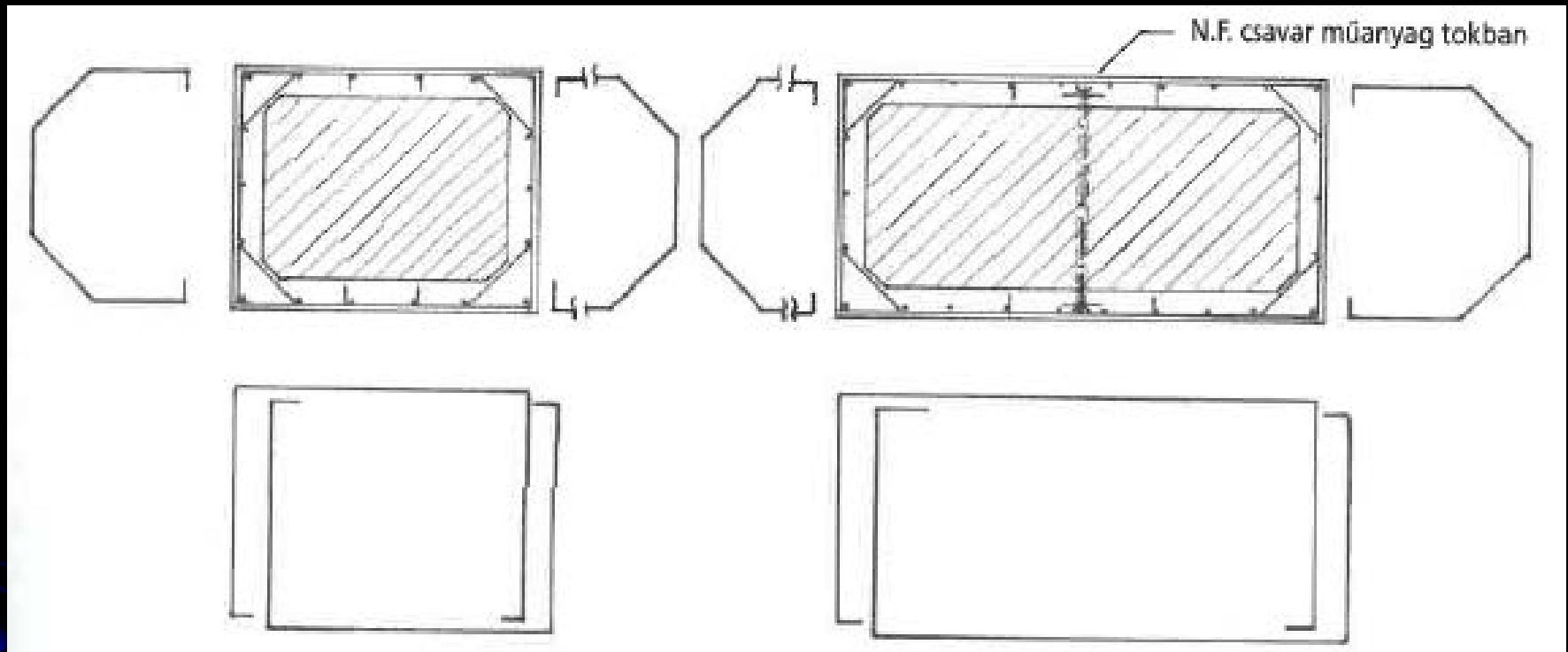
Oldalnézet

A-A Metszet M=1:5

Pillér megerősítése vasbeton „köpennyel”

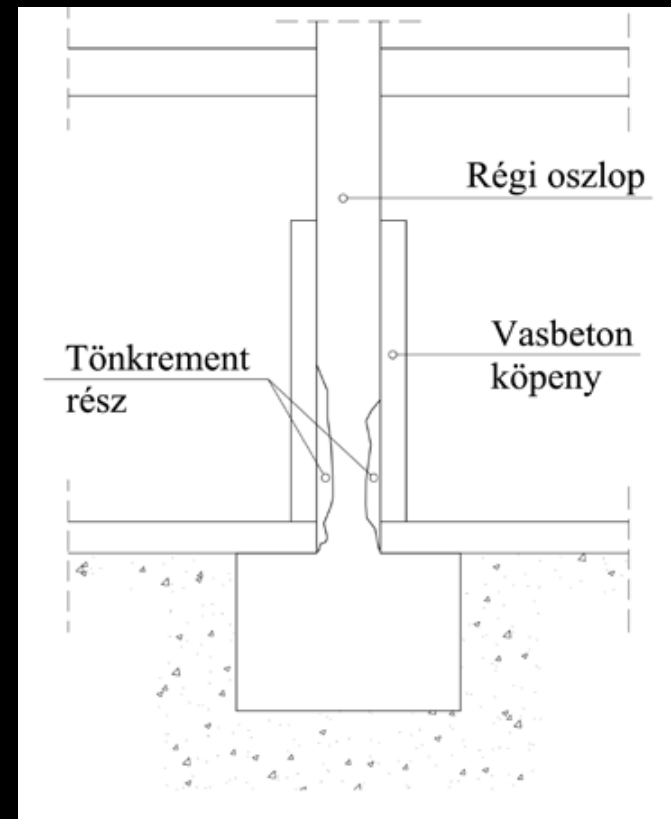
- oldalról összefogja a pillér anyagát
- nem vesz fel függőleges terheket

Vasbeton oszlop köpenyezése

- károsodás oka: nem megfelelő tömörségű porozus beton alkalmazása és vízszigetelés hiánya
- teljes vagy részleges köpenyezés
- nem kíván ideiglenes kitámasztásokat
- több oszlopon egyszerre elvégezhető

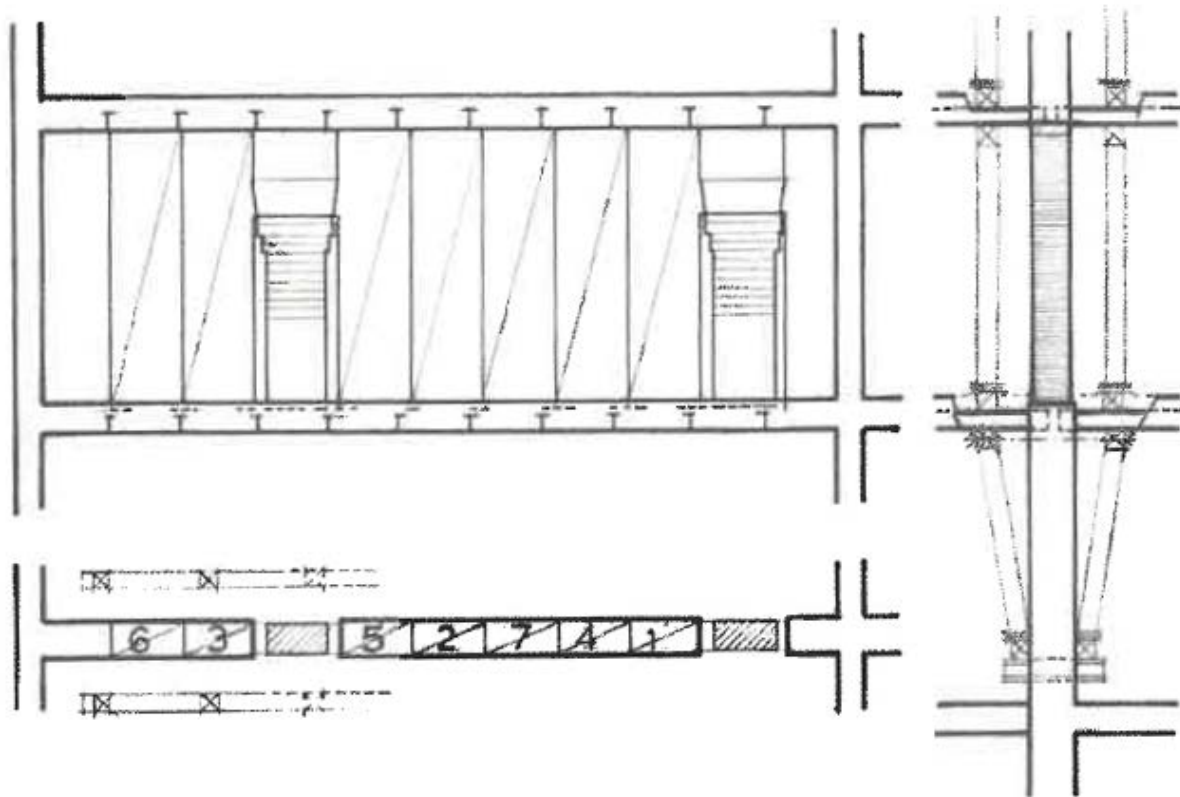
Alternatíva:

- a vb. oszlopba befutó gerendákat acél oszlopokkal ideiglenesen alátámasztani
- a károsodott részek eltávolítása
- acélbetétek pótlása
- A hiányzó betonrész újra öntése

Szakaszos falcsere és dúcolás

- nem szomszédos szakaszok
- felső rész bezárása megülepedés után (min. 24 óra)

[1]

- a nyílásokat be kell falazni
- a földémet a fal mellett mindkét oldalon alá kell támasztani
- 80-90 cm széles mezőket egyenként kell kibontani és két oldalukon csorbázva úúrafalazni

Kontúr: 25*17 m
Mag: 23 m

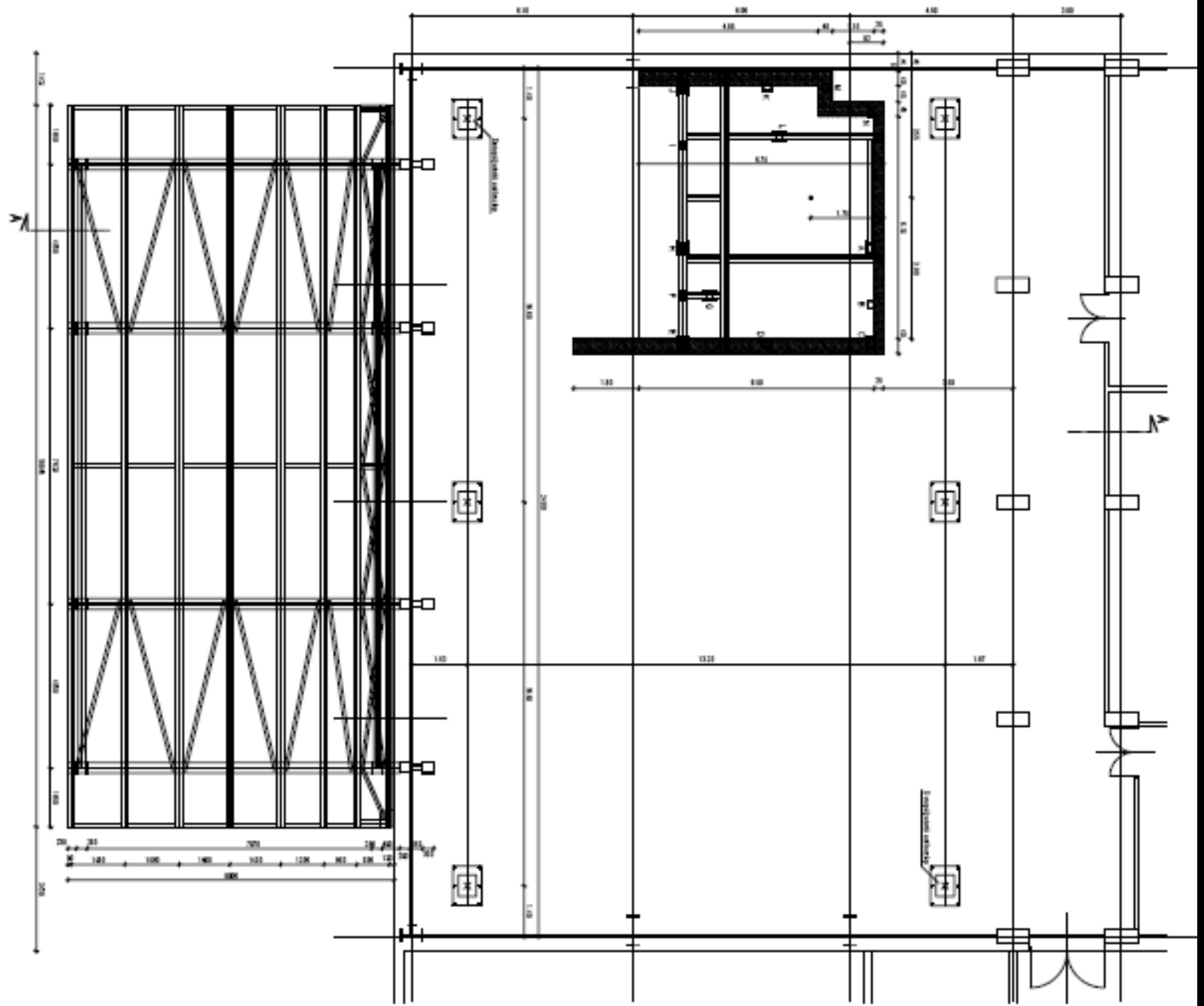
- Olvasztó és durvatörés funkció
- Technológiai berendezések bontása
(az épület stabilitását biztosították úgy, hogy az oszlopok a technológiai berendezéseket tartó acéloszlop gerenda rendszerhez visszakötésre kerültek)

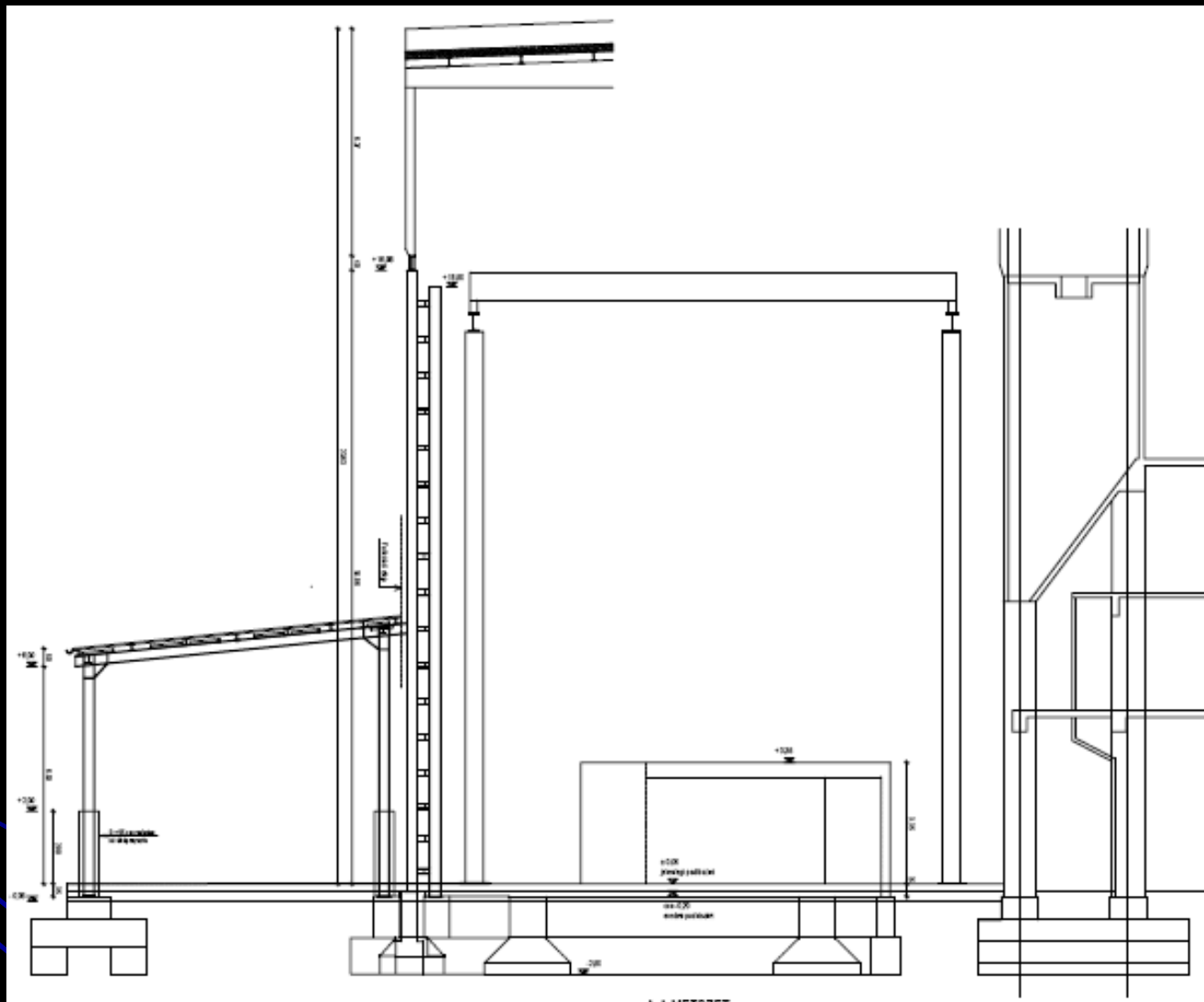

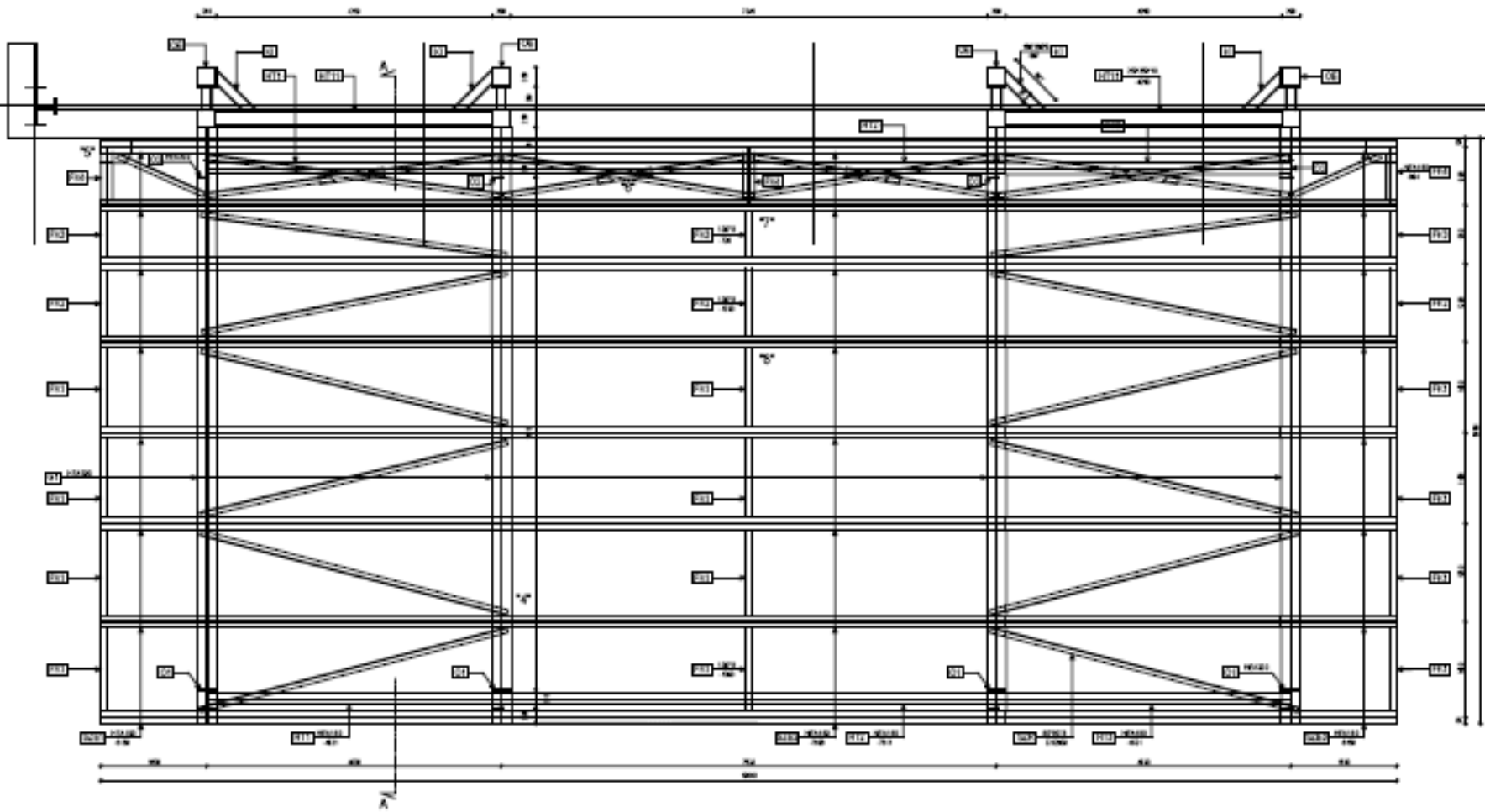

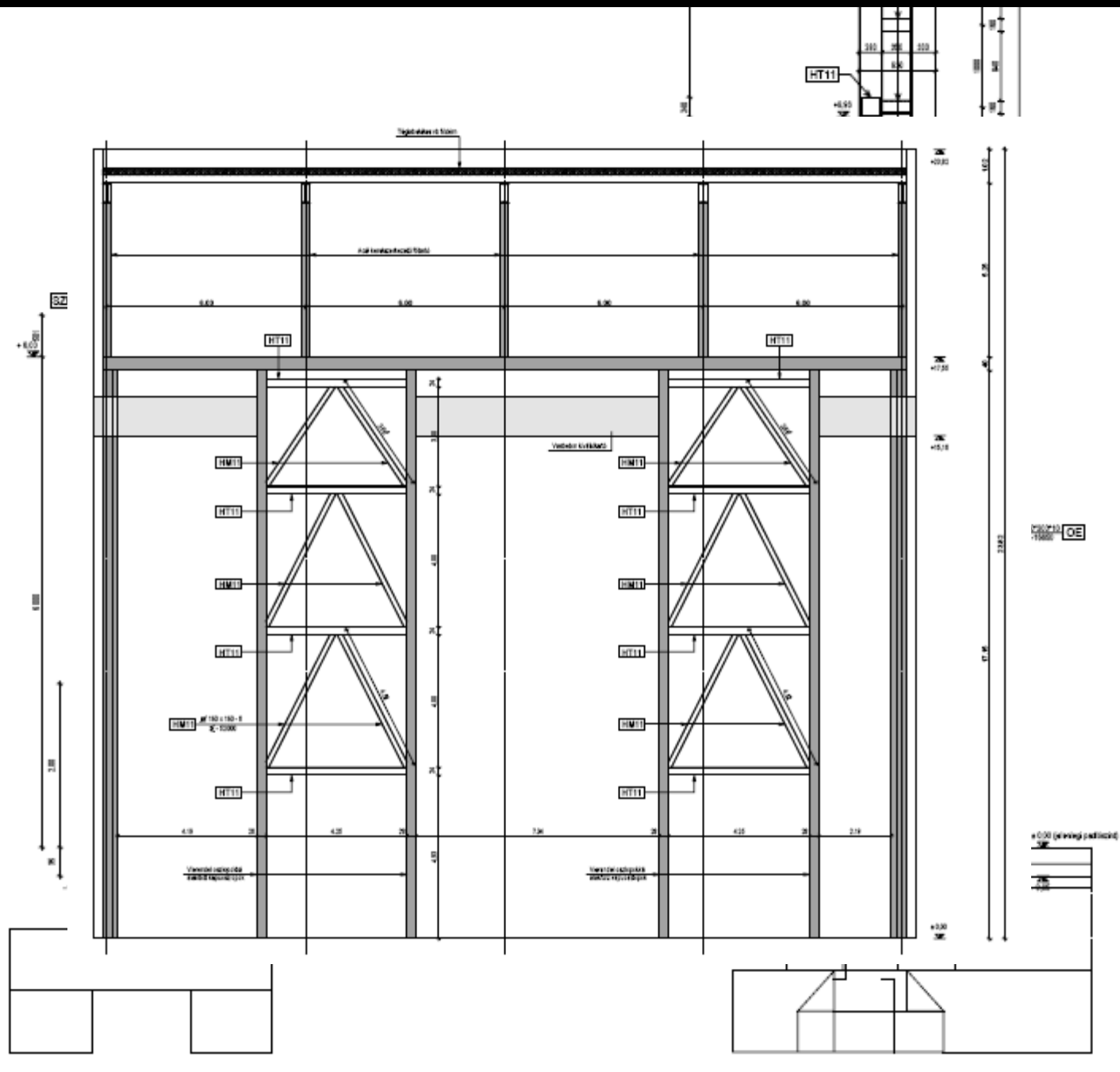

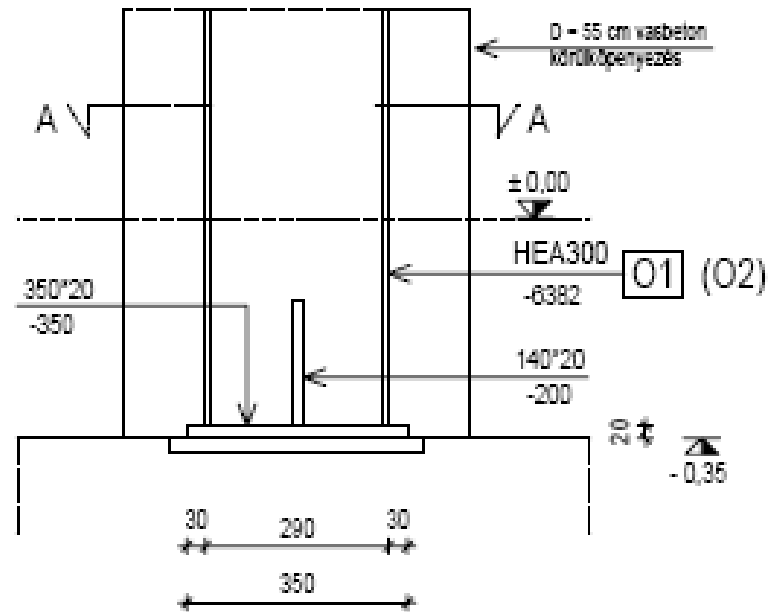

- acél oszlopok megerősítése (Vierendel-oszloppá)
- az előtető hozzákapcsolásával növeljük a stabilitást

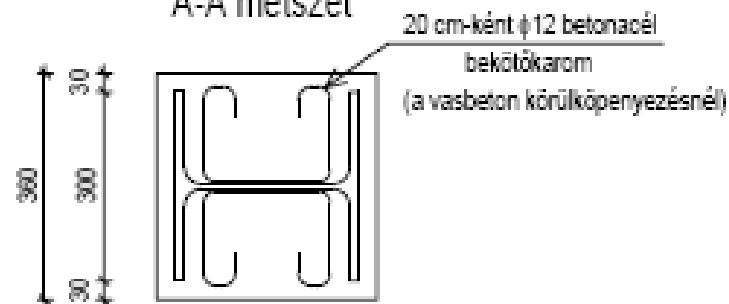

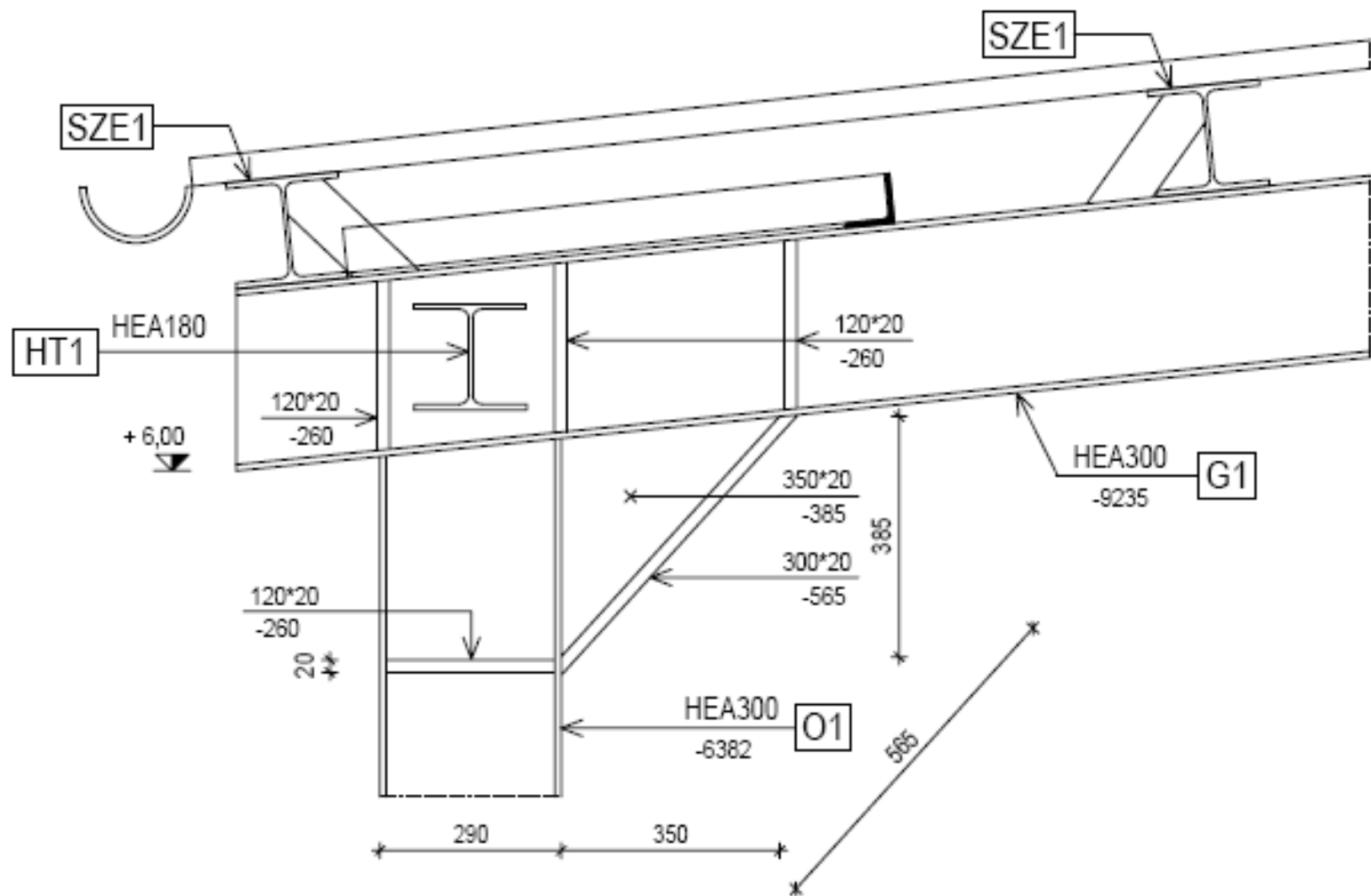
"1" részlet M = 1:10

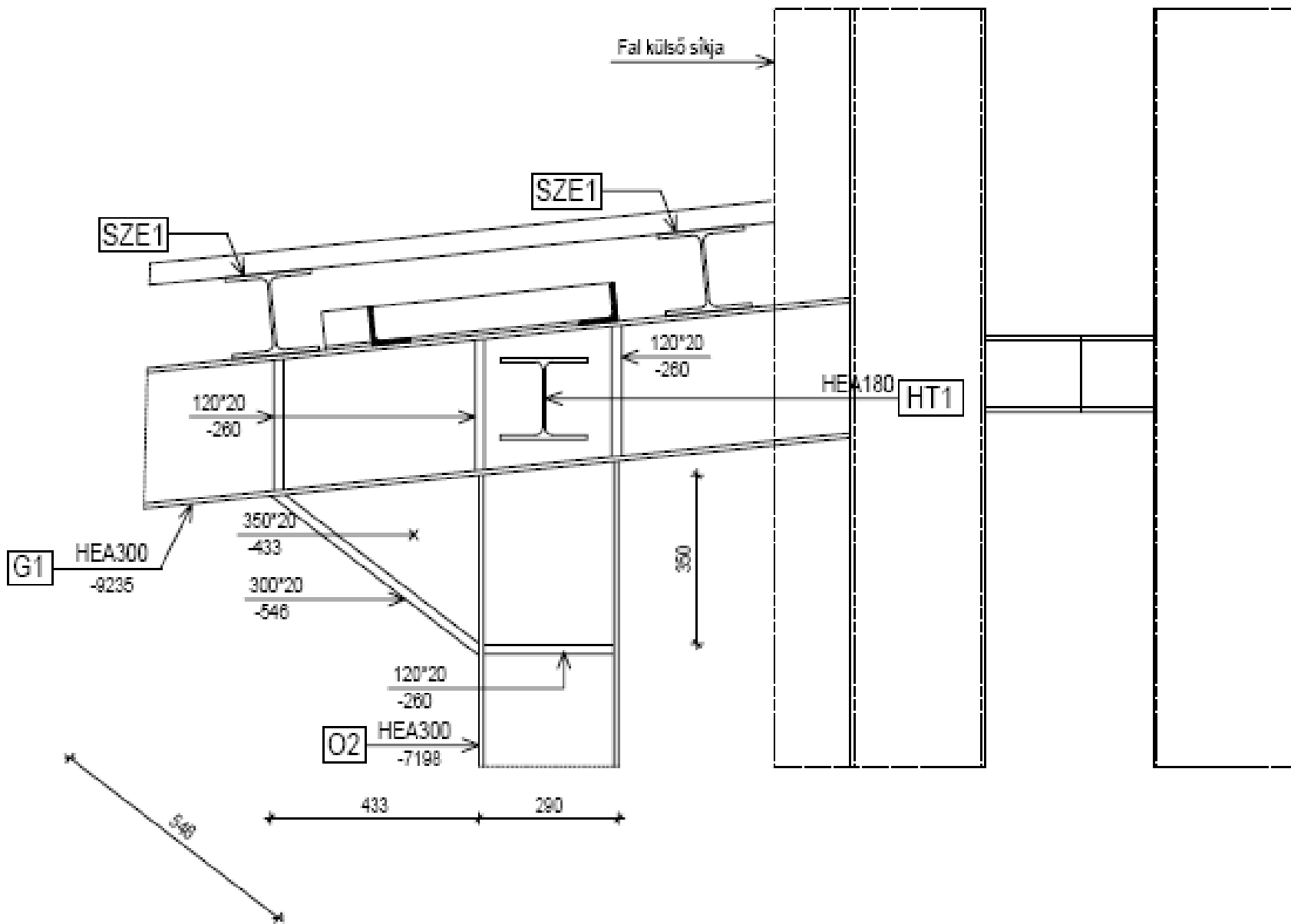

A-A metszet

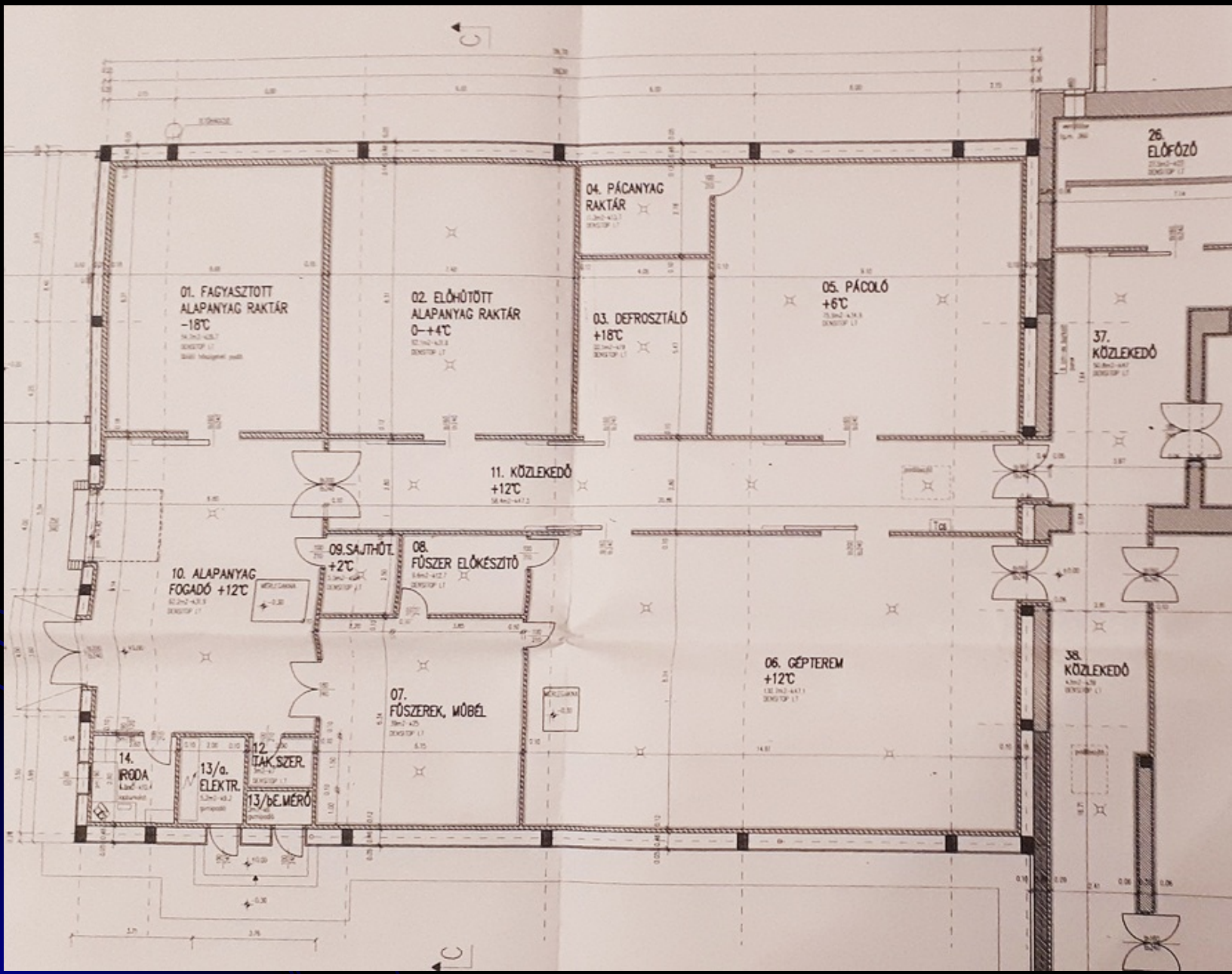

Húsüzem, falkiváltás

01. FAGYASZTOTT
ALAPANYAG RAKTÁR
-18°C
14.340-433.7
BENGTŐP L1
BÁNYA Művelet pult

02. ELŐHŰTÖTT
ALAPANYAG RAKTÁR
0-+4°C
17.740-433.8
BENGTŐP L1

04. PÁCANYAG
RAKTÁR
1.340-433.7
BENGTŐP L1

03. DEFROSTÁLÓ
+18°C
12.340-433.8
BENGTŐP L1

05. PÁCOLÓ
+6°C
15.340-433.8
BENGTŐP L1

11. KÖZLEKEDŐ
+12°C
16.440-447.2

10. ALAPANYAG
FOGADÓ +12°C
12.240-433.8
BENGTŐP L1

09. SAJTŰHŰTŐ
+2°C
1.340-433.7
BENGTŐP L1

08. FŰSZER ELŐKÉSZÍTŐ
1.840-432.7
BENGTŐP L1

07. FŰSZEREK, MŰBÉL
18.40-430
BENGTŐP L1

06. GÉPTEREM
+12°C
13.340-447.1
BENGTŐP L1

14. IRÓDA
4.340-433.4
BENGTŐP L1

13/a. ELEKTR.
5.340-433.2
BENGTŐP L1

12. TAK.SZER.
1.340-433.4
BENGTŐP L1

13/b. MÉRŐ
2.340-433.4
BENGTŐP L1

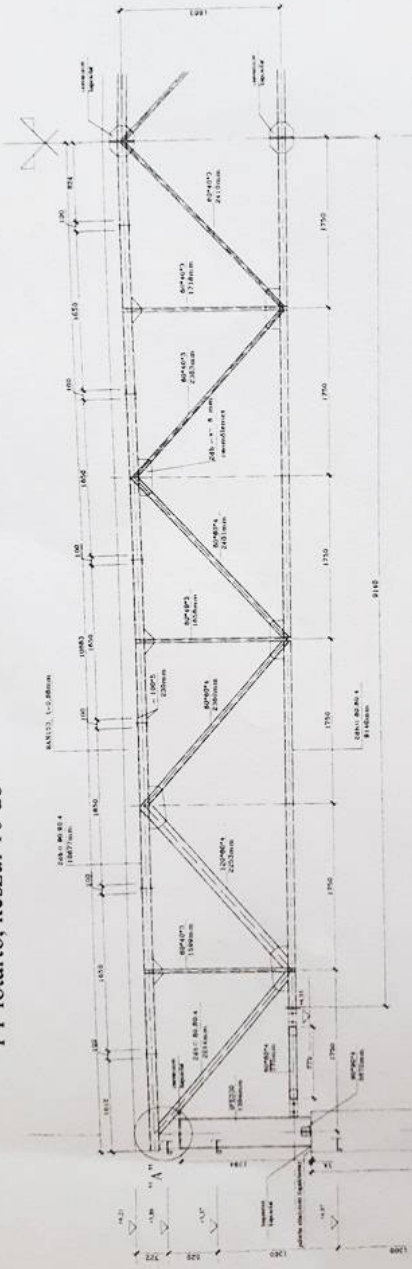
26. ELŐFŐZŐ
23.340-433
BENGTŐP L1

37. KÖZLEKEDŐ
12.340-447
BENGTŐP L1

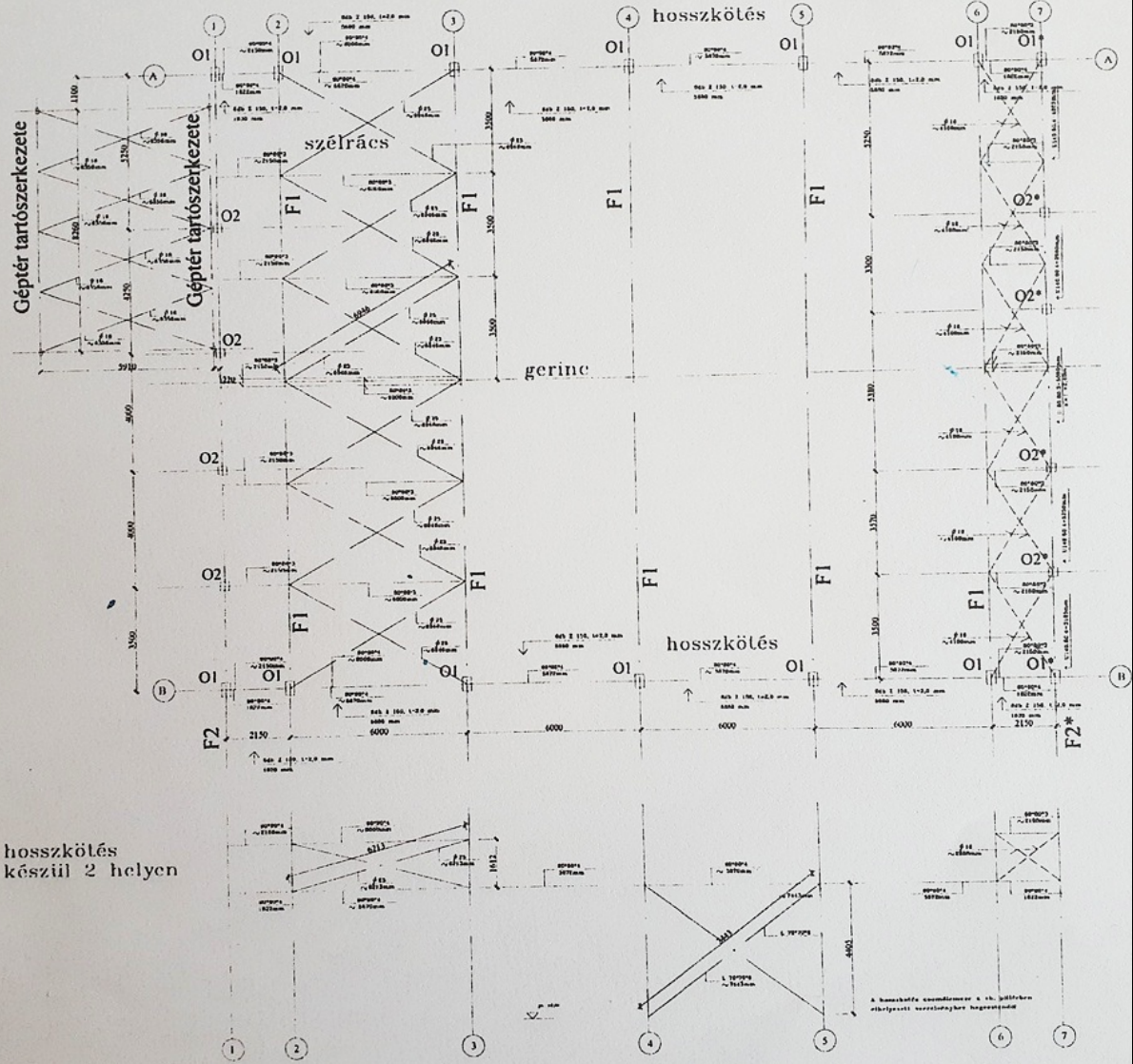
38. KÖZLEKEDŐ
4.340-430
BENGTŐP L1

F1 főtartó, készül 10 db

hosszkötés
készül 2 helyen

A hosszukötés csatlakozásánál a 16. mellékletben előírtak szerinti körülmények megteremtésére

Húsüzem, falkiváltás

YTONG fal utólagos vázasítása [2]

- 3 szintes épület YTONG téglafallal építve
- 8 m-es fesztávú 24 cm vastag födémek minden szinten
- az ácsolat alatt koporsófödém
- 38 cm-re tervezett fal, de 30 cm-re változtatták
- több helyen vastagabb beton aljzatok
- a falpillérek kigyengítése dísz fülkékkel

Kigyengített falszakasz [2]

statikai
ellenőrző
számítás

egyes
szakaszokon
többszörös
túlterhelést
állapítottak meg

A megerősítés lépései (1):

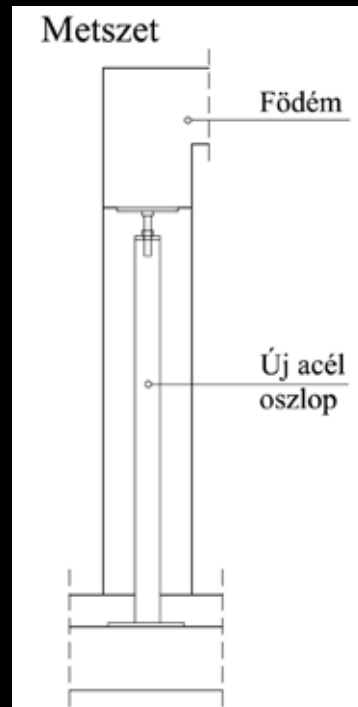
- hornyok készítése a falakba (kívülről)

Az oszlop helyének kialakítása [2]

A megerősítés lépései (2):

➤ oszlop behelyezése [2]

Ingaoszlop

(az épület vízszintes merevségét továbbra is a falak biztosítják)

Az oszlop felső része [2]

- 8.8 szilárdságú nagy átmérőjű csavar

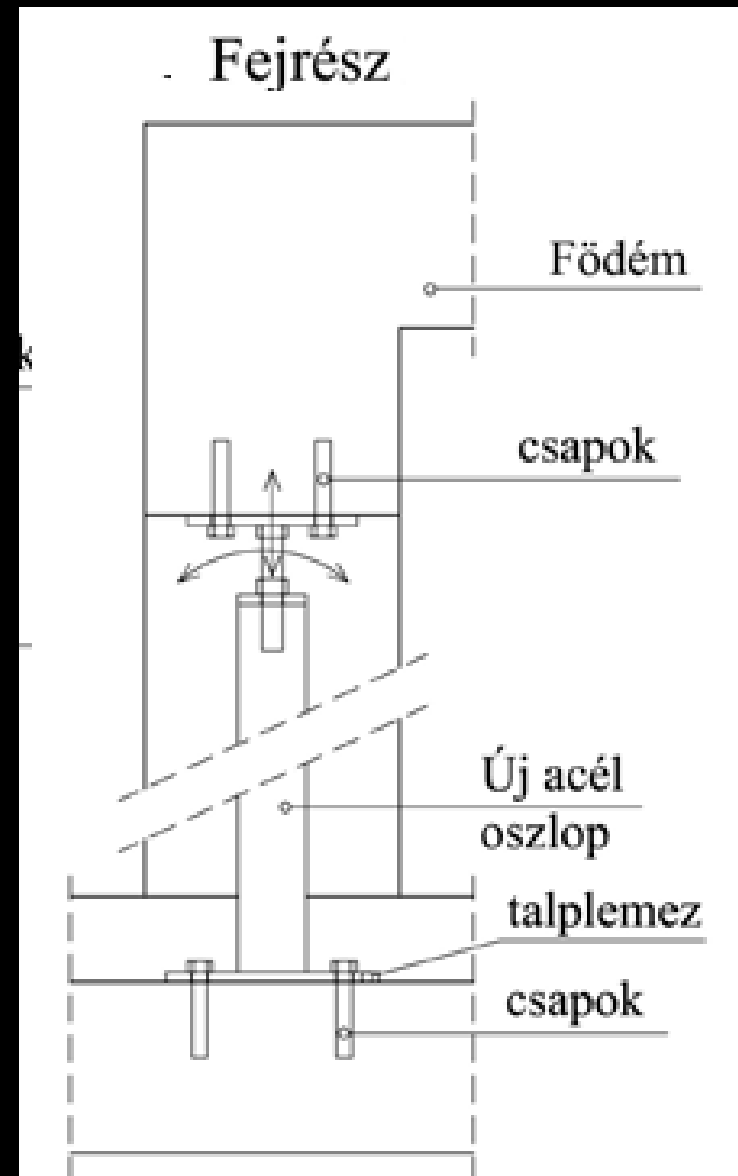
- bentmaradó orsós feszítőszerkezet (a falak tehermentesítése előre kiszámolt mértékben) (nyomatékmérő kulccsal ellenőrizve)

A megerősítés lépései (3):

➤ oszlop megfeszítése [2]

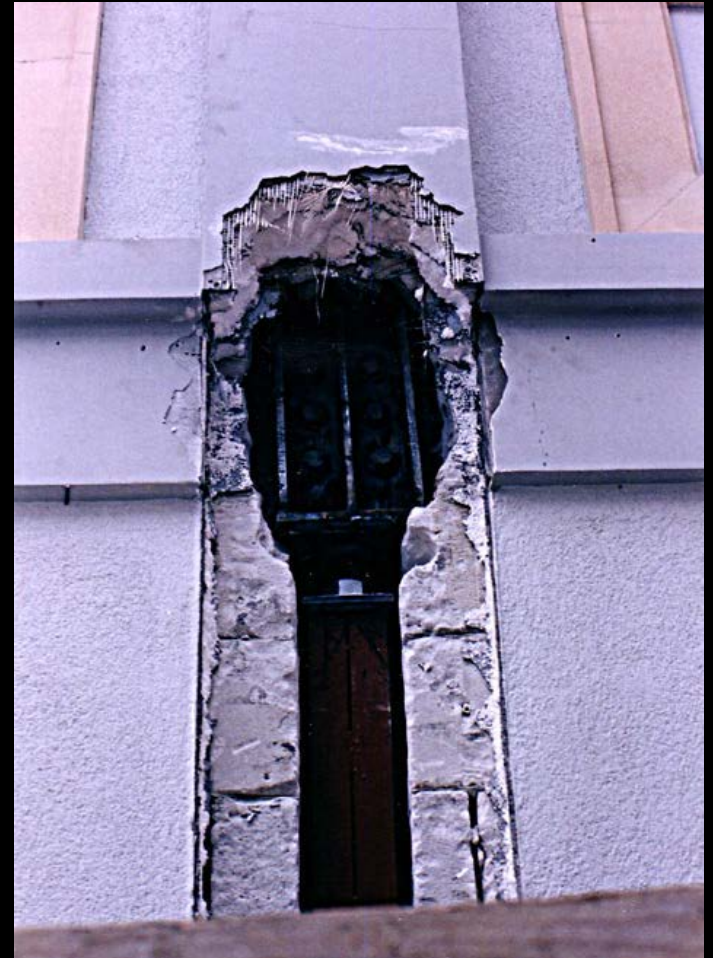

A megerősítés lépései (4):

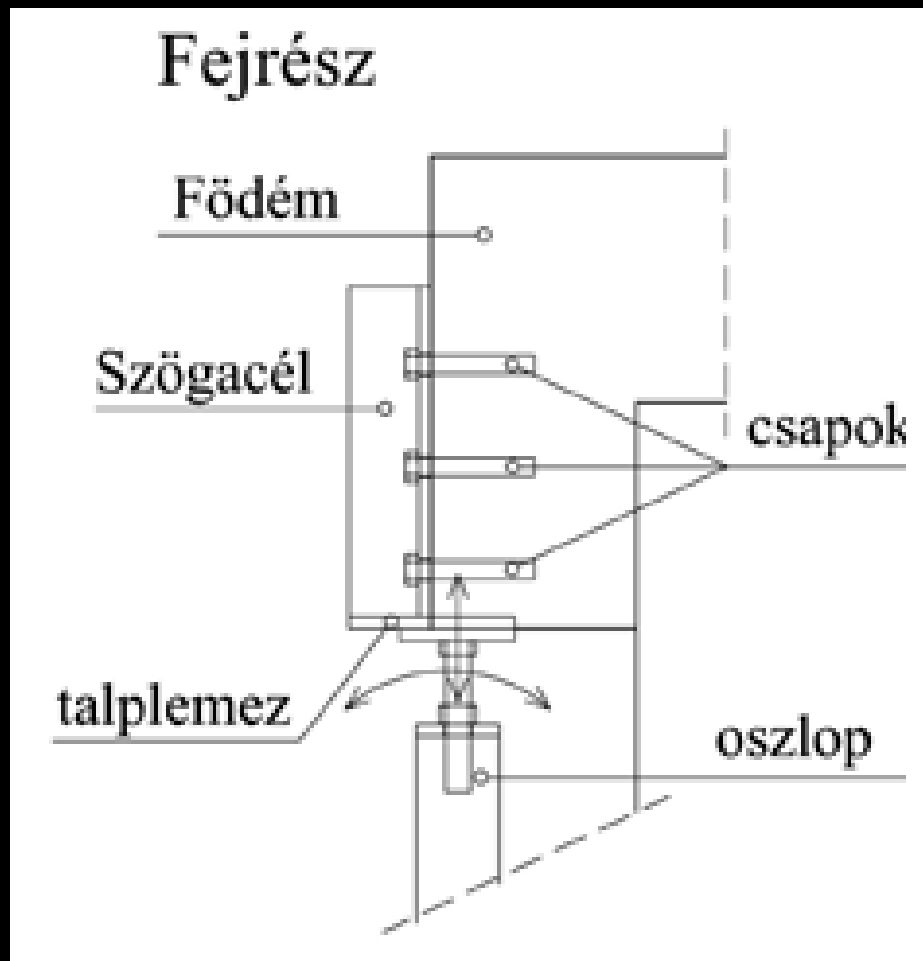
- egyes oszlopoknál protézis alkalmazása [2]

Födém szélesítő protézis [2]

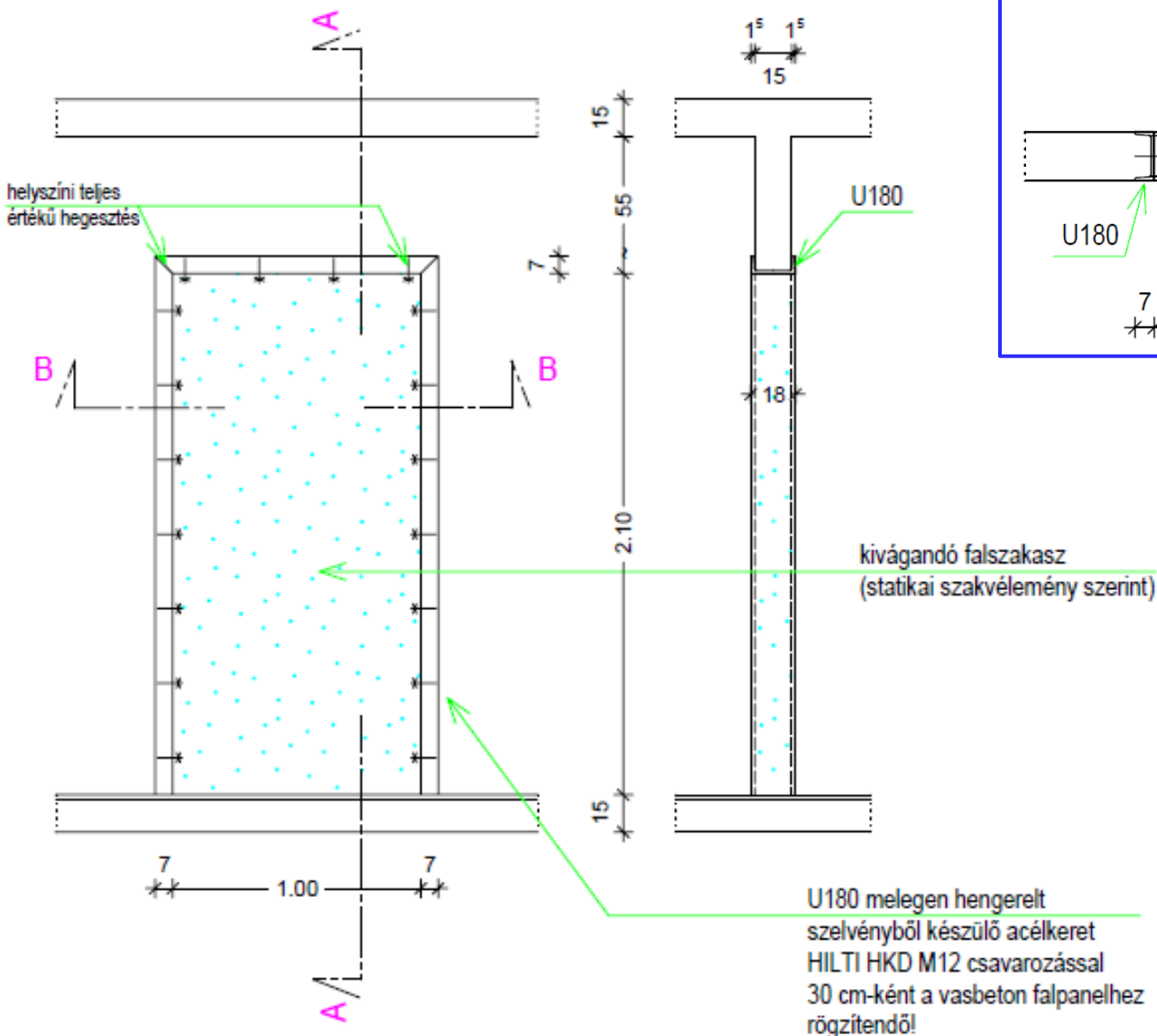
Protézises oszlopfaj [2]

- Néhány oszlopnál viszont a koszorú valamilyen kivitelezési probléma miatt beljebb készült (10 cm-es előtétfalazattal) így az oszlopok elkerülték a födémeket.
- Rövid acélkonzol erősítés

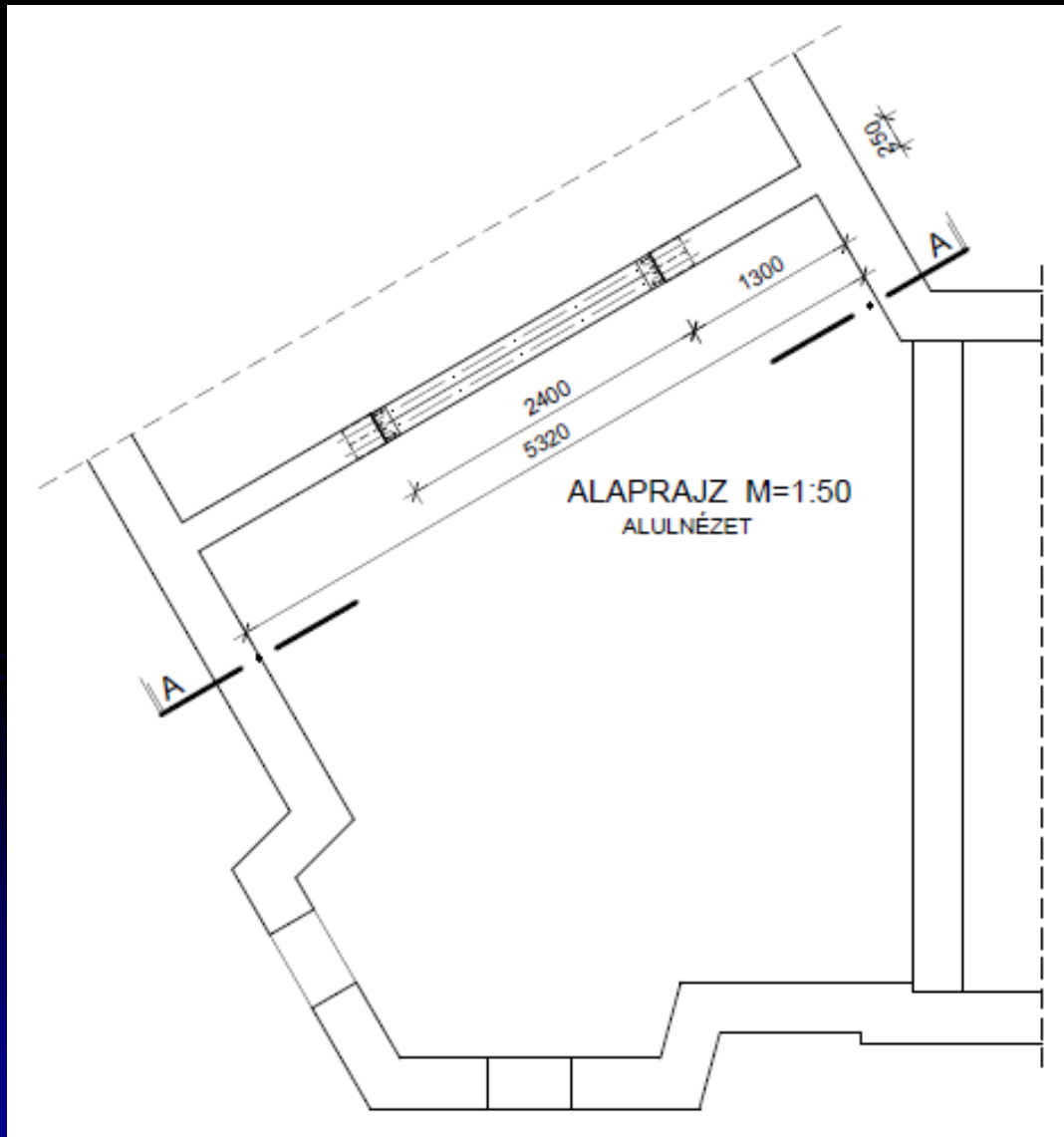
Házgyári épület, utólagosan kialakított ajtónyílás

1. jelű acélkeret

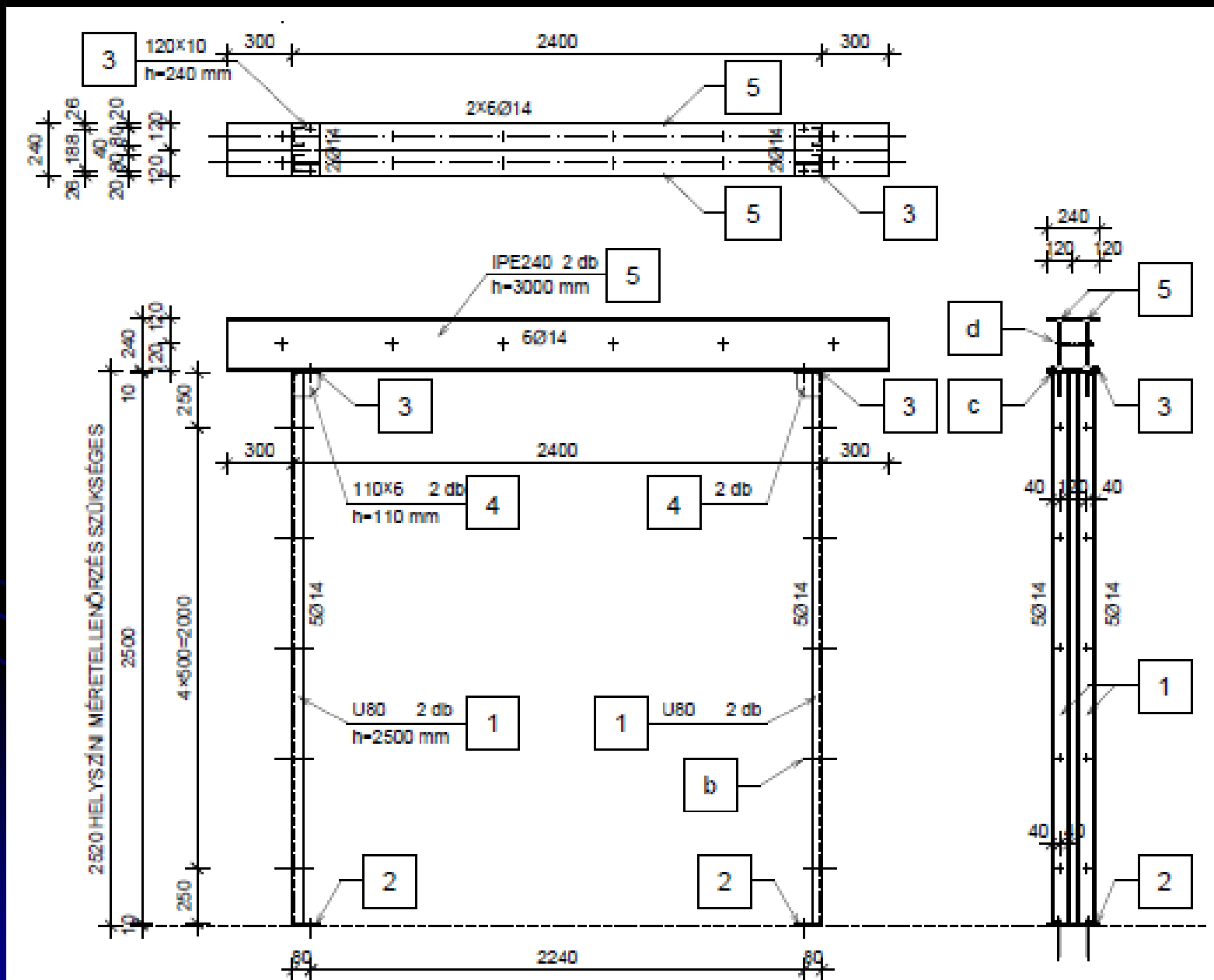
- a fal az épületrész merevítésében is szerepet játszik
- a nyílások kerületének körbevágása (gyémántkoronggal)
- acélkeret elemek beépítése, HILTI csavarokkal vb fakhoz rögzíteni
- a földémszakasz ideiglenes megtámasztása

Harántfal utólagos kiváltása, ajtónyílás bővítése

Harántfal utólagos kiváltása, ajtónyílás bővítése

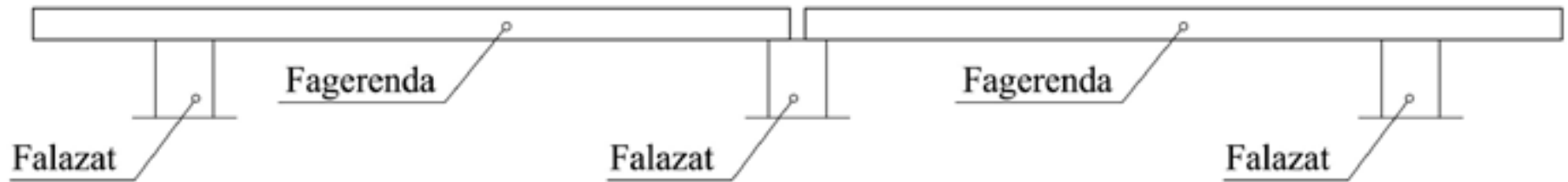

Gerendák a középfőfalon

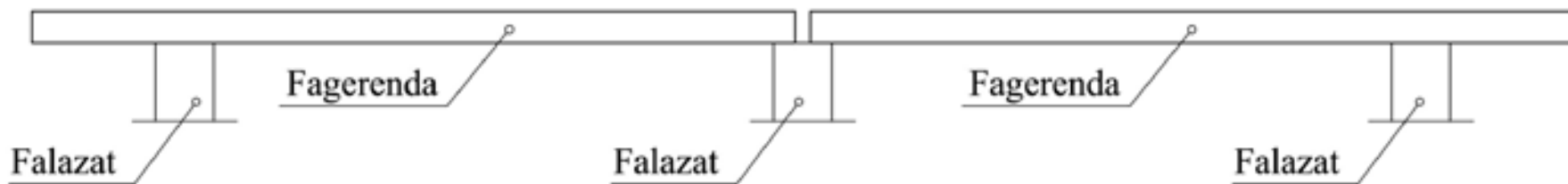
- tetőtér beépítés
  - vizesblokkok → beázás veszély
  - a fafödém károsodásai
  - **ha vb. vendégfödém készül,** akkor alap megerősítés is szükséges
  - a fa zárófödémén hőszigetelésként volt salak + aljzatbeton
- ↓
- ezek eltávolítása = tehermentesítés
  - belső harántfalak és válaszfalak visszabontása = tehermentesítés

Régi fafödém

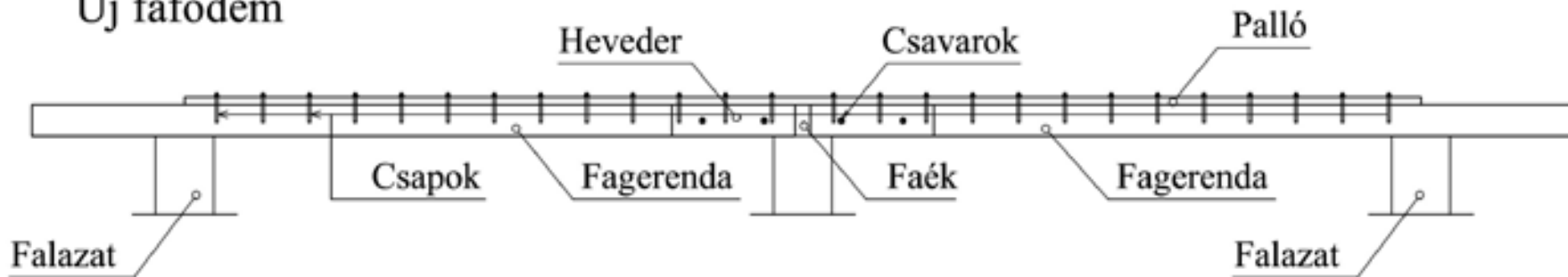

Borított gerendafödém megerősítése [2]

Régi fafödém

Új fafödém

- **vendégfödém nélküli megerősítés**
- a megerősített födémre könnyű szerelt aljzat készül
- könnyű, szerelt válaszfalak
- két kéttámaszú tartó de a gerendák tengelyei egybe esnek
- a középfőfalón ékeléssel és hevederekkel egybeépítik a gerendákat
- további erősítés csavarozott fejpadrólóval
- háromtámaszú tartó + nagyobb gerenda merevség

Ékelt, hevederezett gerendák [2]

Fejpallók elhelyezése

Fejpallók toldása

Szerkezet burkolása

- családi ház tetőtér beépítés
- kétraktusos E-gerendás födém
- YTONG téglafalak
- **a földem feszítávolságot elmérték**

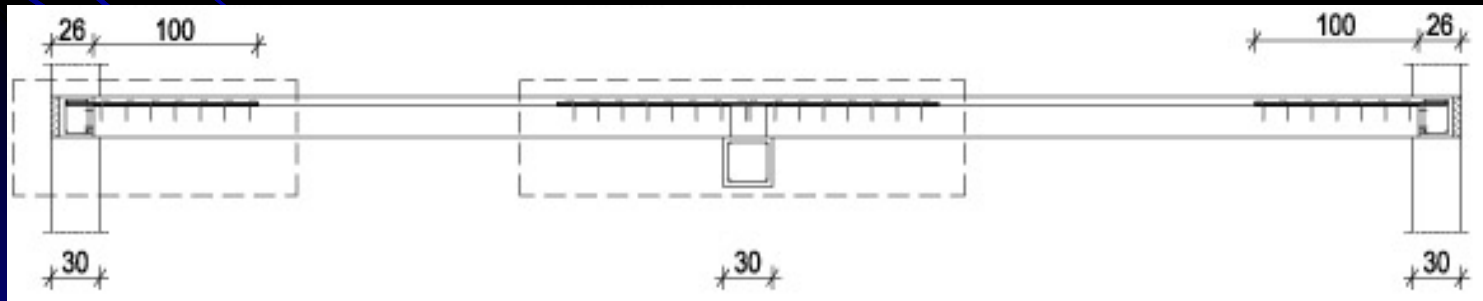

- a gerenda felfekvés helyenként csak 4 cm
- a gerenda tetején nem készült vasalt felbeton
- a koszorú a gerenda mögé készült

- **a vasalat nem ér a gerendák tetejére**

- **a térdfali vb. oszlopok vasai nincsenek befogva a födémbe**
- **SZÜKSÉGES A FÖDÉM ERŐSÍTÉSE!** (új terhek a tetőtér beépítés miatt)
- A megerősítés módja megoldja mind a 3 problémát.

E-gerendás födém megerősítése [2]

Furatok készítése [2]

Furatportalanítás

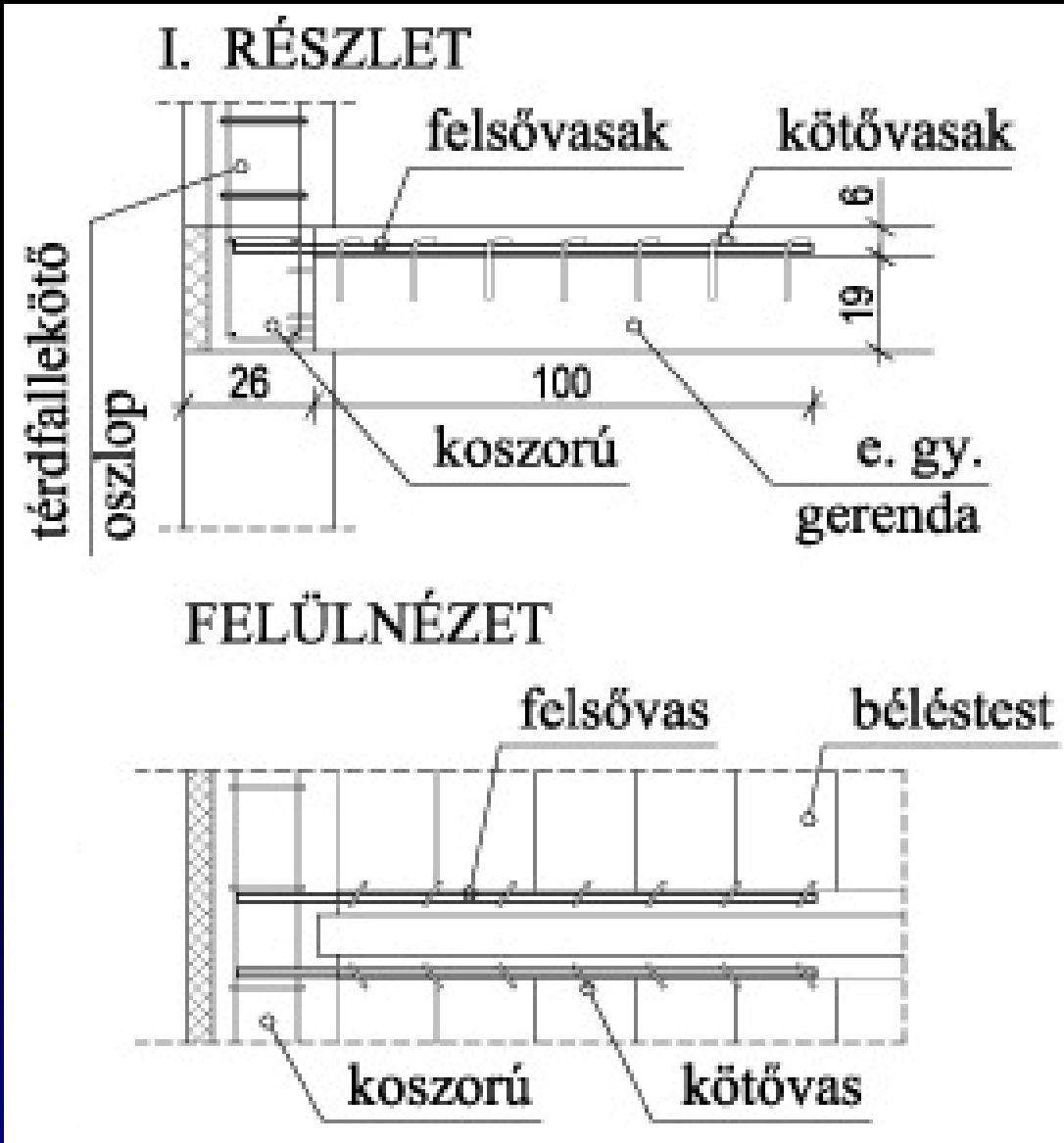

A gerenda melletti csapok

Bekötő vasalat ragasztása

ERŐSÍTÉS A SZÉLSŐ FŐFALNÁL

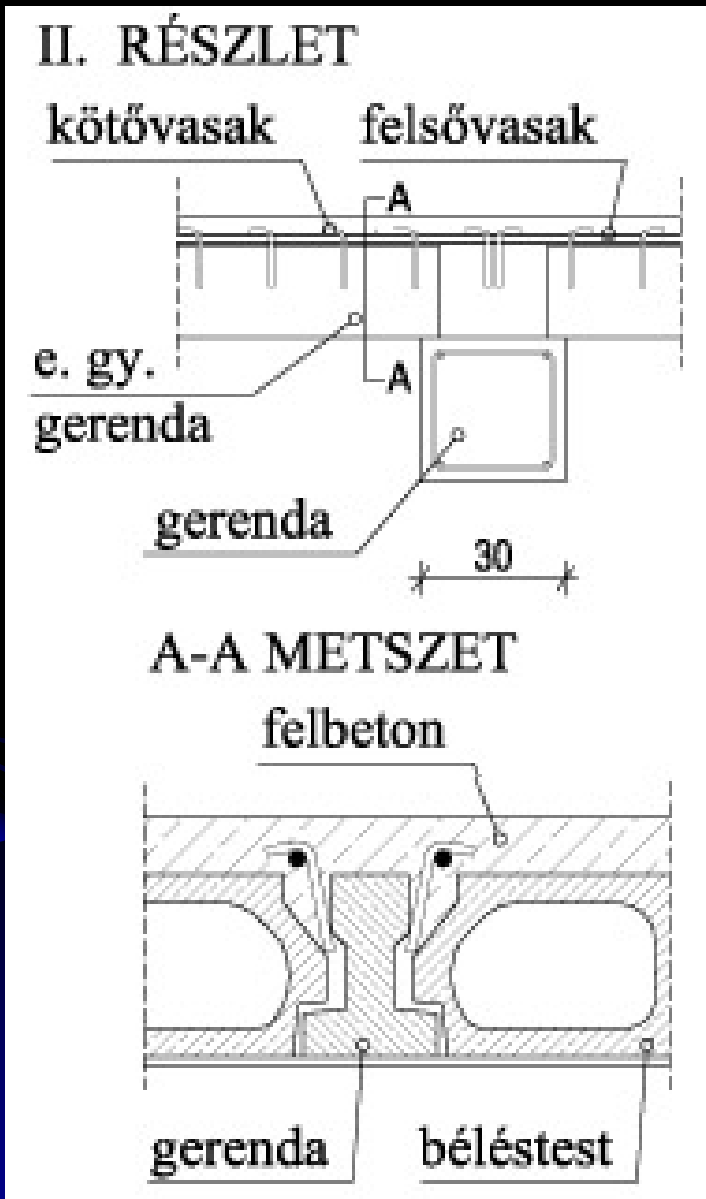

[2]

- a felfekvések közelében vascsapokat kell ragasztani a gerenda és a béléstest közötti betonba
- a koszorúba vízszintesen lehorgonyzó vasakat ragasztunk

➤ erre ráhelyezünk egy hegesztett hálót és 6 cm felbetonnal lebetonozzuk

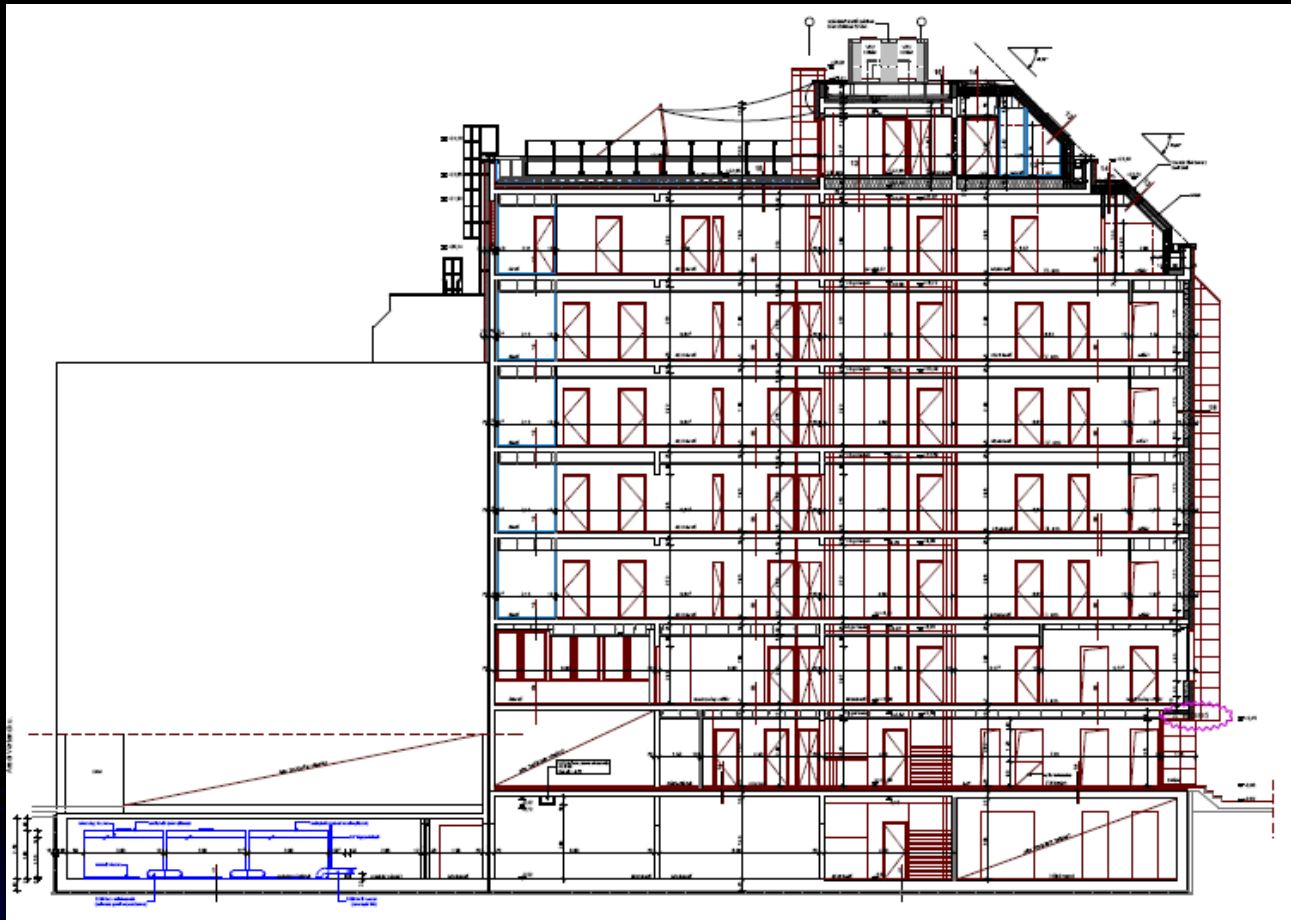
ERŐSÍTÉS A KÖZÉP FŐFALNÁL

- a felfekvések közelében vascsapokat kell ragasztani a gerenda és a béléstest közötti betonba
- a középfőfalon átnyúló felső vasakkal kötjük össze a vascsapokat
- a két kéttámaszú tartóból egy háromtámaszú tartó lesz

➤ erre ráhelyezünk egy hegesztett hálót és 6 cm felbetonnal lebetonozzuk

Győr, irodaház

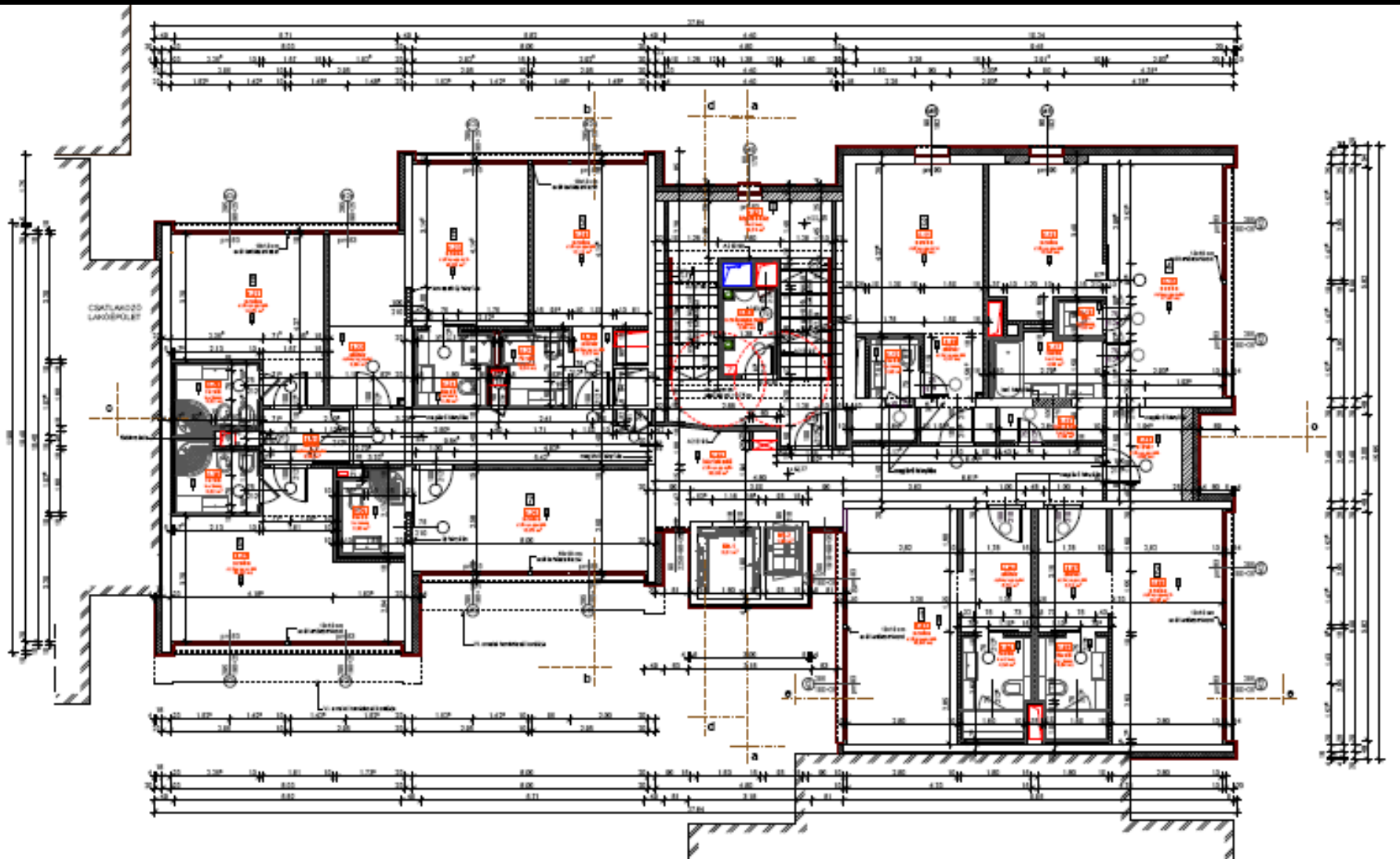
- 1979-80
- mon. vb. falak (20cm)
- mon. vb. födémek (20 cm) (többtámaszú)
- könnyűszerkezete s beépítés (a VI. és VII. emeleten) (acél félkeretekkel)

❑ Nehezebb rétegrend,
❑ Nagyobb hasznos terhelés

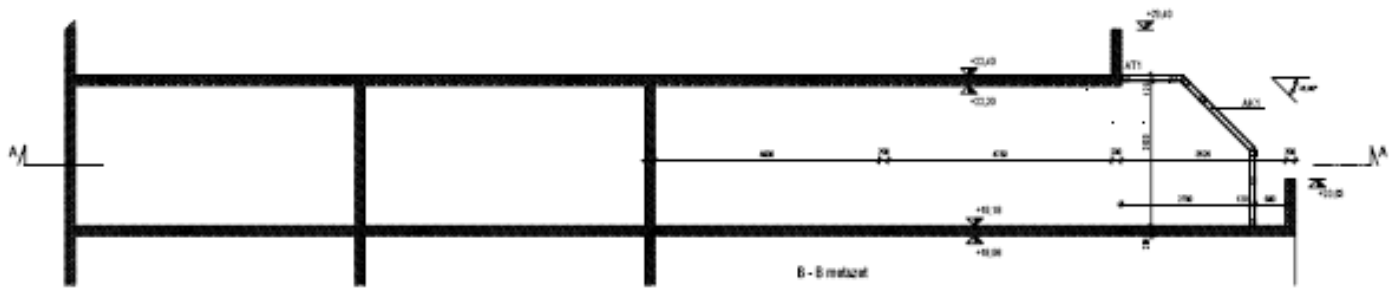
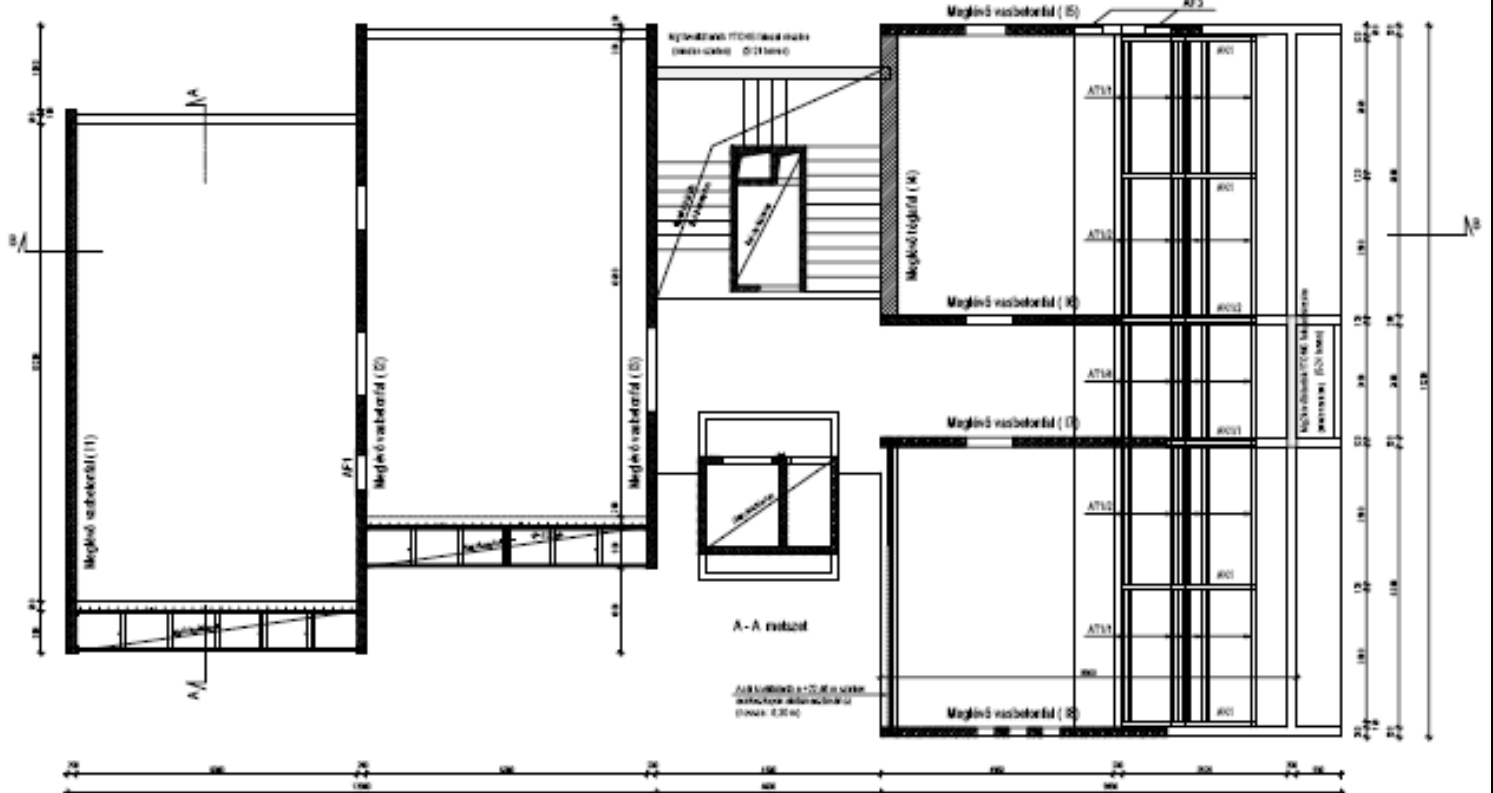
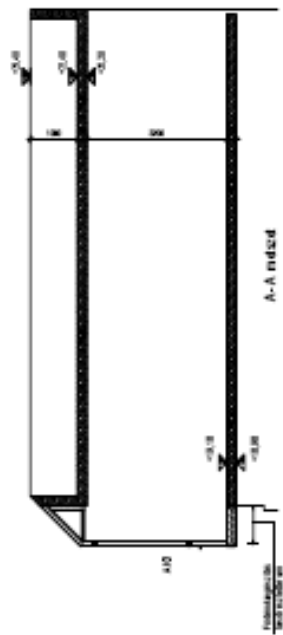

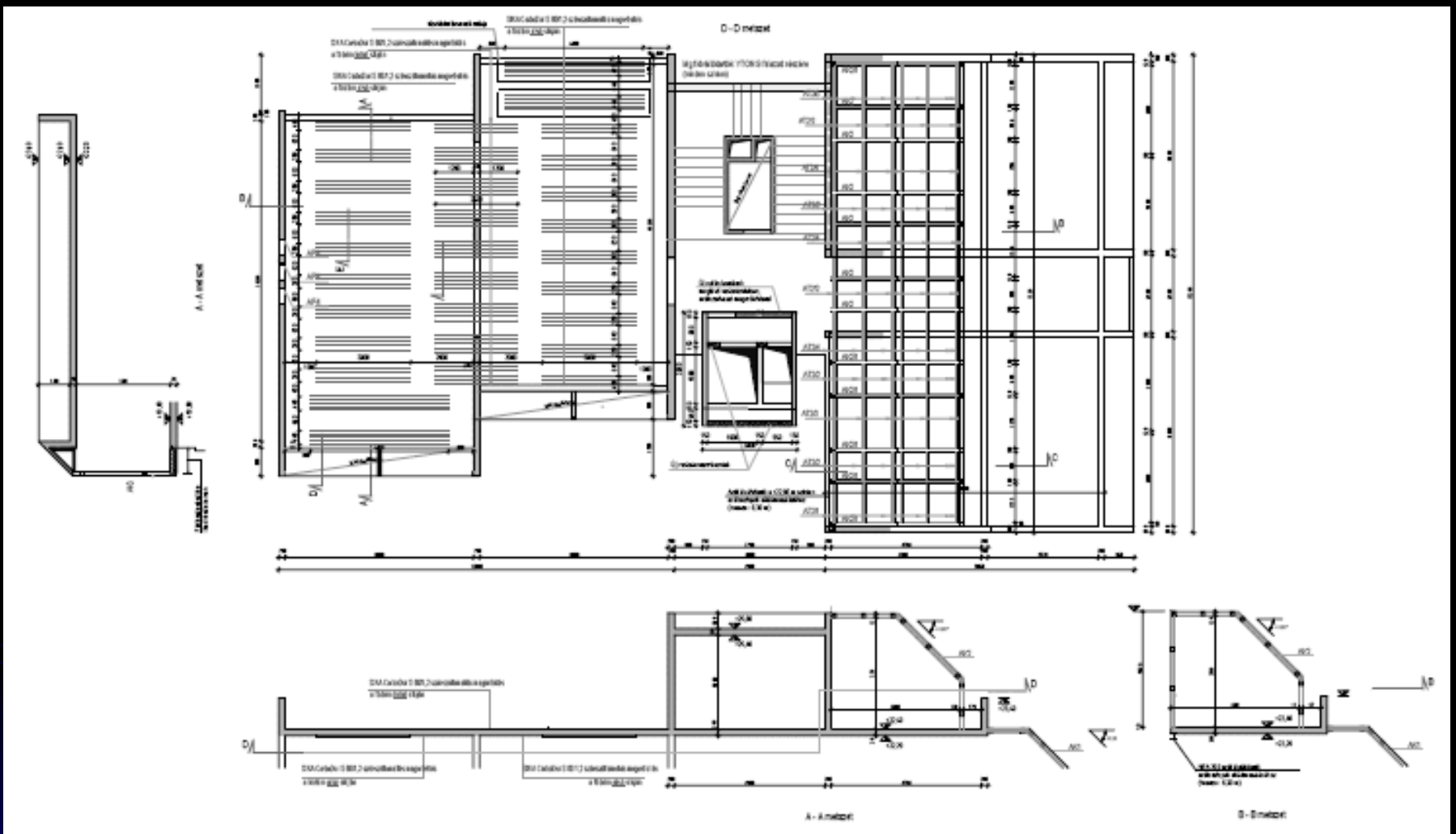
A tetőfödém teherbírása nem megfelelő

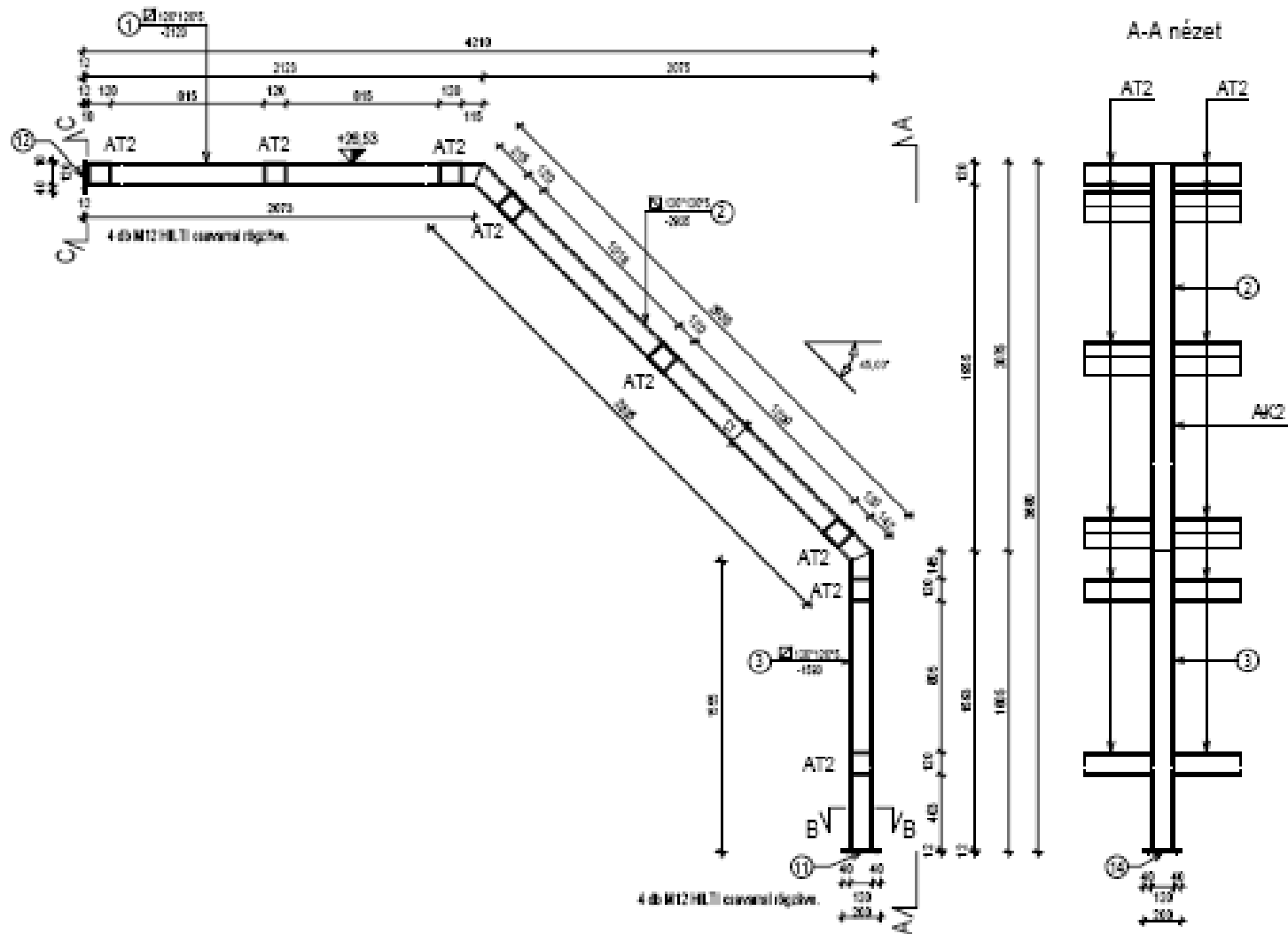

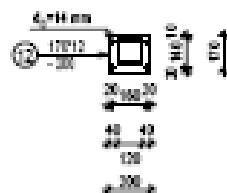

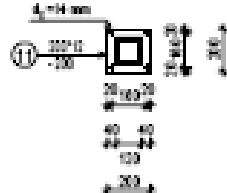
- Sika Carbo DUR szénzás
szerkezetmegerősítési rendszer ragasztása
(tűzgátló habarcsréteggel)

C-C metszet

B-B metszet

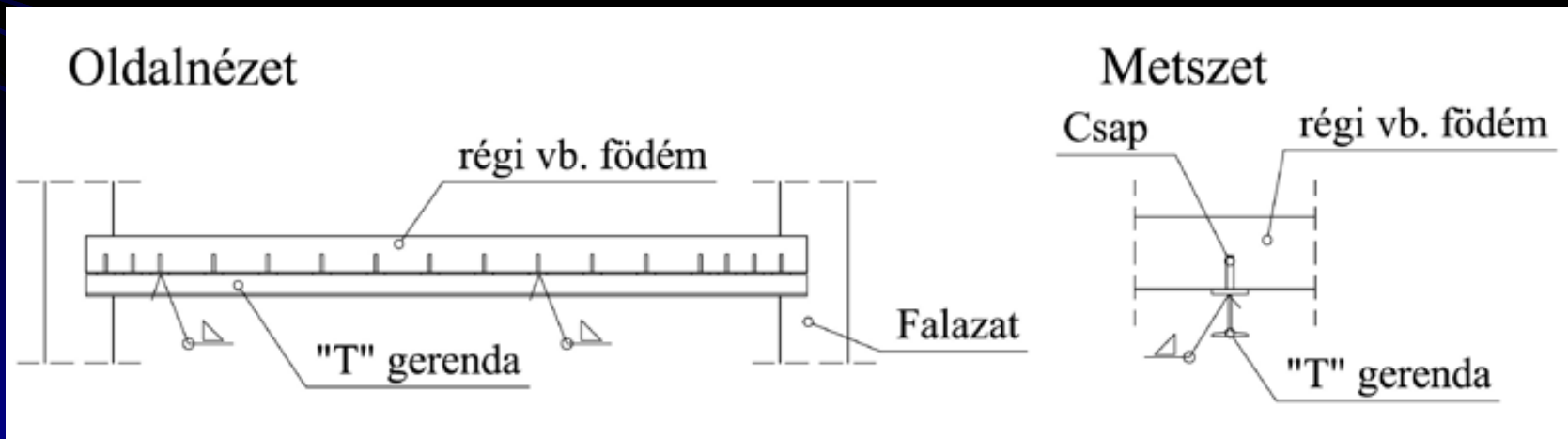

HEA 200 -6300 acéltartó 22,65m szinten
az acél keretek alátámasztására

- vb. osztófödém (galéria, 20 cm vtg.)
- később könyvtár funkció is
- ➔ nagyobb terhelés
- vb. lemezzel együttdolgozó acélbordák beépítésével
- a szerkezet magassága 10 cm-t nő
- beragasztott acélcsapok (a lemez és az acélborda közötti kapcsolat biztosítására)
- a bordákat beeresztették a falba
- ➔
- a födémnek nagyobb lett a nyírési teherbírása

Vb. lemez megerősítése [2]

Fejlemez felerősítése [2]

Falfészek kialakítása

Falfészek kialakítása

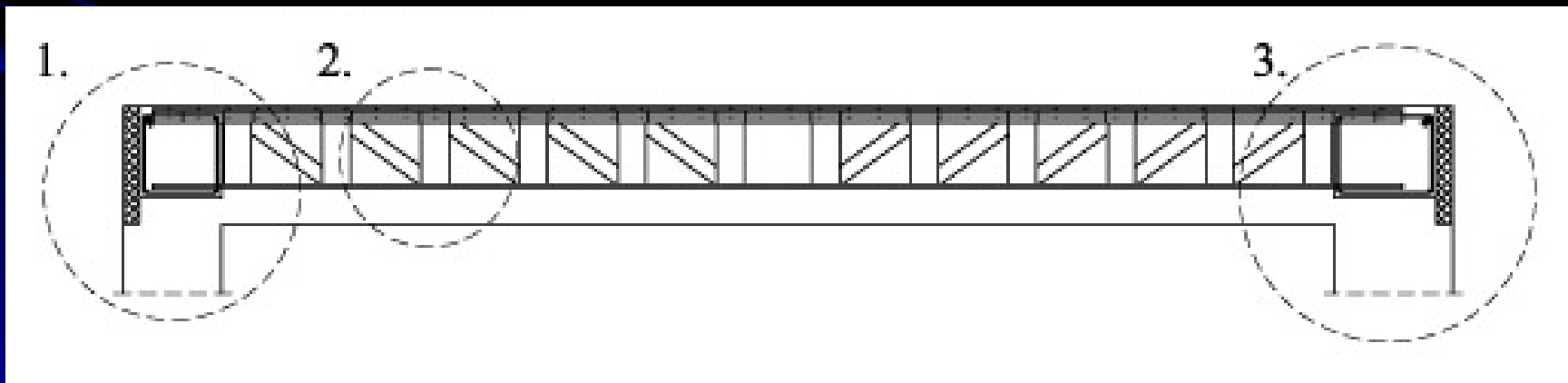

Gerendák bekötése a falba

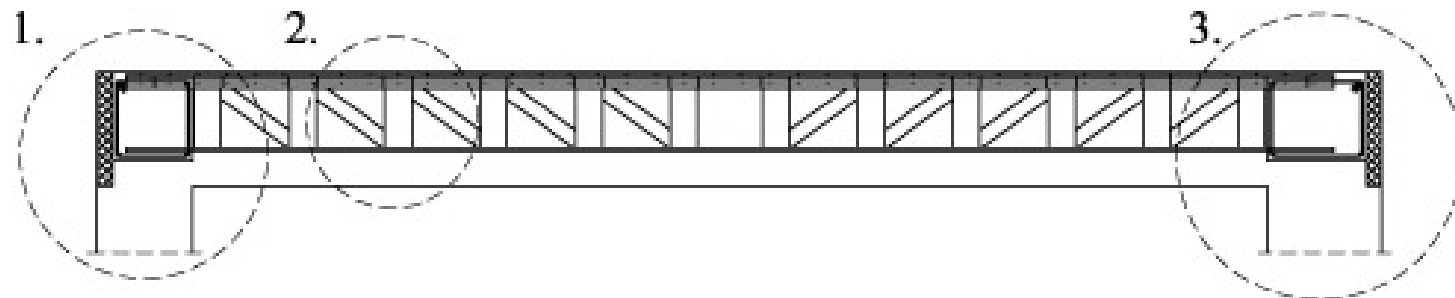

- ha a földem magassága jelentősen növekedhet
- a régi acélgerenda egy rácsos tartó alsó övévé válhat
- felhegesztjük rá a rácsos tartó ferde rácsrudait és oszlopait
- bennmaradó zsaluzattal elkészítjük az új szerkezet vékony vasbetonlemezről készülő felső övét
- nagyon nagy merevségű
- a teherbíráshoz képest rendkívül kis önsúlyú földem

Acélgerendás földem megerősítése [2]

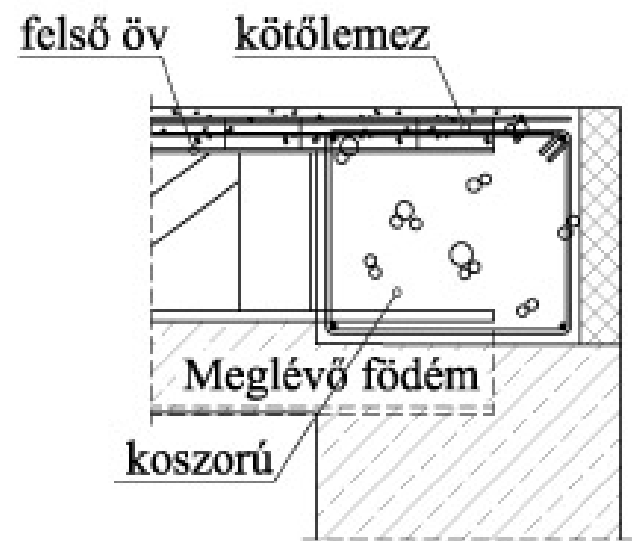
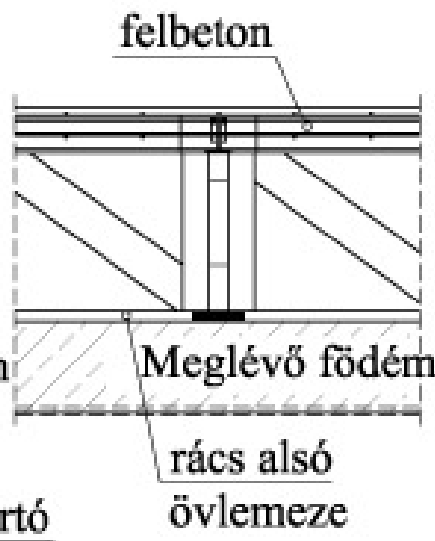
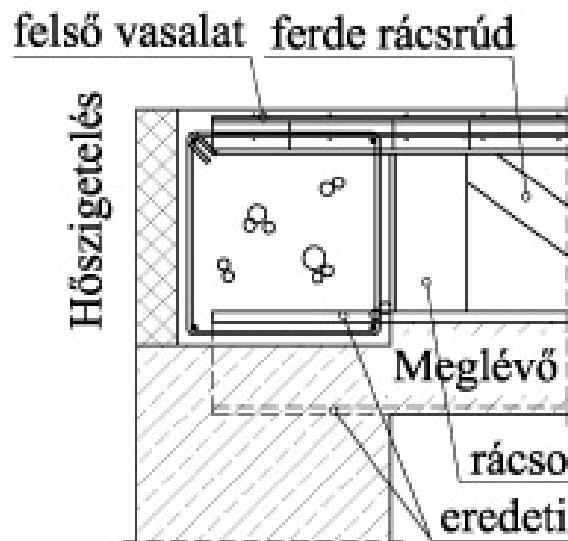
Gerenda oldalnézet

1. részlet

2. részlet Áthidaló kialakítása

3. részlet

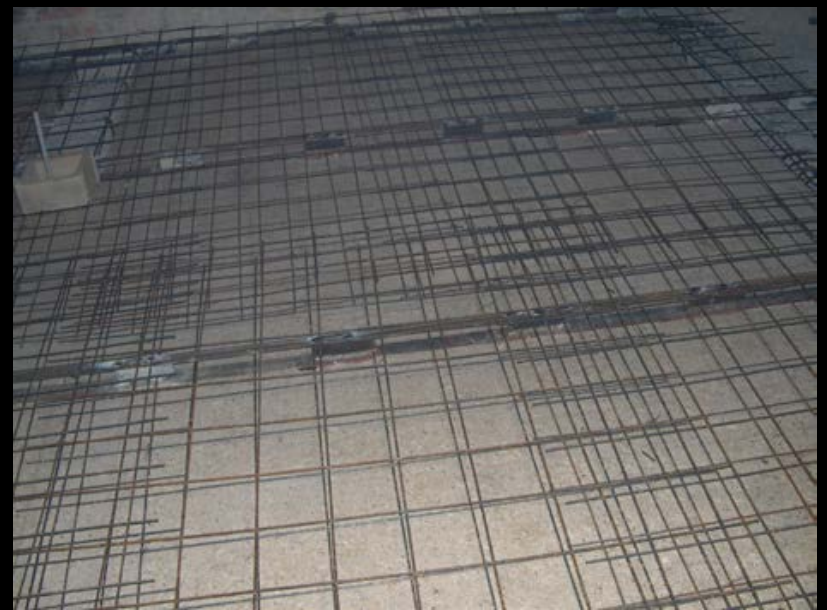
Rácsoszlopok elhelyezése [2]

Székállások kereszt kiváltása

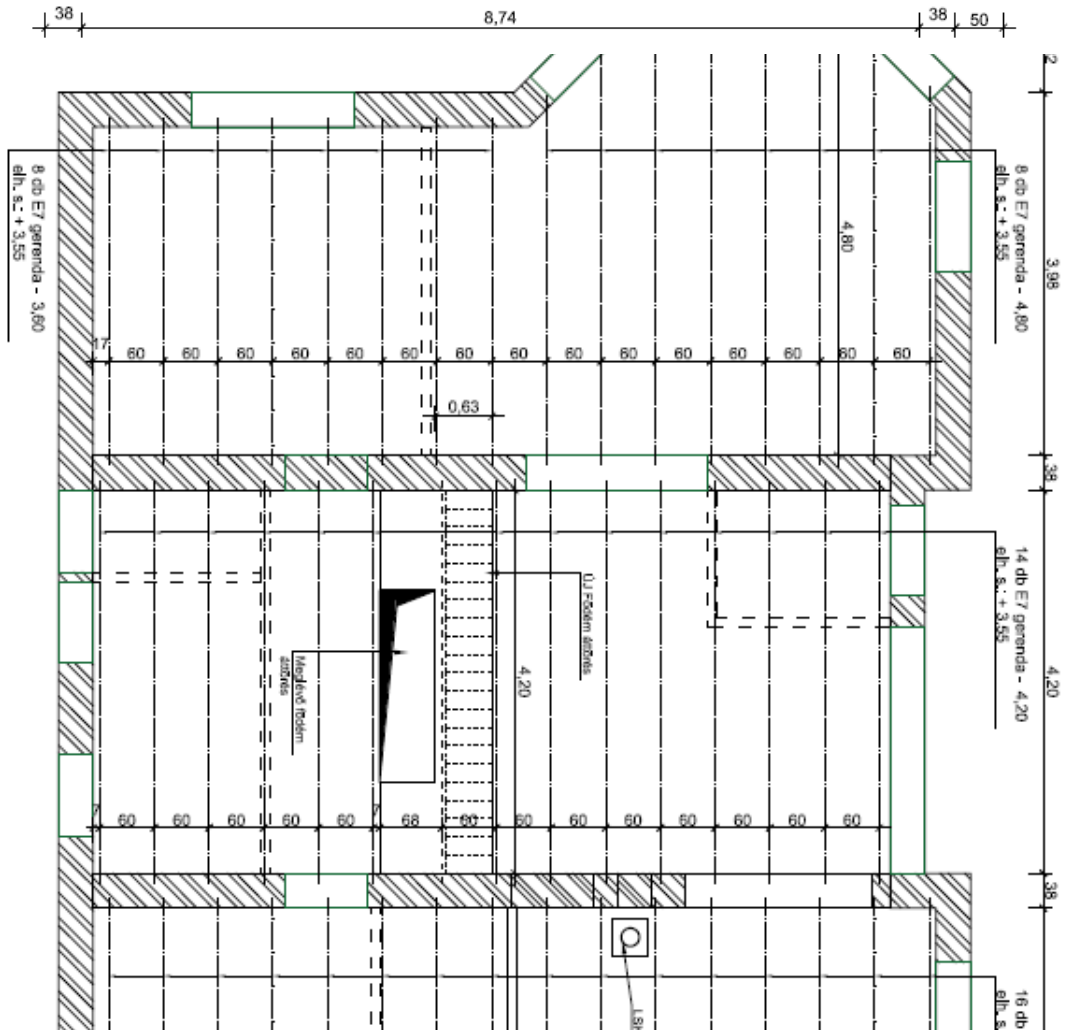

Lemez együtt dolgozó bekötéseinek elhelyezése

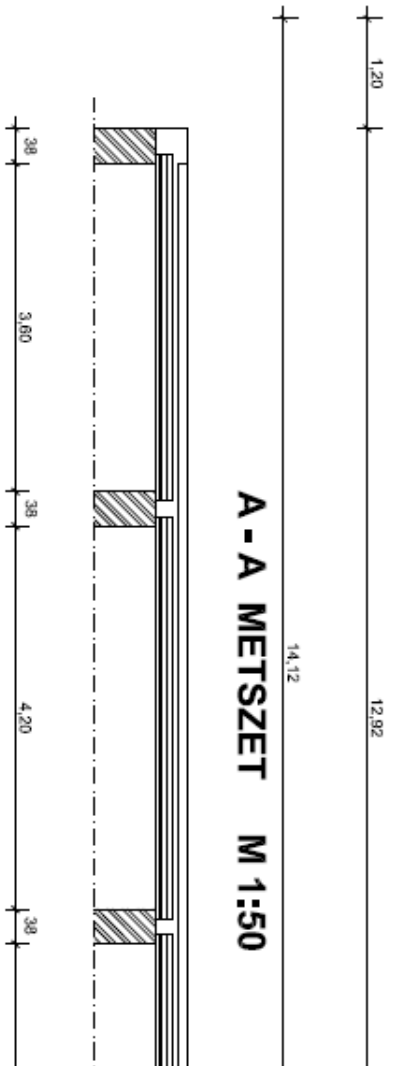
Fejlemez betonozás előtt

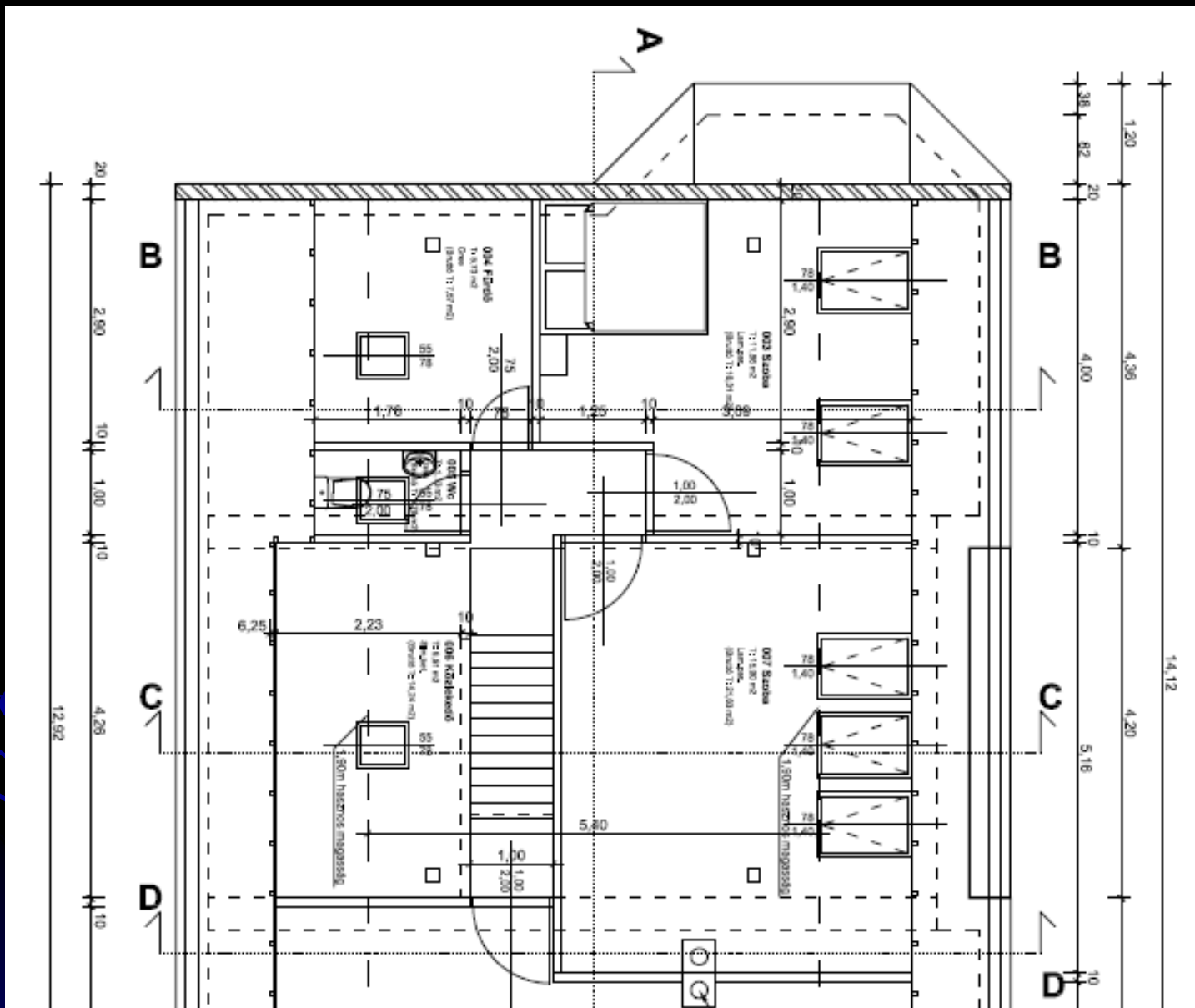
B - B METSZET M 1:50

+ 4,01
+ 3,66

A - A METSZET M 1:50

Enese, lakóépület átalakítás

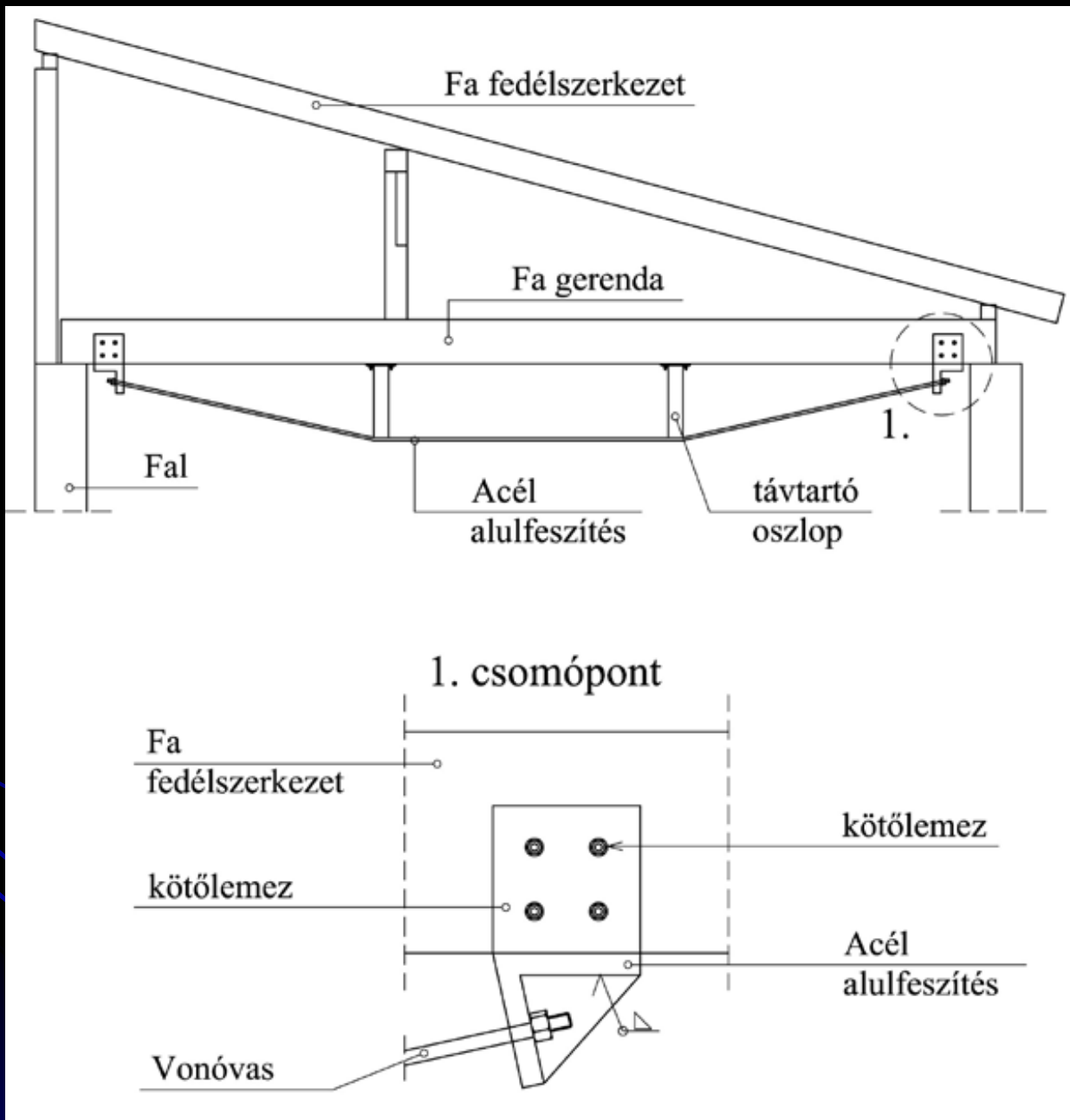

FÜGGESZTŐMŰ KIALAKÍTÁSA

- meglévő fa gerendához könnyen lehet acélszerkezetet kapcsolni
- a függesztőmű vonórúdja lesz a szerkezet alsó húzott öve
- a megmaradó gerenda lesz a nyomott öv
- a nyíróerőket a gerenda veszi fel

Borított fa gerendás födém megerősítése [2]

Borított fa gerendás födém megerősítése [2]

Függesztő rúd lehorgonyzása [2]

Lehorgonyzó elemek

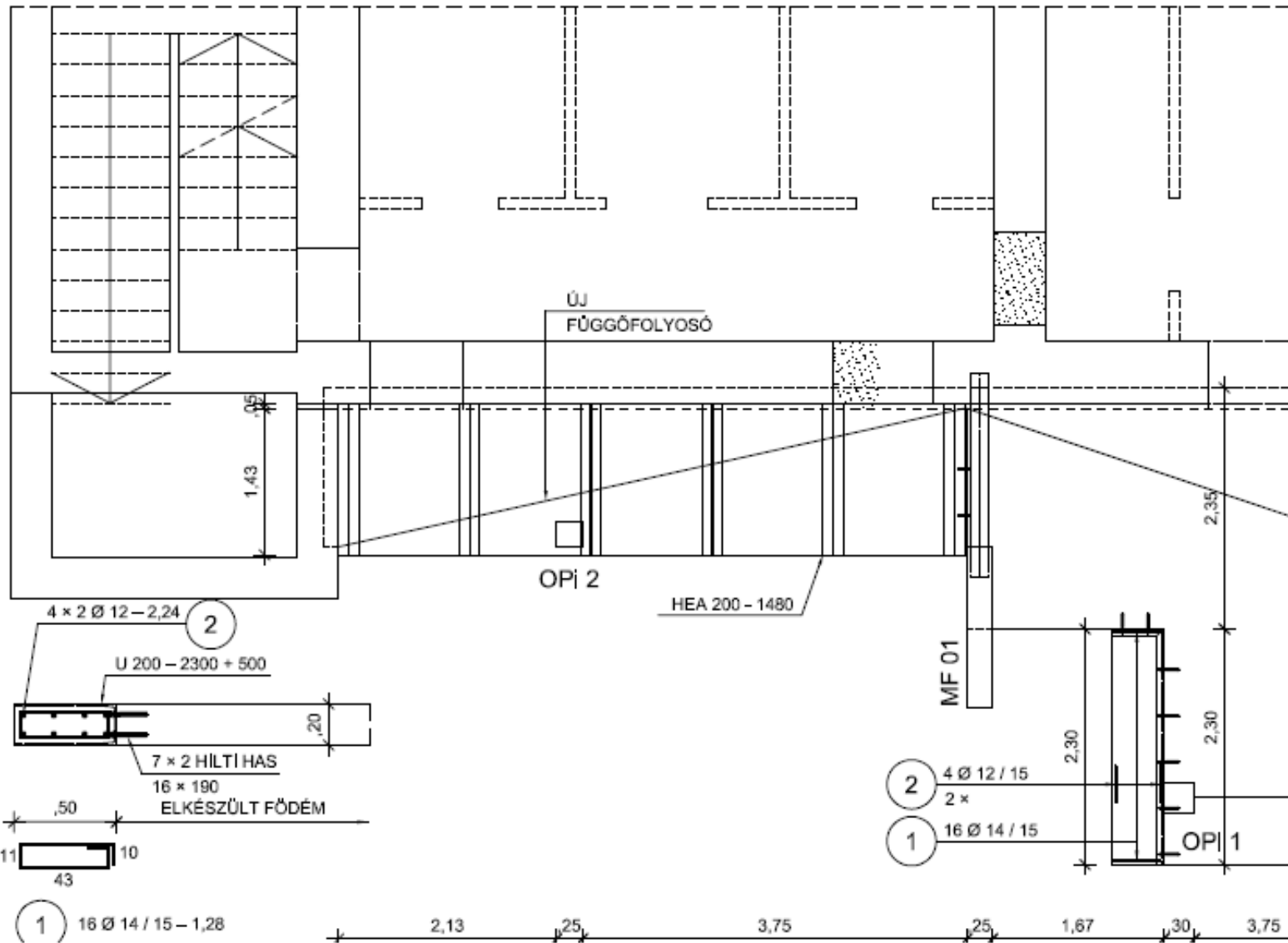

Függesztő rúd beszerelve

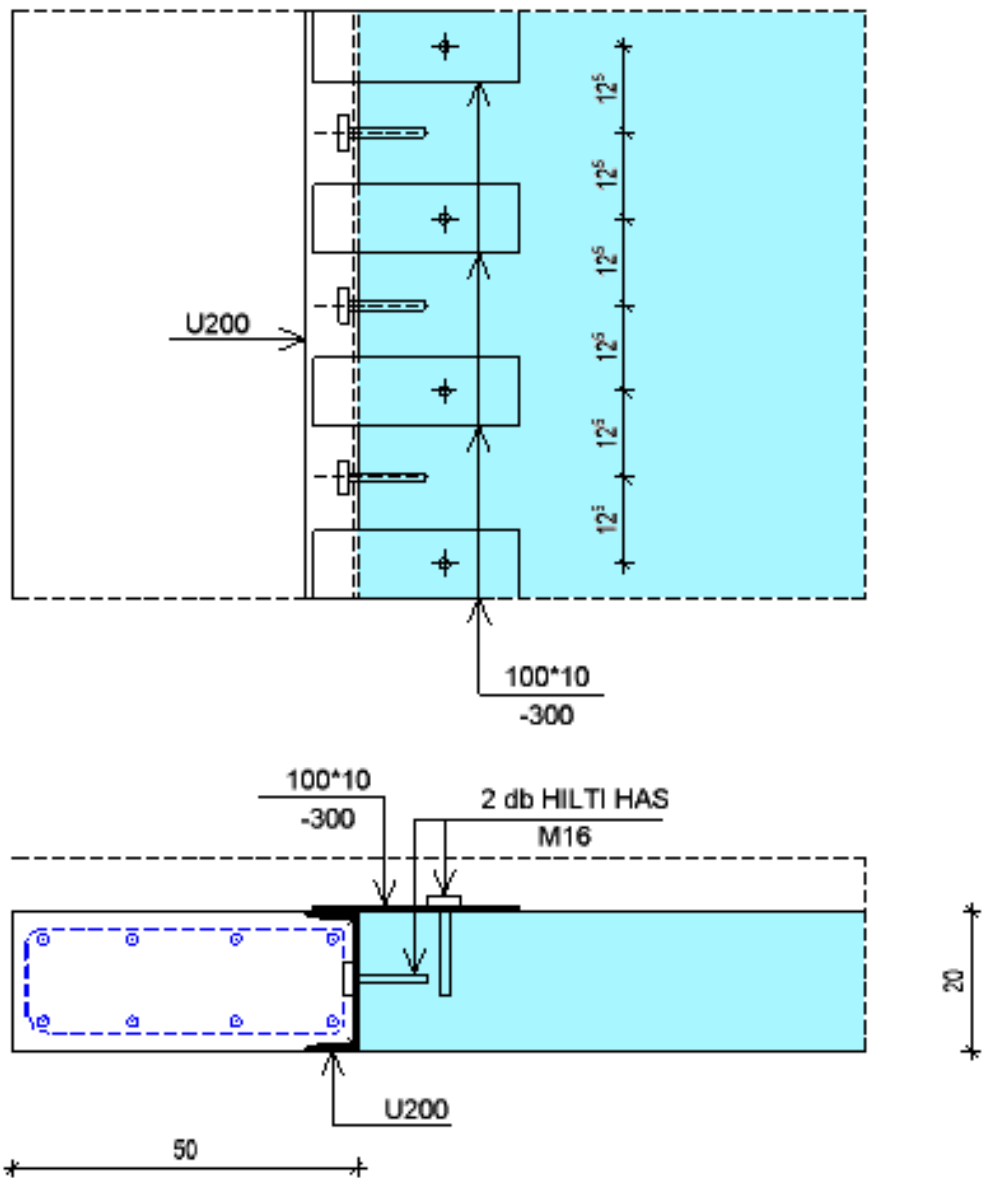

Kész állapot

PINCE FELETTI FÖDÉM RÉSZLETE (PV.:± 0,00) M=1:50

Siófok üdülőépület, födémterasz bővítése

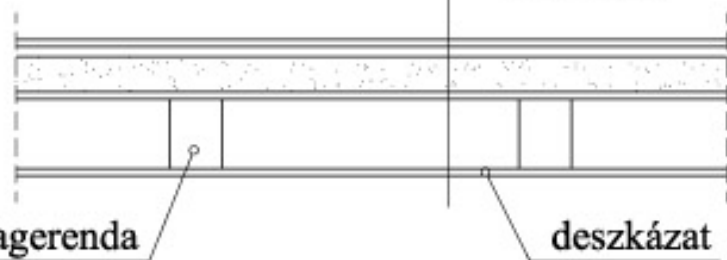

Siófok üdülőépület, földemterasz bővítése

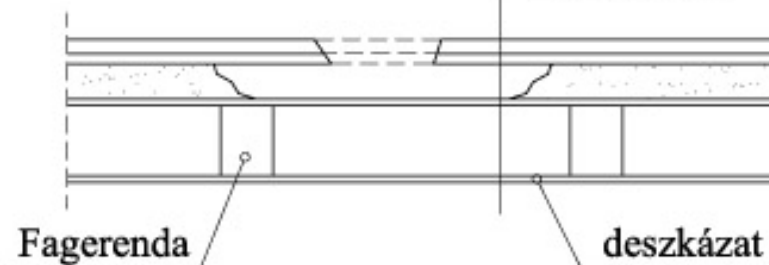
I. állapot

parketta
vakpadló
salak feltöltés 10 cm
deszkázat

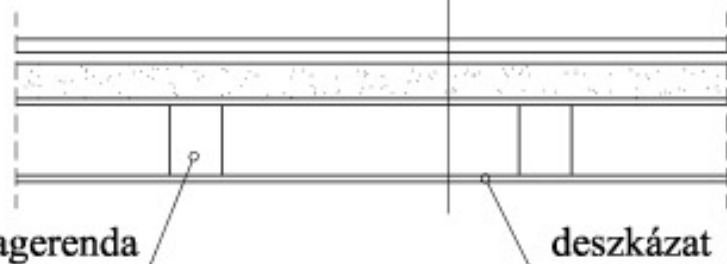
III. állapot

aljzatbeton fűtéscső
vakpadló
kiporszívózott üreg
deszkázat

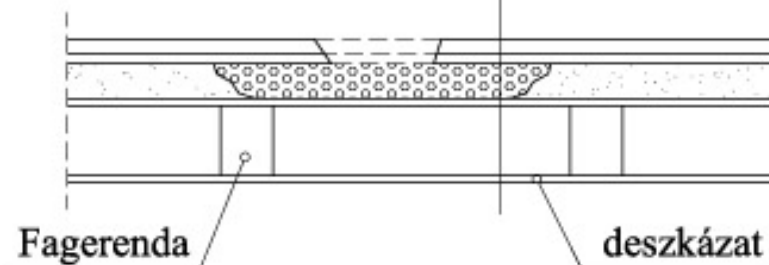
II. állapot

aljzatbeton fűtéscső
vakpadló
salak feltöltés 10 cm
deszkázat

IV. állapot

aljzatbeton fűtéscső
vakpadló
PU hab
deszkázat

Födémfeltárás [2]

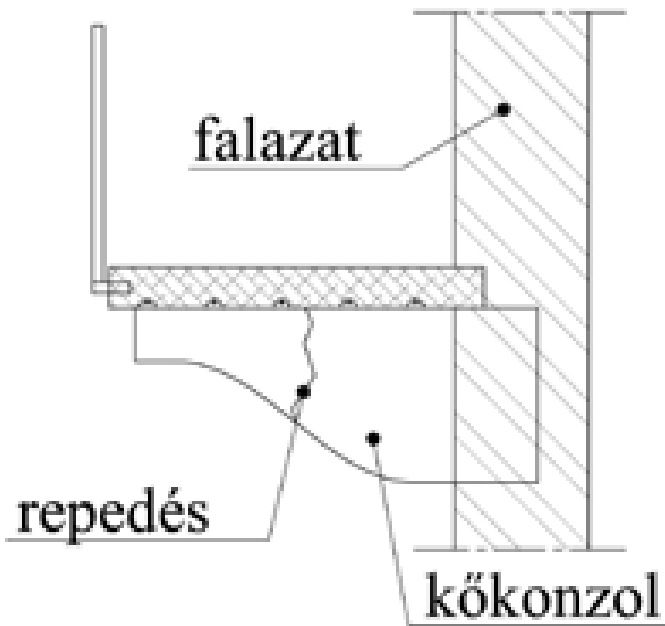

Salak eltávolítása ipari porszívóval [2]

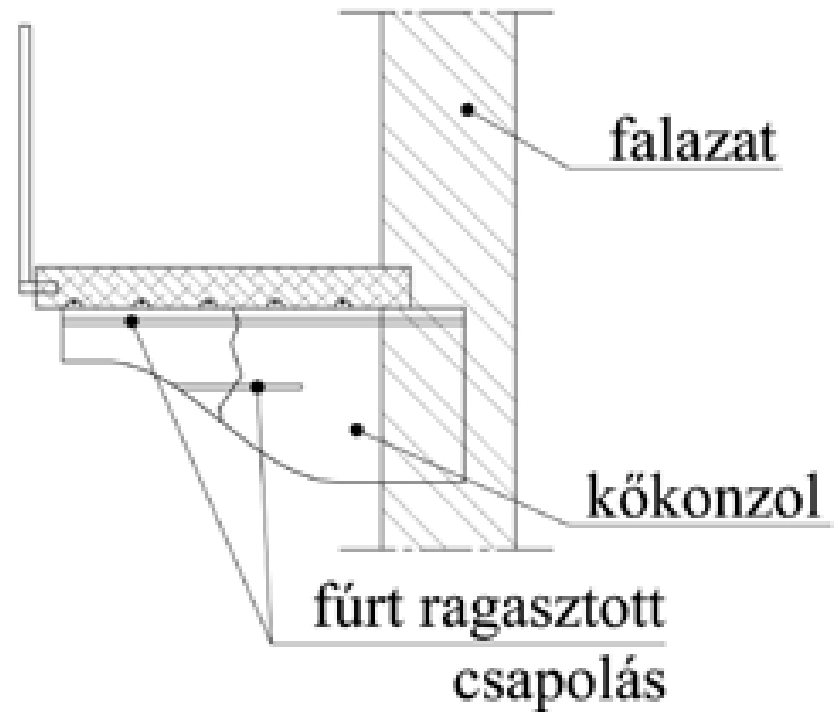
Födémerősítés tehermentesítéssel [2]

Metszet

Régi állapot

Új állapot

A konzol tömör
mészköből készült
(réteges üledékes kőzet)

A rétegek a terhelés síkjával
párhuzamosak
(max. teherbírás)

➤ a max. igénybevétel környezetében néha eltörnek

Függőfolyosó eltört kőkonzoljának megerősítése [2]

A javítás sorrendje:

- törött konzol aládúcolása
- ragasztott kapcsolat megtervezése
- furatok elkészítése
- furatok kitisztítása
- furatok feltöltése habarccsal
- acélbetét elhelyezése

➤ a falba csatlakozás közelében alakul ki a repedés

➤ az oldalsó, falvarrásos javítás nem lehetséges

➤ javítás furatba ragasztott acélbetéttel

[2]

➤ vb. lemez alsó síkján vakolat-
leválások → alsó vasalás kilátszik
→ + korrózió

➤ acélgerendák alsó síkján
korrózió

**Győri társasház,
függőfolyosó károsodások**

- a meglazult vakolatrészeket a függőfolyosók alsó síkjáról korábban eltávolították
  - egyes acélszerkezetű rozsdásodott, kiegészítő elemek a konzollemez végének környezetéből eltávolítottak
  - a vakolatleválások azok átnedvesedésével, illetve lefagyásával kezdődhettek, majd váltak folyamatossá
  - oka a **nem megfelelően kialakított konzolvég, illetve vízorr-kialakítás**
  - kültéri fagyálló Gres padlólap-burkolat és alatta ágyazati réteg
-
- **vasbeton lemez felett szigetelés nem készült**

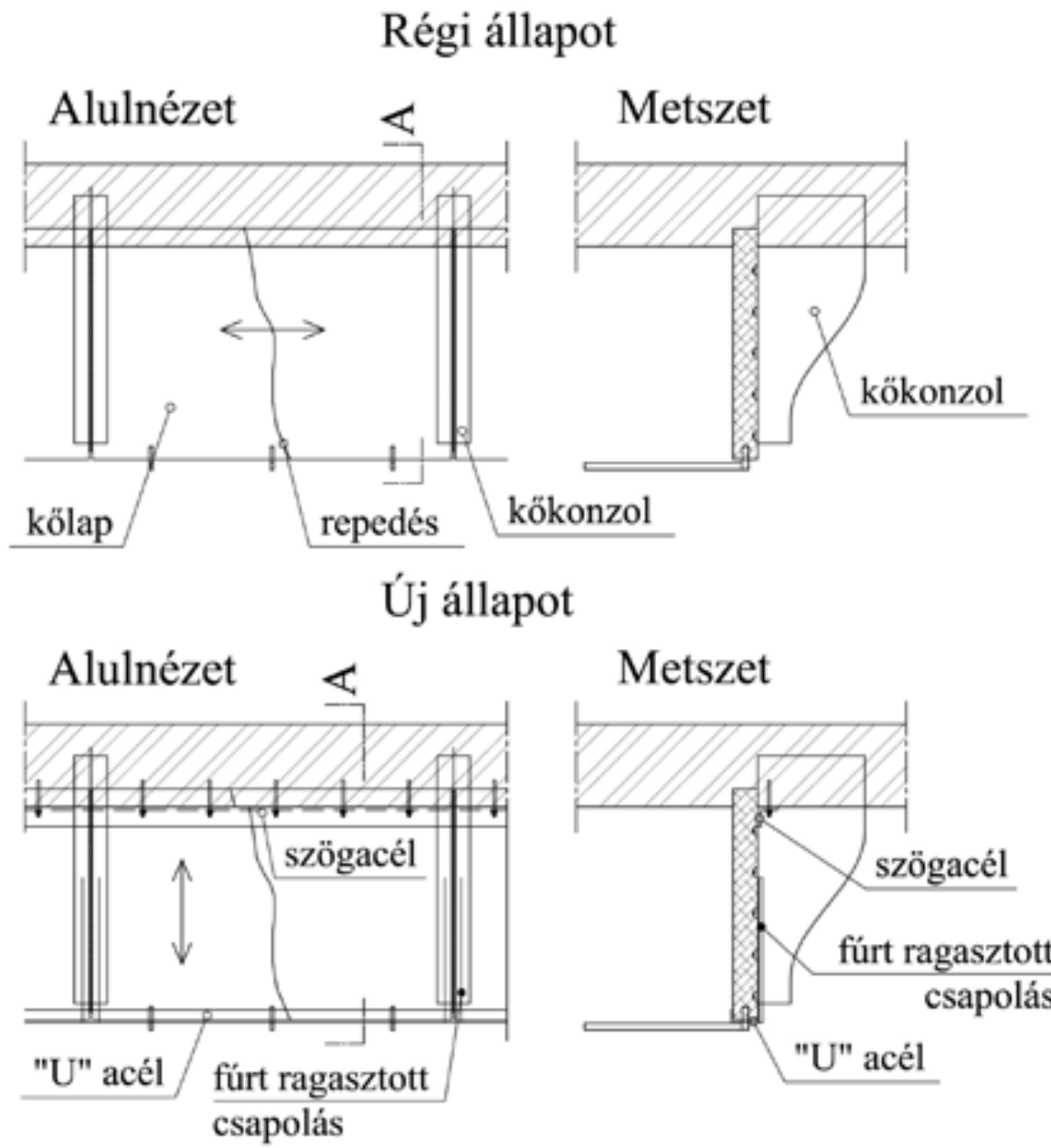

I120 + 12 cm vb. lemez

- A burkolati rendszer javítása a vízzáró burkolat vagy szigetelés kialakításával, különös tekintettel a lemezvégi csomópontra
- A lemez alsó felületének vakolása, vagy burkolattal történő takarása azután történhet, ha a vízorr-képzés, és a burkolati rendszer javítása szakszerűen elkészült + folyamatos ellenőrzés, hogy megszűnt a lemez nedvesedése

A javításra vonatkozó javaslatok:

- a lemez alsó felületén a kilátszó betonvasak és acélgerendák környezetének történő fedése, javítása
  - a kereskedelemben kapható valamely minősített beton-javító anyaggal
  - a szükséges mértékben rabc-háló, illetve üvegszál-erősítésű szövet alkalmazásával. (pld. ReCon)
- A vízorr megfelelő kialakítása, javítása
  - a lemez vége U profilú acél szelvény, ehhez alulról egy kisebb szelvényű végigmenő acél L profil, folytonos hegesztéssel rögzítve

➤ kölemezek: rideg anyag, mállás

➤ dinamikus terhelés hatására eltörhet

➤ kölemez végén U tartó

➤ megfogja az eltörött lemez peremét + főtartó konzolra támaszkodik

➤ Megfordítja a teherviselés irányát

Függőfolyosó eltört kölemezének megerősítése [2]

[2]

- a lemez belső pereme bordákkal merevített L-alakú acélszerkezettel van megtámasztva, amit falba ragasztott csapokkal rögzítünk
  - a külső perem U-tartóját acél saruval rögzítjük a konzolhoz
-
- az eltört lemez nem hosszirányban, hanem keresztirányban teherviselő

Általában miért
nem szakadnak le
az eltörés után a
kölemezek?

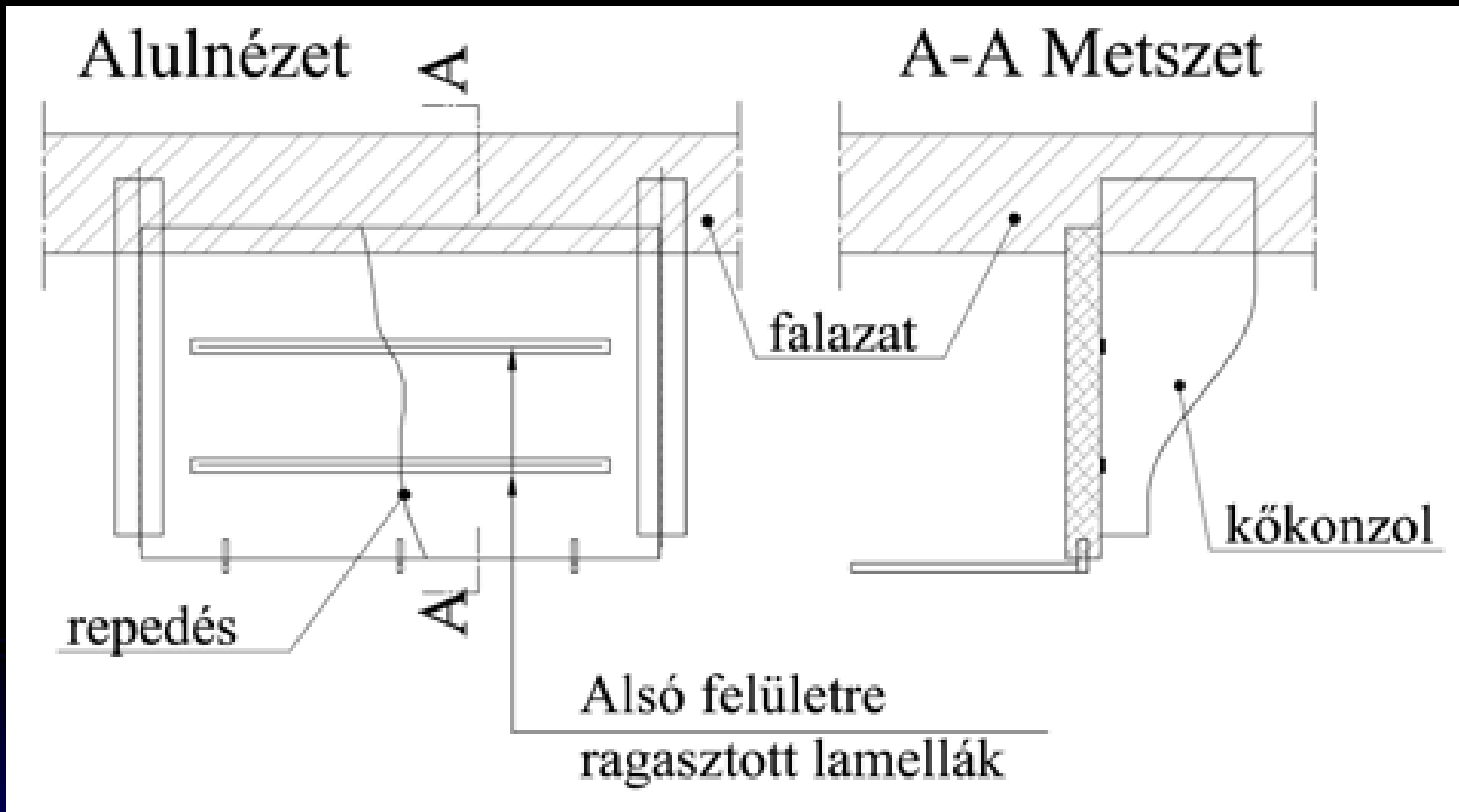
Kölemezek
hosszirányú
befeszülése
(boltozati hatás)

A kölemezek
peremét
beengedték a
falba (8-10 cm-t)

A kölemez külső
oldalán kapcsolat
a korláttal

- megváltozik az eredeti teherviselési mód
- ezek hatását nem szabad figyelembe venni
- azonnali beavatkozás szükséges

- a hajlításból származó húzó igénybevételeket képes felvenni a szénzálal lamella

Függőfolyosó eltört kölemeznéek szénzálal lamellával történő megerősítése [2]

Törött lemezek lamellás erősítése [2]

Lamellák habarccsal bevonva [2]

Szerkezet megerősítés szénszálas lamellával:

- vasbeton szerkezetek
- feszített vasbeton szerkezetek
- acél szerkezetek
- fa szerkezetek

	Sika® CarboDur S	Sika® CarboDur M	Sika® CarboDur H
E-rugalmassági modulus (középérték)	170.000 N/mm ²	210.000 N/mm ²	300.000 N/mm ²
E-rugalmassági modulus (legkisebb érték)	160.000 N/mm ²	200.000 N/mm ²	290.000 N/mm ²
Húzószilárdság (középérték)	3.100 N/mm ²	3.200 N/mm ²	1.500 N/mm ²
Húzószilárdság (legkisebb érték)	2.800 N/mm ²	2.900 N/mm ²	1.350 N/mm ²
Szakadási nyúlás (legkisebb érték)	1,70%	1,35%	0,40%
Max. nyúlás (lásd engedélyek)	0,8%	0,65%	0,3%

Sika Caerbodur mechanikai és fizikai tulajdonságai:

(forrás: Termék adatlap, Sika CarboDur Lamella)

Sika CarboDur szénszálás lamella méretei:

Sika CarboDur S		Rugalmassági modulus (E) 170 000 N/mm ²		
Típus	Szélesség mm	Vastagság mm	Keresztmetszet mm ²	
Sika CarboDur S-512	50	1,2	60	
Sika CarboDur S-612	60	1,2	72	
Sika CarboDur S-812	80	1,2	96	
Sika CarboDur S-1012	100	1,2	120	
Sika CarboDur S-1212 ^{*)}	120	1,2	144	
Sika CarboDur S-1512 ^{*)}	150	1,2	180	
Sika CarboDur S-614	60	1,4	84	
Sika CarboDur S-914 ^{*)}	90	1,4	126	
Sika CarboDur S-1014 ^{*)}	100	1,4	140	
Sika CarboDur S-1214	120	1,4	168	
Sika CarboDur M		Rugalmassági modulus (E) 210 000 N/mm ²		
Típus	Szélesség mm	Vastagság mm	Keresztmetszet mm ²	
Sika CarboDur M-514 ^{*)}	50	1,4	70	
Sika CarboDur M-614	60	1,4	84	
Sika CarboDur M-914 ^{*)}	90	1,4	126	
Sika CarboDur M-1014 ^{*)}	100	1,4	140	
Sika CarboDur M-1214 ^{*)}	120	1,4	168	
Sika CarboDur H		Rugalmassági modulus (E) 300 000 N/mm ²		
Típus	Szélesség mm	Vastagság mm	Keresztmetszet mm ²	
Sika CarboDur H-514 ^{*)}	50	1,4	70	

(forrás: Termék adatlap, Sika CarboDur Lamella)

Szénszálás lamella felhasználási területei [3]:

Terhek növekedésénél:

- **hasznos terhek megnövekedésénél (födémek és gerendák)**
- **megnövekedett forgalomnál hidakon**
- **nehezebb gépek beépítésekor ipari épületekben**
- **rezgőmozgást végző szerkezeteknél**
- **használati mód változásakor**
- **tartószerkezetek előregedésekor**

Szénszálás lamella felhasználási területei [3]:

Tartószerkezetek károsodásakor:

- acéltartók korróziója esetén
- betonacél korróziója esetén
- járművek nekiütközésekor
- tűzkárosodáskor

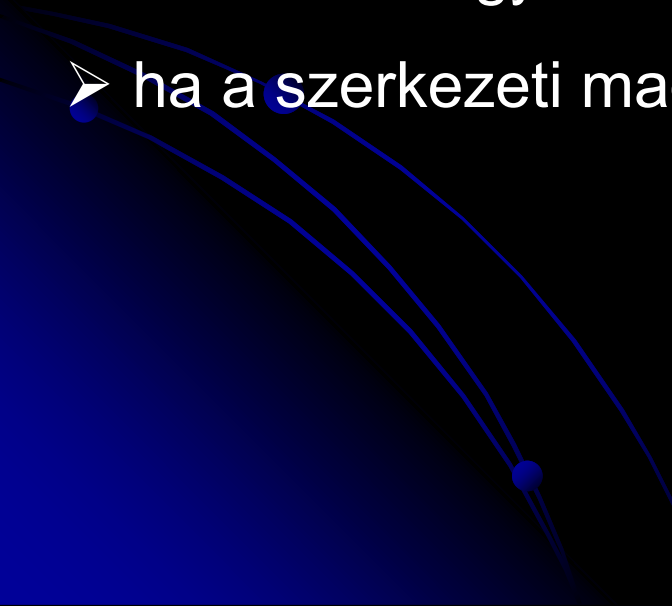
Működőképesség javításakor:

- alakváltozások csökkentésére
- vasalás feszültségcsökkentésére
- repedésméretetek csökkentésére

Szénszálas lamella felhasználási területei [3]:

Szerkezeti rendszer megváltozásánál:

- falak, oszlopok eltávolításakor
  - nyílások kialakításakor födémlemezekben
  - födémkivágáskor vasaláskiváltására
  - tervezési vagy kivitelezési hibák esetén
  - ha a szerkezeti magasság nem elegendő
-

Szénszálas lamella előnyei [3]:

- csekély saját tömeg
- tetszőleges szállítási hossz, nem szükséges toldás
- csekély szerkezeti vastagság
- nem korrodál
- lehetséges egyszerű lamellakeresztezés
- igen magas szilárdság
- támaszokra vagy dúcolásra nincs szükség

A szakszerű kivitelezés menete:

A lamella tisztítása Colma®
Reinigerrel

Sikadur®-30 ragasztó keverése

Sikadur®-30 felhordása a lamellára

A lamella felragasztása a betonra és felerősítése gumihengerrel

A betonfelület előkészítése
tapadó-húzó szilárdság min.: 1,5 N/mm²

Ha szükséges a beton pótlása, ill.
javítása Sikadur®-41-gyel

A Sikadur®-30 felhordása a fogadó
betonfelületre mint kiegyenlítő réteg

Sikadur®-30 ragasztó
minőségvizsgálata

A lamella felragasztása a betonra és felerősítése gumihengerrel

A felesleges többlet Sikadur®-30 ragasztó eltávolítása

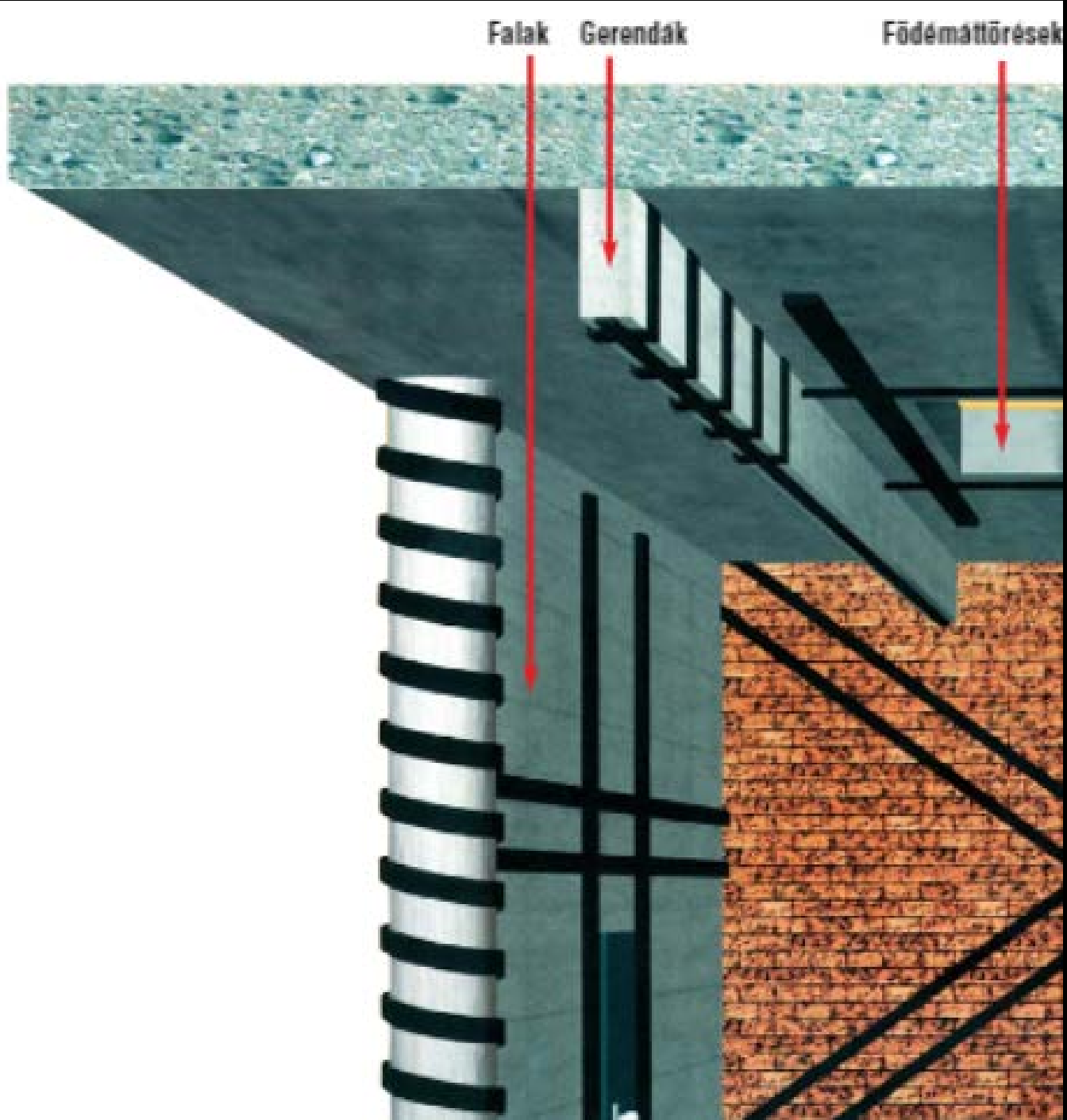
A felerősített lamella tisztítása

A Sikadur®-30 kötése, kikeményedése

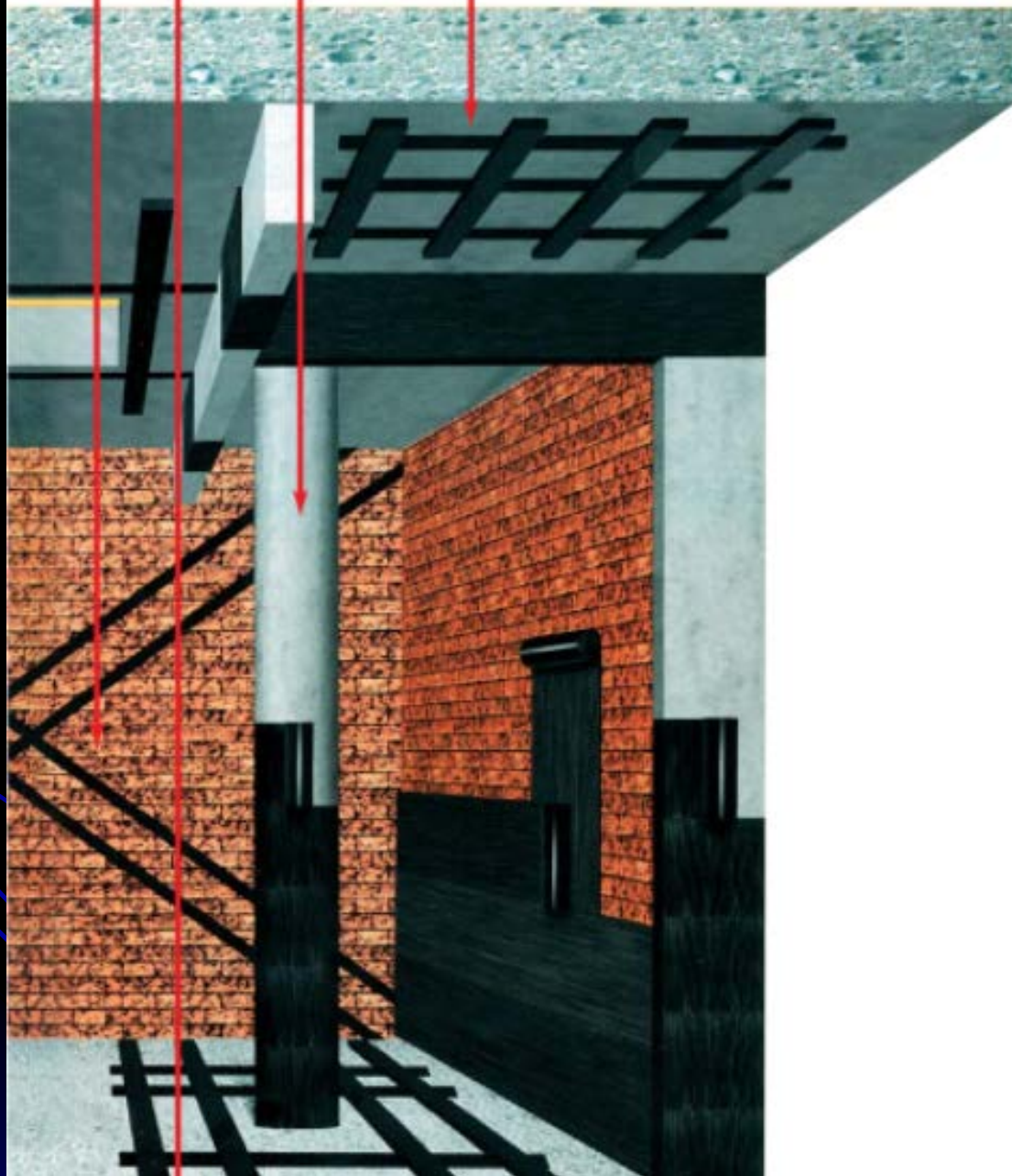
Üreges részek ellenőrzése

Ha szükséges habarcskiegyenlítés
és/vagy átfestés

Tégla-
falazatok Padlók Oszlopok Födémek

Megerősítés acél lemezekkel

Vasbeton lemezek

Sika® CarboDur® S

Feszített vasbetongerendák

Sika® CarboDur® M

Oszlopok

SikaWrap®

Kőpillérek

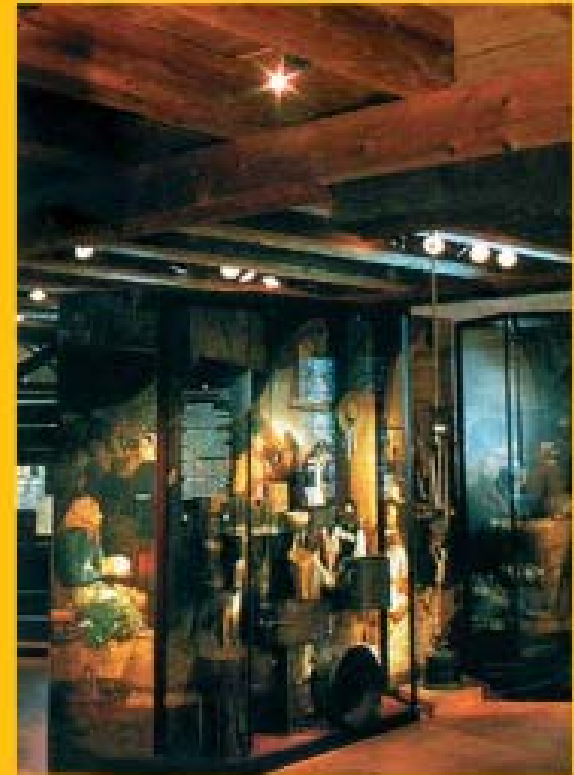
Sika® CarboDur® H

Téglafalazatok

Sika® CarboDur® S

Fagerendák

Sika® CarboDur® H

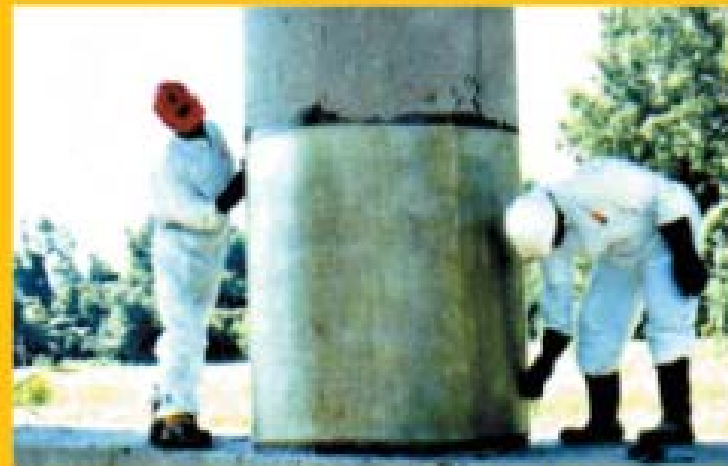

SikaDur®-330 felhordása

A megerősített szerkezet

SikaWrap® üvegszál szövet alkalmazása

Megerősítés előtt

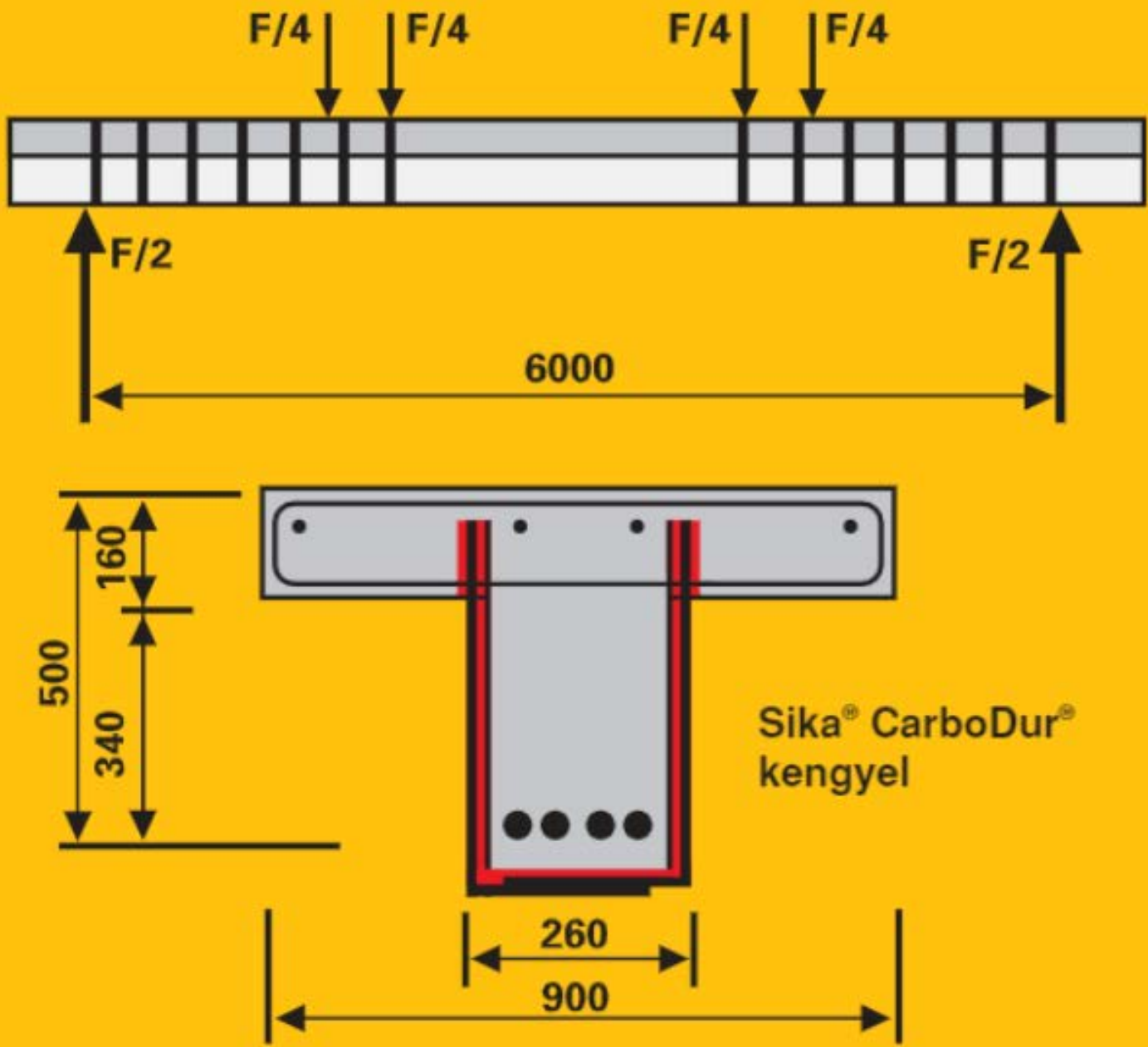
A szövet ágyazása

**A szövet keresztezése
és bevonatának elkészítése**

**A megerősített
szerkezet**

Nyírási megerősítés [3]

Sika®CarboShear L® szénaszálas kengyel

Az alapfelület előkészítése:

- Szemcseszórás,
Csiszolás,
Stokkolás
- Tisztítás

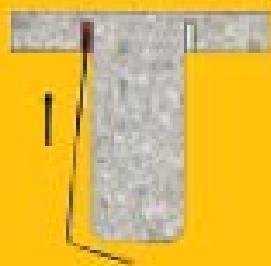
Az elkészült megerősítés

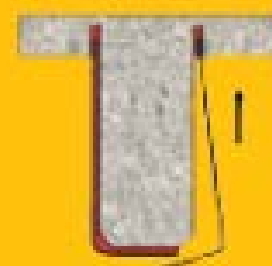
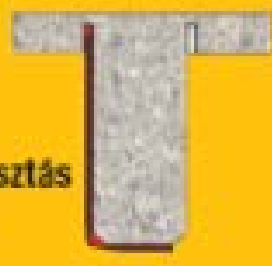
A lehorganyzó öregek
elkészítése a födémben.
Az öreg kitöltése Sikadur-30
ragasztóanyaggal

Ragasztó felhordása
a kengyelre,
a kengyel
pozicionálása

Ragasztás

Ragasztás

SikaWrap® szénszálás szövet

Az alapfelület előkészítése, tisztítása, portalanítása

Sikadur®-330 ágyazó és ragasztóanyag felhordása az alapfelületre

Az elkészült SikaWrap® szénszálás szövetmegerősítés

SikaWrap® szövet beágyazása a ragasztórétegbe. Pozicionálás, laminálás henger segítségével

Kamionjavító műhely átalakítása

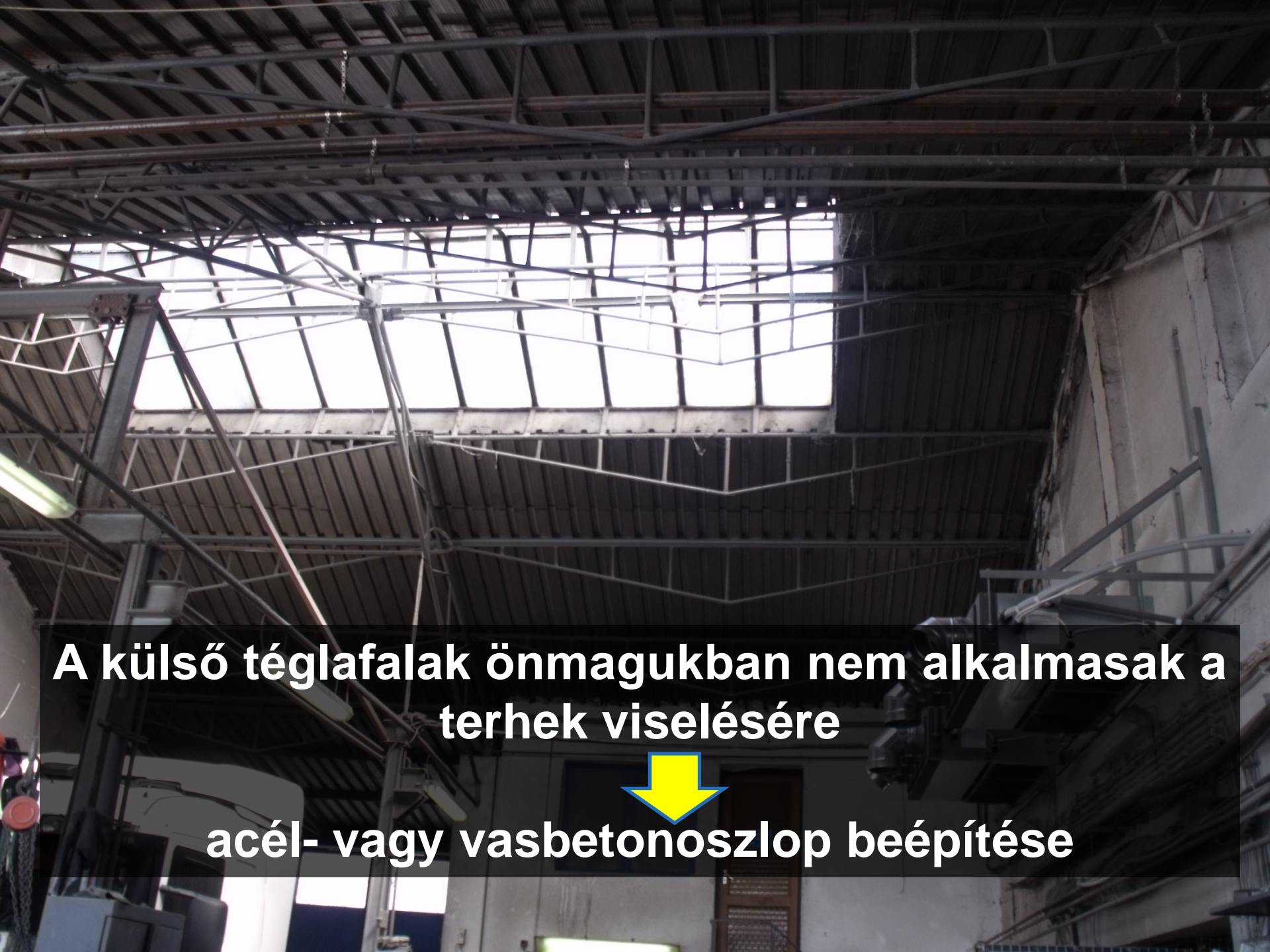
- középső hajó és mindkét oldalon oldalhajó
- középső hajó: vb. oszlopok és acél oszloptoldók
- rácsos főtartók és rácsos szelemenrendszer
- a később épített oldalhajók téglafalakkal, téglapillérekkel készültek

Téglafal magassága:
3,80 m helyett 6,0 m

➤ A falazat stabilitását megfelelő magasságban
koszorúrendszerrel, vagy acél merevítőtartókkal
kell biztosítani.

A külső téglafalak önmagukban nem alkalmasak a terhek viselésére

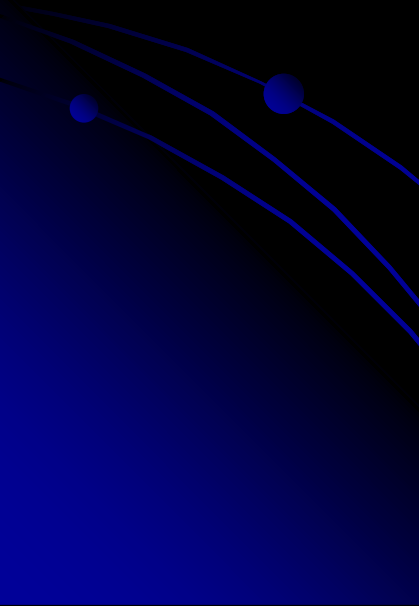

acél- vagy vasbetonoszlop beépítése

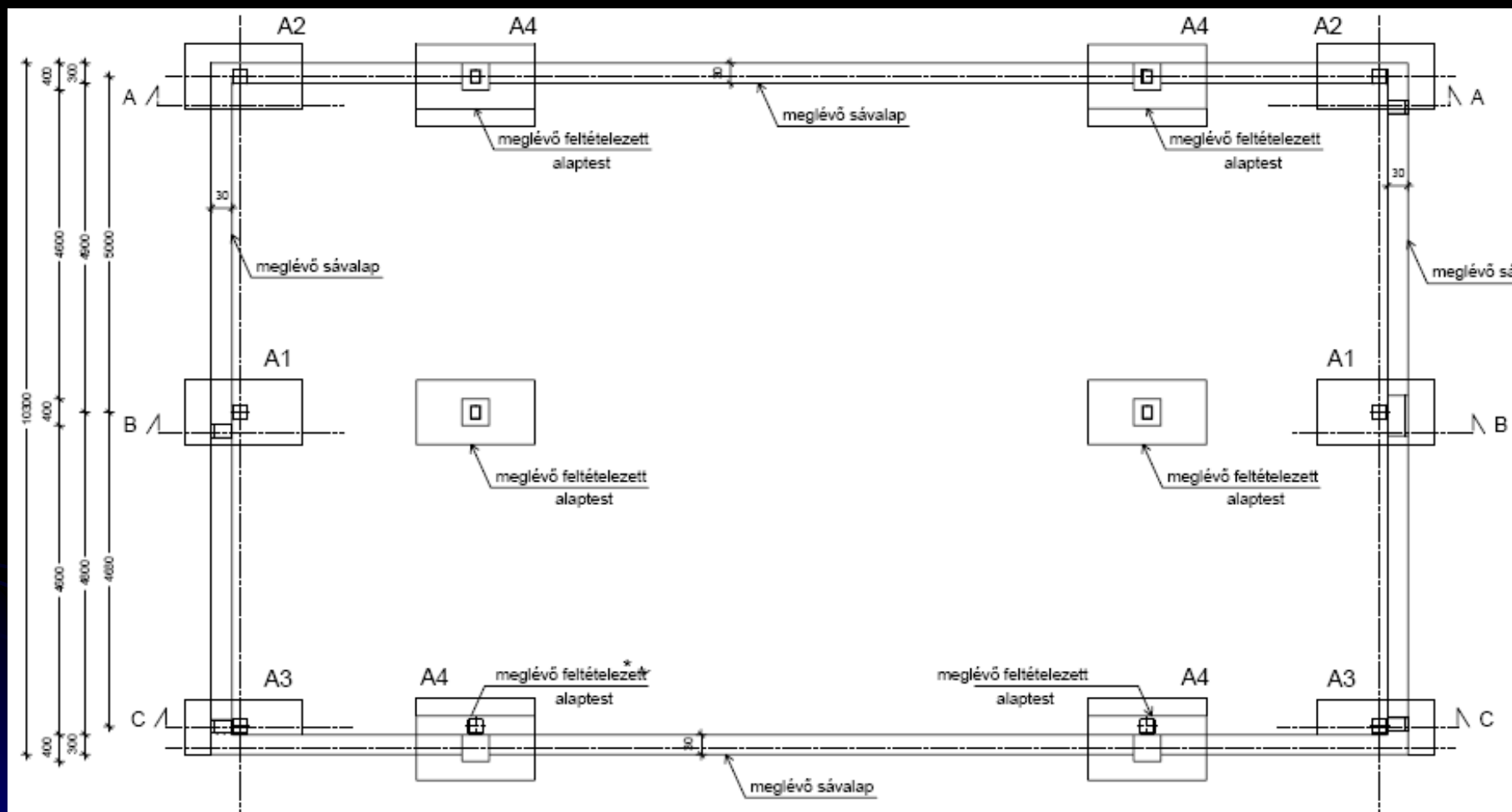

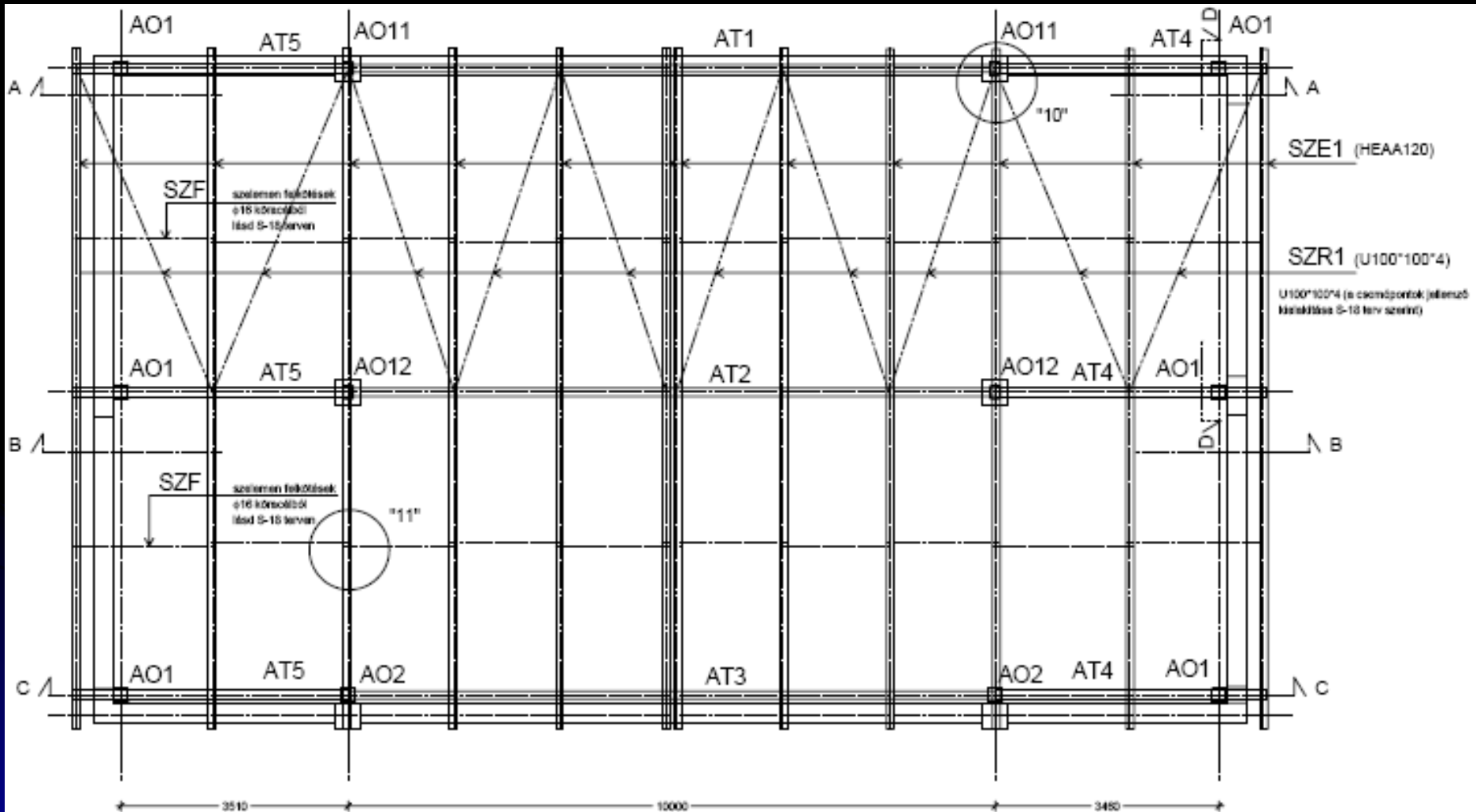
➤ pontalapok és sávalapok

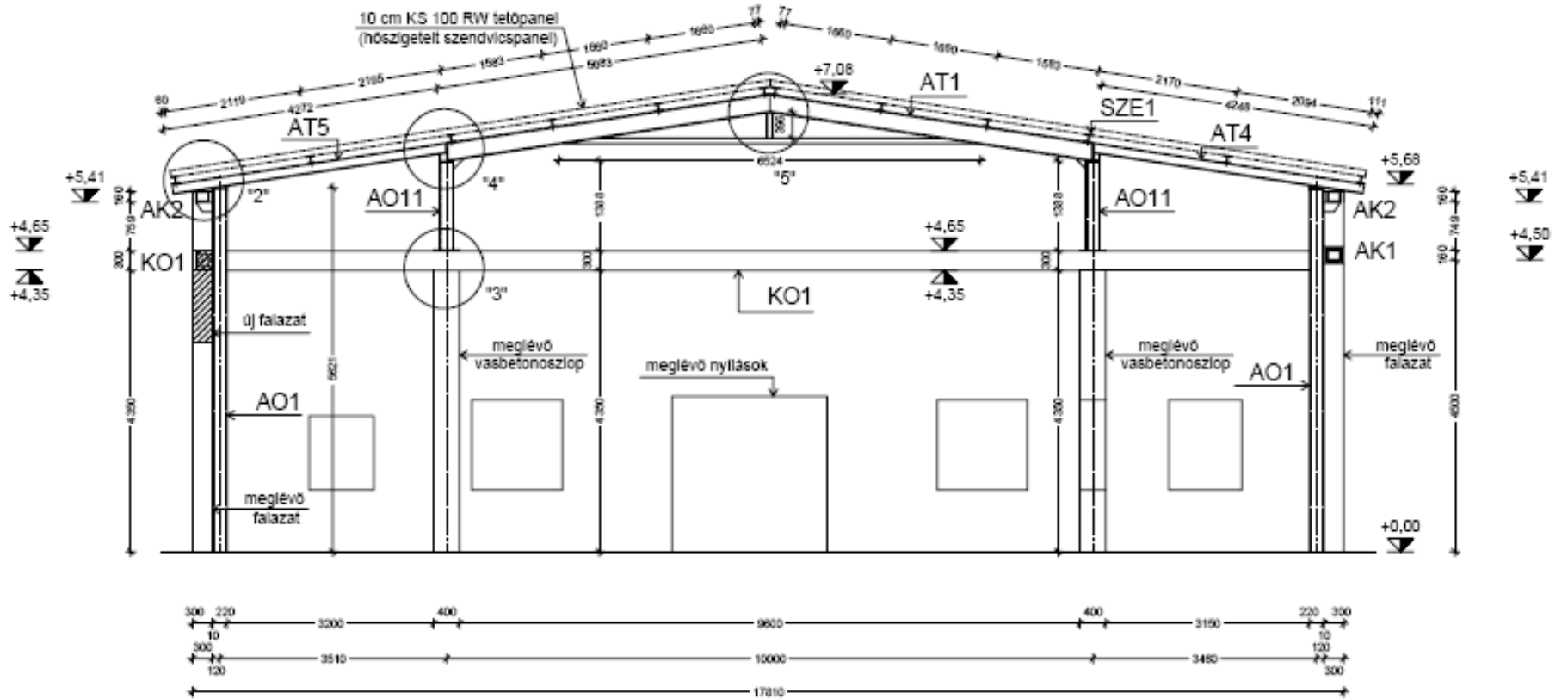

➤ alapfeltárás volt szükséges

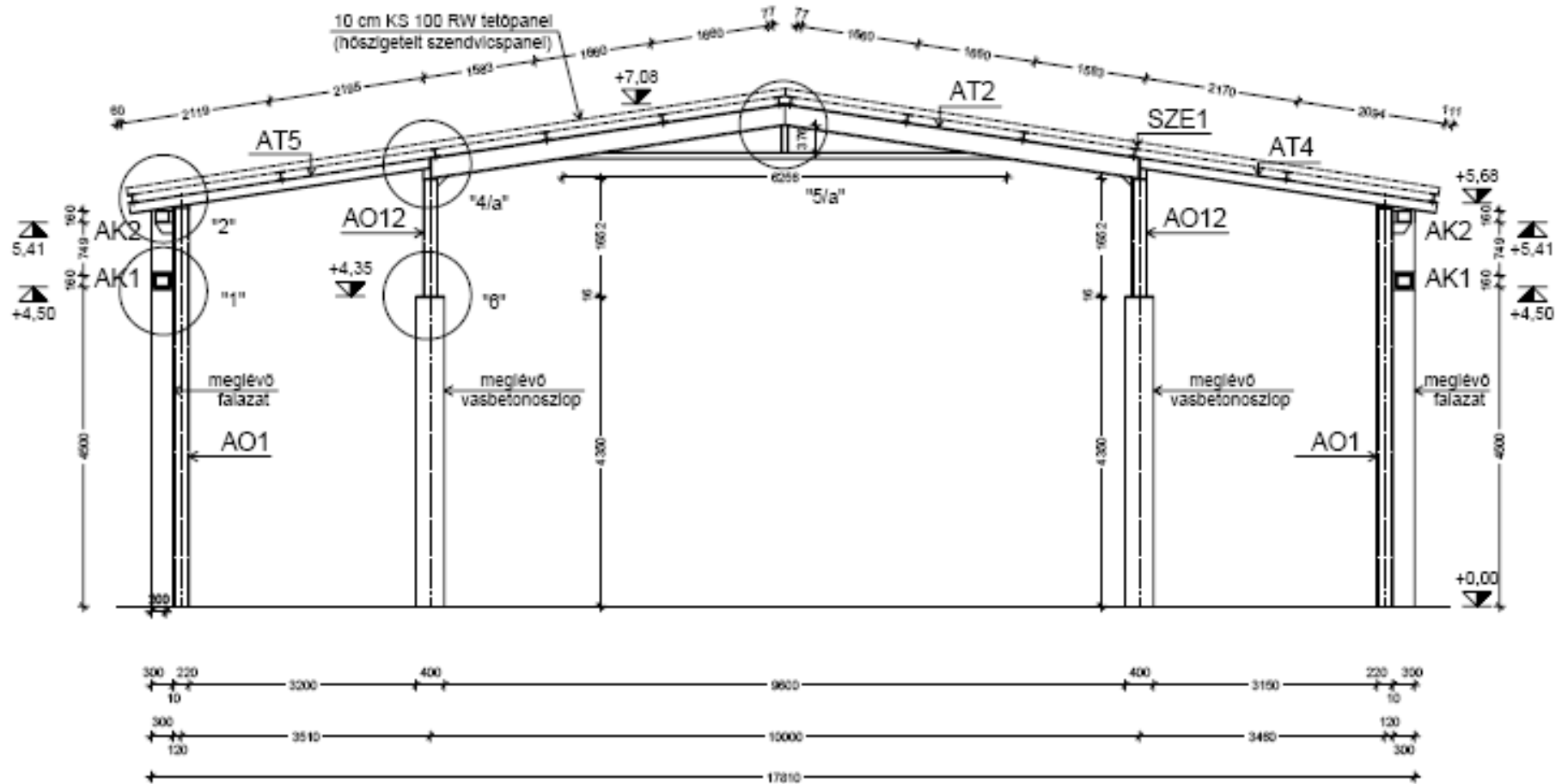
➤ a szélső új acéloszlopok alá új pontalap készül

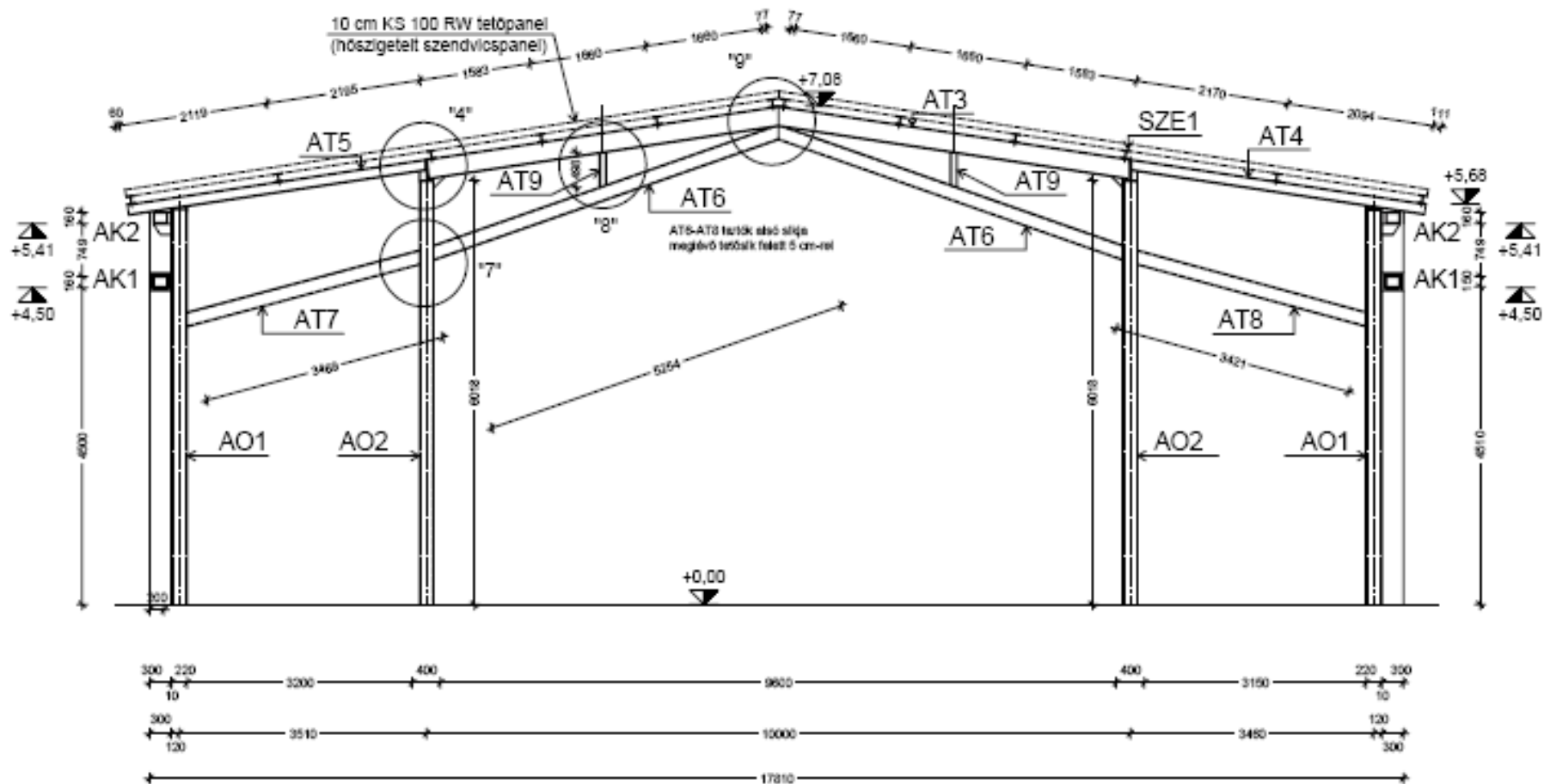

➤ A-A metszet (szélső keretállás)

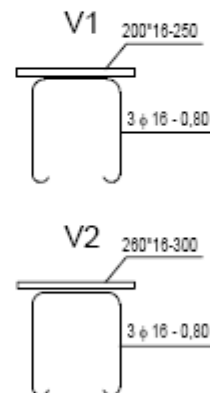
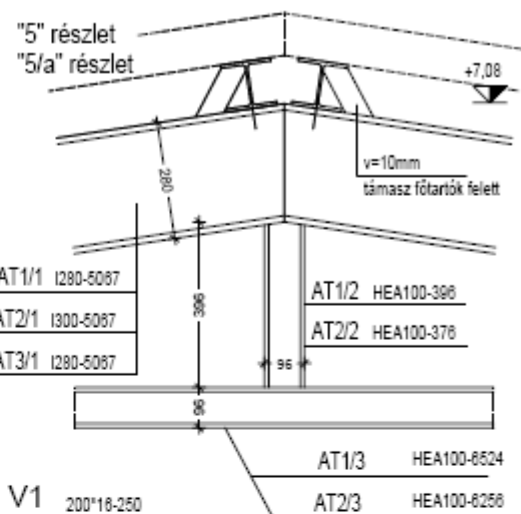
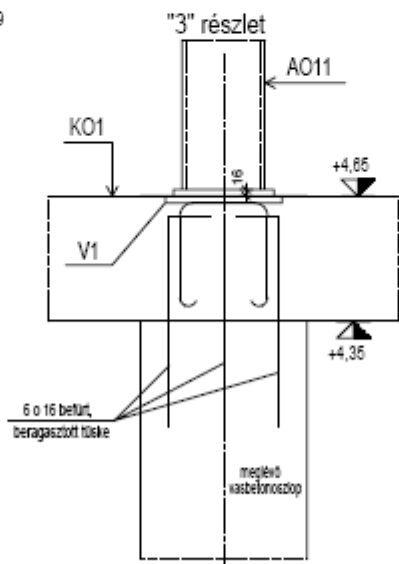
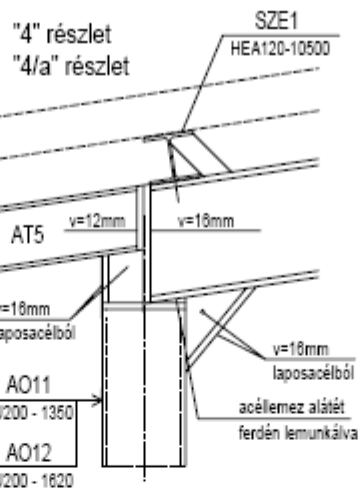
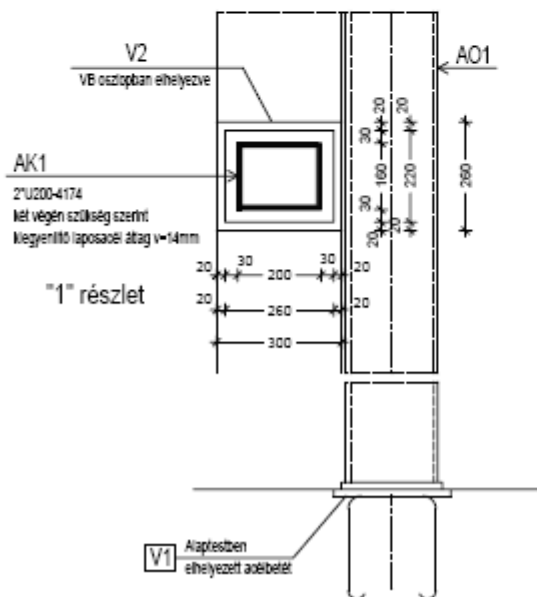
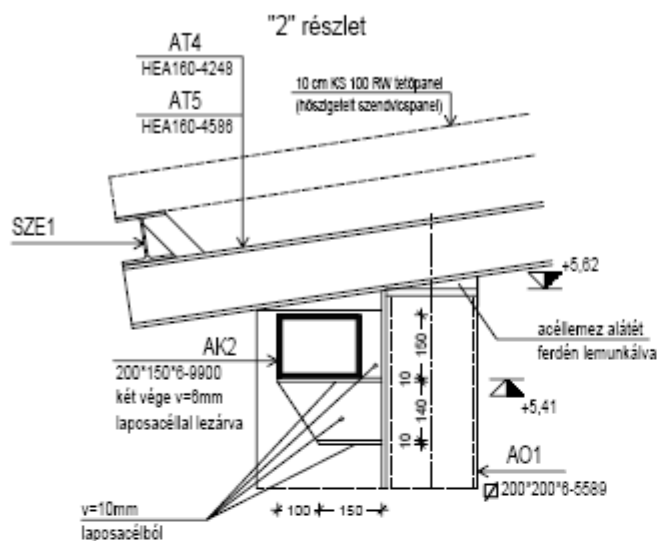

➤ B-B metszet (közbenső keretállás)

➤ C-C metszet (belső keretállás)

Megjegyzések :

Az acélszerkezetek gyártása előtt
a méretek a helyszínen pontosítandók !

Anyagminőségek :

Beton: C20/25

Betonacél: B500

Acél: S235

Az acél elemeket egymáshoz mindenütt az
EUROCODE szerinti max sarok illetve V varratl kell hegeszteni!

**Megnő az
épületrész
magassága!**

HÓZÚG!!!

Tornacsarnok felújítás

➤ 1994

➤ vb. pontalap és vb. talpgerendarendszer

➤ befogott monolit vb. oszlopok + vb. koszorúkkal merevített téglafalazat

➤ acélszerk.-ű rácsos főtartós tetőszerkezet (18 m fesztáv, 3 m-ként)

➤ vonórúd

➤ fa szelemenrendszer

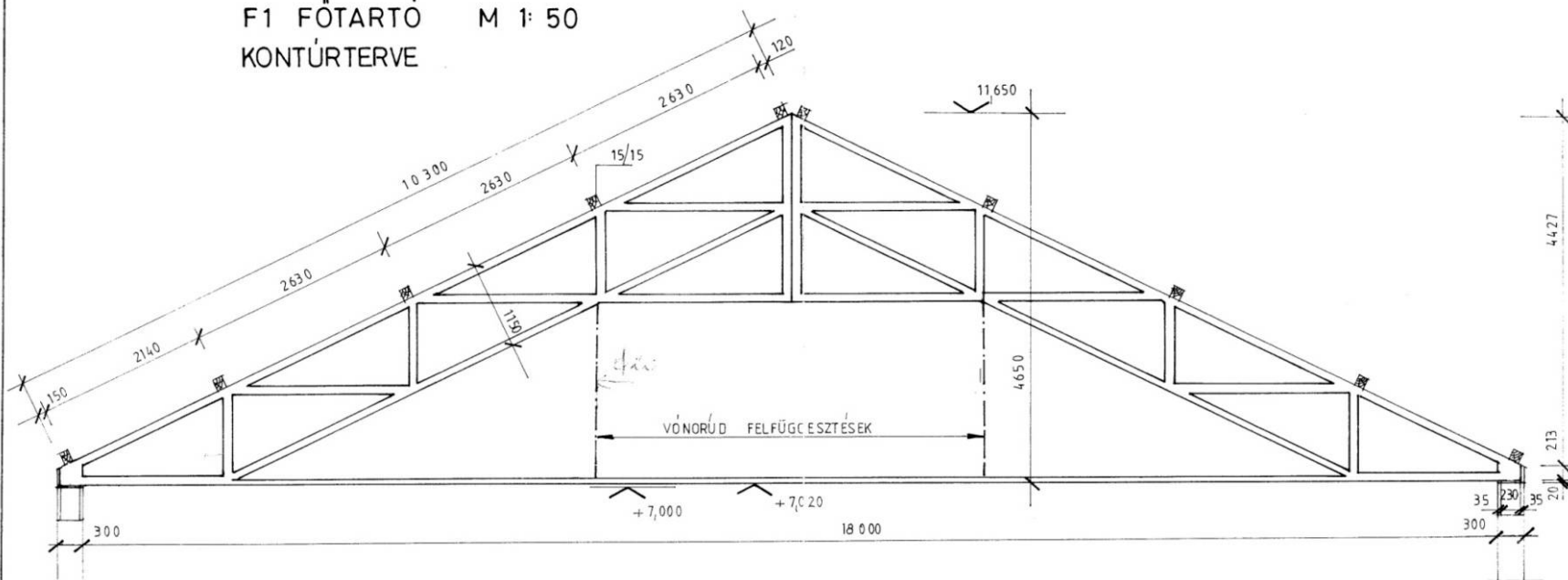

Átalakítás előtti állapot

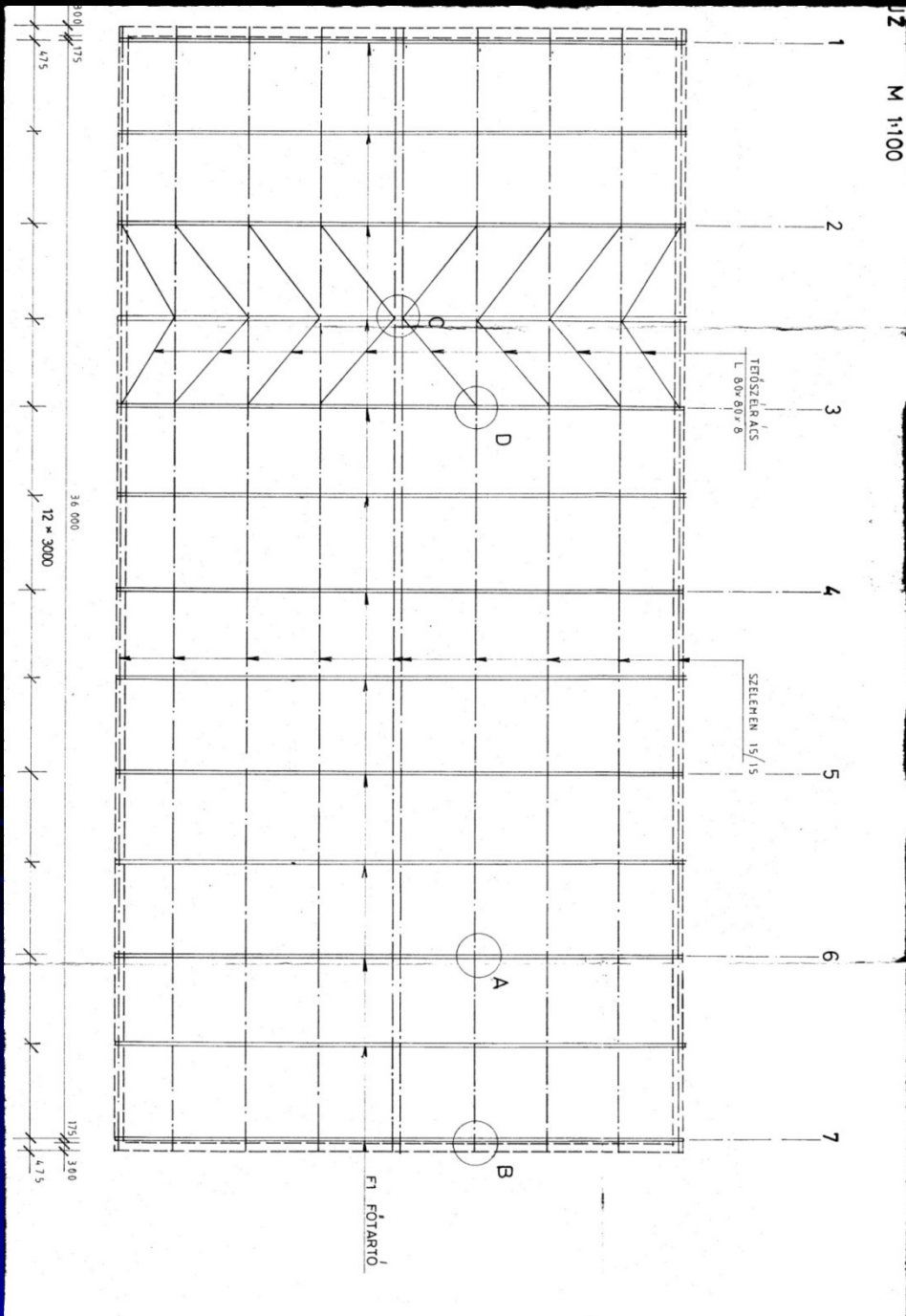
F1 FŐTARTÓ
KONTÚRTERVE M 1: 50

REV	OP. FALTS. M. SZÁMÍTÁS...	1994. III.
TERVEZŐ: [Signature]	KIVITELI SUPPORT INFO KFT	AL. MÉRKÉZÉS: 9404
	GÖNYÜ ÁLTALÁNOS ISKOLA TORNATERMÉNEK TERVE	LEF. SZ.: 1-10
	F11 FŐTARTÓ KONTÚRTERVE	
Szerkesztette: CZEPEK GY. KASZÁS T.	Békéscsaba KOVÁCS	BABONKASZÁS BÓNAR S-6

Főtartó geometriája az átalakítás előtt

Tetőszerkezet összeállítási terve

Az átalakítás oka:

A korszerűsítés kiemelt célja megfelelően hőszigetelt épület kialakítása.

A korszerűsítés keretében a következő, a szerkezetekre többletterheléseket okozó átépítések történnek:

- A tornacsarnok tetőhéjalása cserére kerül.

(20 cm Rockwool Dachrock hőszigeteléssel)

- A rácsostartók alsó síkján álmennyezet készül.

- A csarnokban mobil térelválasztó készül

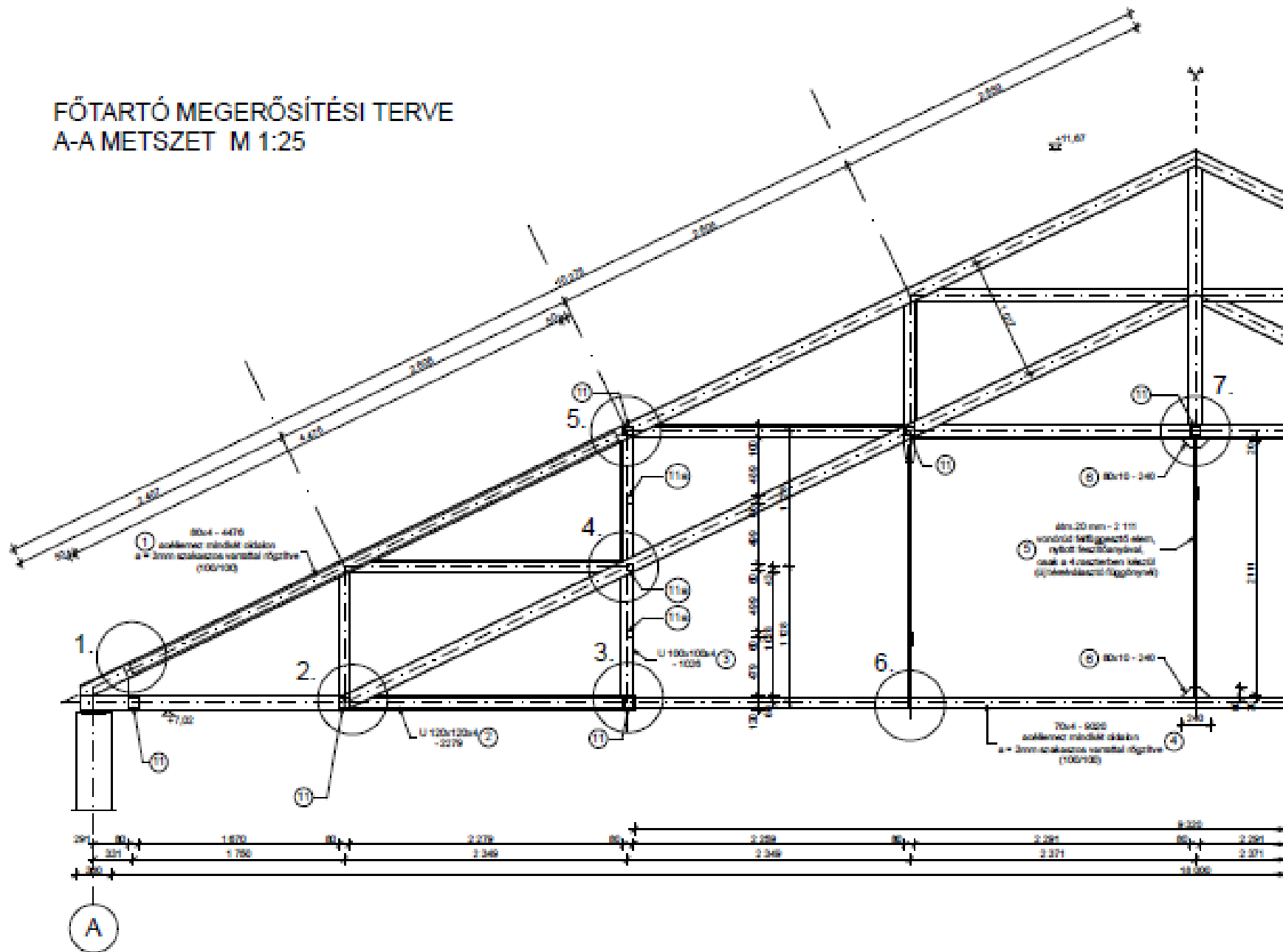
(amit a meglévő rácsostartóra felfüggesztenek)

Rácsos tartók átalakítása, megerősítése

1. Az álmennyezet geometriai kialakítását követve a meglévő rácsostartókat öv és rácsrudakkal kiegészítettük.
  - Az alsó övrúd kiegészítése a meglévő vonórúdra alulról ráhelyezett U szelvénnel történik. A szelvény végére laposacél lezáróelem kerül, a zártszelvényű vonórúd helyét kivágva, arra 2 fél szelvényből összehegesztve.
  - Az új függőleges rácsrúd U szelvényből készül.
2. a rácsostartó felső övének támaszközeli szakasza megerősítésre kerül (a zártszelvény mindkét oldalára laposacél ráhegesztésével)
3. a vonórúd megerősítésre kerül (a zártszelvényű vonórúd mindkét oldalára laposacél ráhegesztésével)

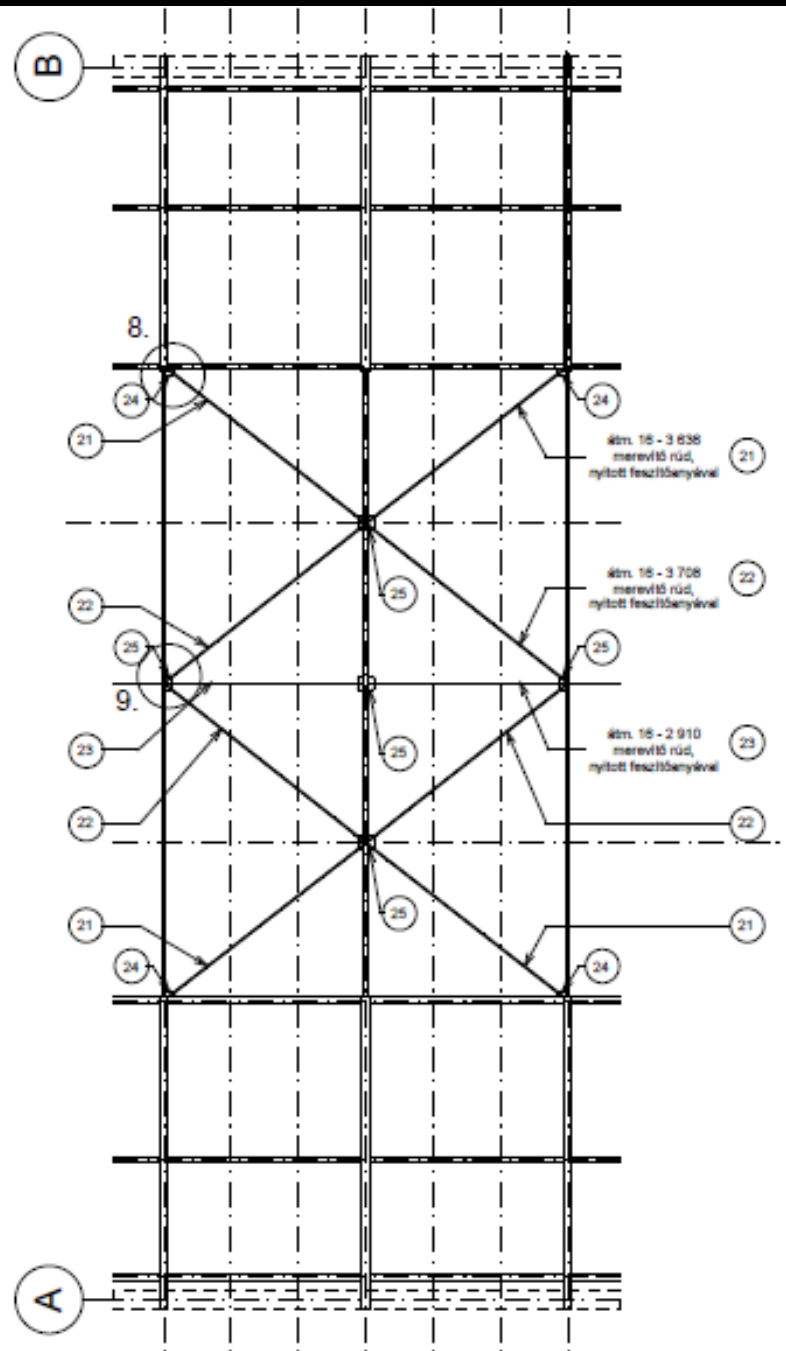

FŐTARTÓ MEGERŐSÍTÉSI TERVE A-A METSZET M 1:25

Mobil térelválasztó feletti rácsostartó

- A rácsostartó megerősítése az általános helyzetű rácsostartókkal megegyező módon történik.
- Ezekén felül a vonórúdat középen a rácsostartó felette lévő csomópontjához is fel kell kötni.
- A középső rácsostartó stabilitásának növelése érdekében a középső rácsostartó a mellette lévő rácsostartókkal a vonórúd síkjában, póttárlós merevítő rendszerrel lett összemerevítve.

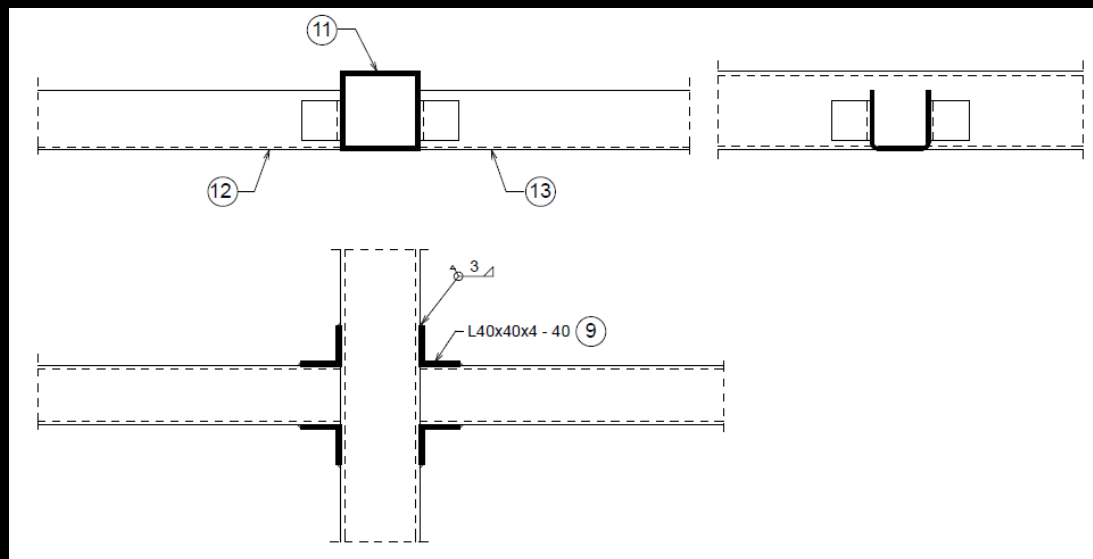

Álmennyezeti tartók

➤ Az álmennyezet felfüggesztése – megtámasztása jellemzően az 1,00*0,60 m raszterben történik, a tartórendszer kialakítása ennek megfelelően készül.

➤ A rácsostartók csomópontjaira támaszkodnak a zártszelvényű hosszirányú tartók, a rácsostartókhoz jellemzően szögacél kapcsolóelemekkel rögzítve.

➤ A hosszirányú tartókra keresztirányú U szelvényű tartók kerülnek, kapcsolatuk a hosszirányú tartókkal szögacél kapcsolóelemekkel történik.

➤ A kivitelezés megkezdése előtt a zártszelvények falvastagságát ellenőrizni kell, hogy a falvastagság a feltételezetteknek, illetve az eredeti terveknek megfelelően készült-e.

Fa szelemenrendszer: Kivitelezés során a szelemenek állapotát meg kell vizsgálni, gomba, vagy rovarkár esetén az érintett elemek cseréje szükséges.

Repedés a tornaterem udvari homlokzat hosszfalánál

- **OKA:** az esővíz levezető csatorna károsodása
- további repedések elkerülése érdekében a csapadékvizet megfelelően el kell vezetni
- a repedéseknél acél „átvarrásokkal” kell megerősíteni a falakat
- a repedés környezetében a vakolatot rabszálós erősítéssel kell készíteni